

932

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

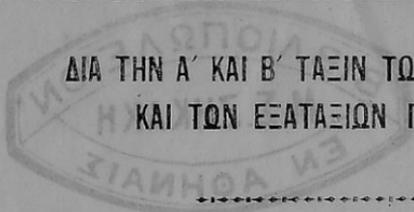
Ν. Ι. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ
ΠΡΩΗΝ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ
Καθηγητοῦ τοῦ ἐν Καλλιθέᾳ Γυμνασίου

αδ

N M

ΕΚΛΟΓΑΙ
ΕΚ ΤΗΣ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΡΡΙΑΝΟΥ
ΚΑΙ
ΤΩΝ ΝΕΚΡΙΚΩΝ ΔΙΑΛΟΓΩΝ ΤΟΥ ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΔΙΑ ΤΗΝ Α΄ ΚΑΙ Β΄ ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΗΜΙΓΥΜΝΑΣΙΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΞΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

Μυφίμ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΙΤΗ

Ἐγκριμένον κατ

38

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΜΙΧ. Σ. ΖΗΚΑΚΗ
ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ ΚΑΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΑΘΗΝΑΙ 1932

20

Μ. Σ. ΖΗΚΑΚΗ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ
ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΤΗΣ

ΕΚΛΟΤΑΙ

Πάν γνήσιον αντίτυπον φέρει τήν υπογραφήν του
συγγραφέως και τήν σφραγίδα του εκδότη.

Μ. Σ. Ζηκακή

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΙΤΗ

Εγκριμένον κατά τον νόμον 3438

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ Μ. Σ. ΖΗΚΑΚΗ
ΠΕΤΡΑΣΟΛΟΥ ΚΑΙ ΠΛΑΤΕΙΑΣ Τ. Μ. Σ.
ΑΘΗΝΑΙ 1932

ΚΑΡΡΙΑΝΟΥ
ΑΝΑΒΑΣΙΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

Παρίσιος, τ. 2-11

Νομὸν ἐπιμαρτυροῦν τὸν Ἰσχυροῦν τῆς
Ἀσίας ἐπιμαρτυροῦν τὸν Ἰσχυροῦν τῆς
Τροάδος καὶ Ἰωνίου, εἰς τὴν πόλιν τὴν ἐπιμαρτυροῦν τὸν
Ἰσχυροῦν, κερματὸν τῆς ἐπιμαρτυροῦν τὸν Ἰσχυροῦν τῆς
πολιτείας, ἡμεῖς Μακεδονίαν εἰς τὴν ἐπιμαρτυροῦν τὸν
Μακεδονίαν, ἡμεῖς ἐπιμαρτυροῦν τὸν Ἰσχυροῦν τῆς Ἀσίας.

Παλαιότερα ἔκδοσις τοῦ βιβλίου

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Κ. Π.
ΚΕΙΜΕΝΟΝ

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΝΑΒΑΣΙΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Α'. Ὁ Ἀλέξανδρος εἰς Πελοπόννησον. (Κεφ. 1).

1
Ἀέγεται δὴ Φίλιππος μὲν τελευτῆσαι ἐπ' ἄρχοντος Πυ-
θοδήμου Ἀθηνῆσιν· παραλαβόντα δὲ τὴν βασιλείαν Ἀλέ-
ξανδρον, παῖδα ὄντα Φιλίππου, εἰς Πελοπόννησον παρελθεῖν·
εἶναι δὲ τότε ἀμφὶ τὰ εἴκοσιν ἔτη Ἀλέξανδρον. ἐνταῦθα 2
ξυναγαγόντα τοὺς Ἑλληνας, ὅσοι ἐντὸς Πελοποννήσου
ἦσαν, αἰτεῖν παρ' αὐτῶν τὴν ἡγεμονίαν τῆς ἐπὶ τοὺς Πέρ-
σας στρατιᾶς, ἣντινα Φιλίππῳ ἤδη ἔδωσαν· καὶ αἰτήσαντα
λαβεῖν παρ' ἐκάστων πλὴν Λακεδαιμονίων· Λακεδαιμονίους
δ' ἀποκρίνασθαι μὴ εἶναι σφισι πάτριον ἀκολουθεῖν ἄλλοις,
ἀλλ' αὐτοὺς ἄλλων ἐξηγεῖσθαι. νεωτερίσαι δ' ἄττα καὶ τῶν 3
Ἀθηναίων τὴν πόλιν. ἀλλ' Ἀθηναίους γε τῇ πρώτῃ ἐφόδῳ
Ἀλεξάνδρου ἐκπλαγέντας καὶ πλείονα ἔτι τῶν Φιλίππῳ δο-
θέντων Ἀλεξάνδρῳ εἰς τιμὴν ξυγχωρῆσαι. ἐπανελθόντα δ' εἰς
Μακεδονίαν ἐν παρασκευῇ εἶναι τοῦ εἰς τὴν Ἀσίαν στόλου.

Περίληψις κεφ. 2—10.

Πρὶν γὰρ ἐπιχειρήσῃ ὁ Ἀλέξανδρος τὴν ἐκστρατείαν τῆς
Ἀσίας στρατεύσας πρὸς Β (335) ὑποτάσσει τοὺς Θρᾶκας, Γέτας,
Τριβαλλοὺς καὶ Ἰλλυριοὺς· εἶτα σπεύδει μὲ καταπληκτικὴν τα-
χύτητα, κυριεύει τὴν ἀποστατήσασαν πόλιν τῶν Θηβῶν καὶ ἐγκα-
ταστήσας φρουρὰν Μακεδονικὴν εἰς αὐτὴν ἐπανέρχεται εἰς
Μακεδονίαν, ἵνα ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῆς Ἀσίας.

Β'. Ὁ Ἀλέξανδρος διαβαίνει τὸν Ἑλλησπόντον.

Οἱ στρατηγοὶ τῶν Περσῶν. (Κεφ. 11—12).

3 11. Ἄμα δὲ τῇ ἡρὶ ἀρχομένῳ ἐξελαύνει ἐφ' Ἑλλησπόντου, τὰ μὲν κατὰ Μακεδονίαν τε καὶ τοὺς Ἑλληνας Ἀντιπάτρῳ ἐπιτρέψας, αὐτὸς δ' ἄγων πεζοὺς μὲν ξὺν φιλοῖς τε καὶ τοξόταις οὐ πολλῶν πλείους τῶν τρισμυρίων, ἵππεας δὲ ὑπὲρ τοὺς πεντακισχιλίους. ἦν δὲ αὐτῷ ὁ στόλος παρὰ τὴν λίμνην τὴν Κερκινίτιν ὡς ἐπ' Ἀμφίπολιν καὶ

4 τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ τὰς ἐκβολάς. διαβάς δὲ τὸν Στρυμόνα παρήμειβε τὸ Πάγγαιον ὄρος τὴν ὡς ἐπ' Ἀβδηρα καὶ Μαρώνειαν, πόλεις Ἑλληνίδας ἐπὶ θαλάσσην ὤκισμένας. ἔνθεν δ' ἐπὶ τὸν Ἐβρον ποταμὸν ἀφικόμενος διαβαίνει καὶ τὸν Ἐβρον εὐπετῶς. ἐκεῖθεν δὲ διὰ τῆς Παιτικῆς ἐπὶ τὸν Μέλανα ποταμὸν ἔρχεται.

5 Διαβάς δὲ καὶ τὸν Μέλανα εἰς Σηστόν ἀφικνεῖται ἐν εἴκοσι ταῖς πάσαις ἡμέραις ἀπὸ τῆς οἰκοθεν ἐξορμήσεως. ἐλθὼν δ' εἰς Ἐλαιοῦντα θύει Πρωτεσιλάῳ ἐπὶ τῷ τάφῳ τοῦ Πρωτεσιλάου, ὅτι καὶ Πρωτεσίλαος πρῶτος ἐδόκει ἐκβῆναι εἰς τὴν Ἀσίαν τῶν Ἑλλήνων τῶν ἄμ' Ἀγαμέμνονι εἰς Ἴλιον στρατευσάντων. καὶ ὁ νοῦς τῆς θυσίας ἦν ἐπιτυχεστέραν οἱ γενέσθαι ἢ Πρωτεσιλάῳ τὴν ἀπόβασιν.

6 Παρμενίων μὲν δὴ τῶν τε πεζῶν τοὺς πολλοὺς καὶ τὴν ἵππον διαβιβάσαι ἐτάχθη ἐκ Σηστοῦ εἰς Ἀβυδὸν καὶ διέβησαν τριήρεσι μὲν ἑκατὸν καὶ ἐξήκοντα, πλοίοις δὲ ἄλλοις πολλοῖς στρογγύλοις. Ἀλέξανδρον δ' ἐξ Ἐλαιοῦντος εἰς τῶν Ἀχαιῶν λιμένα κατάραι ὁ πλείων λόγος κατέχει, καὶ αὐτόν τε κυβερνῶντα τὴν στρατηγίδα ναῦν διαβάλλειν, καὶ ἐπειδὴ κατὰ μέσον τὸν πόρον τοῦ Ἑλλησπόντου ἐγένετο, σφάξαντα ταῦρον τῷ Ποσειδῶνι καὶ Νηρηΐσι σπένδειν ἐκ χρυσῆς φιάλης εἰς τὸν πόντον.

7 Λέγουσι δὲ καὶ πρῶτον ἐκ τῆς νεῶς ξὺν τοῖς ὄπλοις

ἐκβῆναι αὐτὸν εἰς τὴν γῆν τὴν Ἀσίαν καὶ θωμοὺς ἰδρύσασθαι, ὅθεν τ' ἐστάλη ἐκ τῆς Εὐρώπης καὶ ὅπου ἐξέβη τῆς Ἀσίας, Διὸς ἀποδατηρίου καὶ Ἀθηνᾶς καὶ Ἡρακλέους. ἀνελθόντα δ' εἰς Ἴλιον τῇ τε Ἀθηνᾶ ἄσσει τῇ Ἰλιάδι, καὶ τὴν πανοπλίαν τὴν αὐτοῦ ἀναθεῖναι εἰς τὸν νεών, καὶ καθελεῖν ἀντὶ ταύτης τῶν ἱερῶν τινα ὄπλων ἔτι ἐκ τοῦ Τρωϊκοῦ ἔργου σφίζόμενα. καὶ ταῦτα λέγουσιν ὅτι οἱ ὑπασπισταὶ ἔφερον πρὸ αὐτοῦ εἰς τὰς μάχας. θῦσαι δ' αὐτὸν καὶ Πριάμῳ ἐπὶ τοῦ θωμοῦ τοῦ Διὸς τοῦ Ἑρκείου λόγος κατέχει, μῆνιν Πριάμου παραιτούμενον τῷ Νεοπτολέμου γένει, ὃ δὴ εἰς αὐτὸν καθῆκεν.

Ἀνιόντα δ' αὐτὸν εἰς Ἴλιον Μενοίτιός τε ὁ κυβερνήτης χρυσῷ στεφάνῳ ἐστεφάνωσε καὶ ἐπὶ τούτῳ Χάρης ὁ Ἀθηναῖος ἐκ Σιγείου ἐλθὼν καὶ τινες καὶ ἄλλοι, οἳ μὲν Ἕλληγες, οἳ δὲ ἐπιχώριοι· ὁ δὲ καὶ αὐτὸς τὸν Ἀχιλλέως ἄρα τάφον ἐστεφάνωσεν· Ἡφαιστίωνα δὲ λέγουσιν ὅτι τοῦ Πατρόκλου τὸν τάφον ἐστεφάνωσεν· καὶ εὐδαιμόνισεν ἄρα, ὡς λόγος, Ἀλέξανδρος Ἀχιλλέα, ὅτι Ὀμήρου κήρυκος εἰς τὴν ἔπειτα μνήμην ἔτυχεν.

12. Ἐξ Ἰλίου δ' εἰς Ἀρίσθην ἦκεν, οὐ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῷ διαβεθηκυῖα τὸν Ἑλλησπόντον ἐστρατοπεδεύκει, καὶ τῇ ὑστεραία εἰς Περκώτην τῇ δ' ἄλλῃ Λάμψακον παραμείψας πρὸς τῷ Πρακτίῳ ποταμῷ ἐστρατοπέδευσεν, ὅς ῥέων ἐκ τῶν ὀρῶν τῶν Ἰδαίων ἐκδιδοῖ εἰς θάλασσαν τὴν μεταξὺ τοῦ Ἑλλησπόντου τε καὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου· ἐνθεν δ' εἰς Ἐρμῶτον ἀφίκετο, Κολωνᾶς πόλιν παραμείψας. σκοποὶ δ' αὐτῷ ἐπέμποντο πρὸ τοῦ στρατεύματος· καὶ τούτων ἡγεμὼν ἦν Ἀμύντας ὁ Ἀρραξάου, ἔχων τῶν τε ἐταίρων τὴν ἴλην τὴν ἐξ Ἀπολλωνίας, ἧς ἱλάρχης ἦν Σωκράτης ὁ Σάθωνος, καὶ τῶν προδρομῶν καλούμενων Ἴλας τέσσαρας· κατὰ δὲ τὴν πάροδον Πρίαπον πόλιν ἐνδοθεῖσαν πρὸς τῶν ἐνοικούντων τοὺς παραληψομένους ἀπέ-

στείλει τὸν Πανηγόρῳ τῷ Λυκαγόρου, ἐν τῶν ἐταίρων.
 8 Περσῶν δὲ στρατηγοὶ ἦσαν Ἀρσάμης καὶ Ῥεομίθρης
 καὶ Πετήνης καὶ Νιφάτης καὶ ξὺν τούτοις Σπιθριδάτης, ὁ
 Αὐδίας καὶ Ἰωνίας σατράπης, καὶ Ἀροίτης, ὁ τῆς πρὸς Ἑλ-
 λησπόντῳ Φρυγίας ὑπαρχος. οὗτοι δὲ πρὸς Ζελεία πόλει κα-
 τεστρατοπεδευκότες ἦσαν ξὺν τῇ ἵππῳ τε τῇ βαρβαρικῇ καὶ
 9 τοῖς Ἑλλησι τοῖς μισθοφόροις. Βουλευομένοις δ' αὐτοῖς
 ὑπὲρ τῶν παρόντων, ἐπειδὴ Ἀλέξανδρος διαβεβηκῶς ἠγγέ-
 λητο, Μέμμων ὁ Ῥόδιος παρήνει μὴ διὰ κινδύνου ἔναι πρὸς
 τοὺς Μακεδόνας, τῷ τε πεζῷ πολὺ περιόντας σφῶν καὶ αὐτοῦ
 Ἀλεξάνδρου παρόντος, αὐτοῖς δ' ἀπόντος Δαρείου· προϋόν-
 8 τας δὲ τὸν τε χιλὸν ἀφανίζειν καταπατοῦντας τῇ ἵππῳ καὶ
 τὸν ἐν τῇ γῇ καρπὸν ἐμπιπράναι, μηδὲ τῶν πόλεων αὐτῶν
 10 φειδομένους. οὐ γὰρ μενεῖν ἐν τῇ χώρῃ Ἀλέξανδρον ἀπορία
 τῶν ἐπιτηδεῶν. Ἀροίτην δὲ λέγεται εἰπεῖν ἐν τῷ συλλόγῳ
 τῶν Περσῶν, ὅτι οὐκ ἂν περιῖδοι μίαν οἰκίαν ἐμπρησθεῖ-
 σαν τῶν ὑφ' οἱ τεταγμένων ἀνθρώπων· καὶ τοὺς Πέρσας Ἀρ-
 σίτη προσθέσθαι, ὅτι καὶ ὑποπτὸν τι αὐτοῖς ἦν ἐς τὸν Μέ-
 μμωνα τριβᾶς ἐμποιεῖν ἐκόντα τῷ πολέμῳ τῆς ἐκ βασιλείως
 8 τιμῆς οὐνεκα.

Γ'. Ἡ περὶ τὸν Γρανικὸν ποταμὸν μάχη (334).

α'. Τὰ πρὸ τῆς μάχης (Κεφ. 13 - 14).

13. Ἐν τούτῳ δ' Ἀλέξανδρος προῦχώρει ἐπὶ τὸν Γρα-
 νικὸν ποταμὸν ξυνηταγμένῳ τῷ στρατῷ, διπλῆν μὲν τὴν
 φάλαγγα τῶν ὀπλιτῶν τάσσας, τοὺς δὲ ἱππέας κατὰ τὰ κέ-
 ρατα ἀγαγὼν, τὰ σκευοφόρα δὲ κατόπιν ἐπιτάξας ἔπεσθαι·
 τοὺς δὲ προκατασκευασμένους τὰ τῶν πολεμίων ἤγεν αὐτῷ
 Ἠγέλοχος, ἱππέας μὲν ἔχων τοὺς σαρισσοφόρους, τῶν δὲ
 2 φιλῶν ἐς πεντακοσίους· καὶ Ἀλέξανδρός τ' οὐ πολὺ ἀπαίχε

τοῦ ποταμοῦ τοῦ Γρανικοῦ, καὶ αἱ ἀπὸ τῶν σκοπῶν σπουδῆ
ἐλαύνοντες ἀπήγγελλον ἐπὶ τῇ Γρανικῇ πέραν τοὺς Πέρσας
ἐφεστάναι τεταγμένους ὡς ἐς μάχην· ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος
μὲν τὴν στρατιάν πᾶσαν ξυνέταπτεν ὡς μαχουμένους.

Παρμενίων δὲ προσελθὼν λέγει Ἀλεξάνδρῳ τάδε· «Ἐ- 3
μοι δοκεῖ, βασιλεῦ, ἀγαθὸν εἶναι ἐν τῇ παρόντι καταστρατο-
πεδεῦσαι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τῇ ὄχθῃ, ὡς ἔχομεν. τοὺς γὰρ
πολεμίους οὐ δοκῶ τολμήσειν πολὺ τῇ πεζῇ λειπομένους
πλησίον ἡμῶν ἀυλισθῆναι, καὶ τὰ τῆ παρέξειν ἔωθεν εὐ-
πετῶς τῇ στρατῷ διαβαλεῖν τὸν πόρον· ὑποφθάσομεν γὰρ
αὐτοὶ περάσαντες, πρὶν ἐκαίνοὺς ἐς τάξιν καθίστασθαι. νῦν 4
δ' οὐκ ἀκινδύνως μοι δοκοῦμεν ἐπιχειρήσειν τῷ ἔργῳ, ὅτι
οὐχ οἶόν τ' ἐν μετώπῳ διὰ τοῦ ποταμοῦ ἄγειν τὸν στρατόν.
πολλὰ μὲν γὰρ αὐτοῦ δρᾶται βραθέα, αἱ δ' ὄχθαι αὐταὶ δρᾶς
ὅτι ὑπερύψηλοι καὶ κρημνώδεις εἰσὶν αἱ αὐτῶν· ἀτάκτως τ'
οὖν καὶ κατὰ κέρας, ἢ περ ἀσθενέστατον, ἐκβαίνουσιν ἐπι- 5
κείσονται ἐς φάλαγγα ξυντεταγμένοι τῶν πελεμίων οἱ ἵπ-
πεις· καὶ τὸ πρῶτον σφάλμα ἐς τε τὰ παρόντα χαλεπόν,
καὶ ἐς τὴν ὑπὲρ παντὸς τοῦ πολέμου κρίσιν σφαλερόν».

Ἀλέξανδρος δέ, «ταῦτα μὲν», ἔφη, «ὦ Παρμενίων, γι- 6
γνώσκω· αἰσχύνομαι δέ, εἰ τὸν μὲν Ἑλλήσποντον διέβην εὐ-
πετῶς, τοῦτο δέ, σμικρὸν βεῦμα, — οὕτω τῷ ὀνόματι τὸν Γρα-
νικὸν ἐκφαυλίσκω, — εἴρξει ἡμᾶς τοῦ μὴ οὐ διαβῆναι, ὡς ἔχο- 7
μεν· καὶ τοῦτο οὔτε πρὸς Μακεδόνων τῆς δόξης οὔτε πρὸς
τῆς ἐμῆς ἐς τοὺς κινδύνους ἀξίωτος ποιῶμαι· ἀναθαρρή-
σειν τε δοκῶ τοὺς Πέρσας ὡς ἀξιωμαχοὺς Μακεδόσιν ὄντας,
ὅτι οὐδὲν ἄξιον τοῦ σφῶν δέους ἐν τῇ παραυτίκα ἔπαθον».

14. Ταῦτα εἰπὼν Παρμενίωνα μὲν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κέ-
ρας πέμπει ἡγησόμενον, αὐτὸς δ' ἐπὶ τὸ δεξιὸν παρήγεν·
προετάχθησαν δ' αὐτῷ τοῦ μὲν δεξιοῦ Φιλώτας ὁ Παρμε-
νίωνος ἔχων τοὺς ἐταίρους τοὺς ἵππείας καὶ τοὺς τοξότας

- καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας τοὺς ἀκονιτιστάς· Ἀμύντας δὲ ὁ Ἀρραβαίου τοὺς τε σαρισσοφόρους ἱππέας ἔχων Φιλώτα ἐπετάχθη
- 2 καὶ τοὺς Παίονας καὶ τὴν Ἴλην τοῦ Σωκράτους· ἐχόμενοι δὲ τούτων ἐτάχθησαν οἰὺπασπισταὶ τῶν ἐταίρων ὧν ἤγειτο Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος· ἐπὶ δὲ τούτοις ἡ Περδίκκου τοῦ Ὀρόντου φάλαγξ· ἐπὶ δὲ ἡ Κοίνου τοῦ Πολεμοκράτους· ἐπὶ
- 3 δὲ ἡ Πτολεμαίου τοῦ Σελεύκου· ἐπὶ δὲ ἡ Ἀμύντου τοῦ Ἀνδρομένους· ἐπὶ δὲ ὧν Φίλιππος ὁ Ἀμύντου ἤρχε· τοῦ δ' εὐωνόμου πρῶτοι μὲν οἱ Θετταλοὶ ἱππεῖς ἐτάχθησαν, ὧν ἤγειτο Κάλας ὁ Ἀρπάλου ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ ξύμμαχοι ἱππεῖς, ὧν ἤρχε Φίλιππος ὁ Μεγαλάου· ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ Θράκες, ὧν ἤρχεν Ἀγάθων· ἐχόμενοι δὲ τούτων πεζοὶ ἢ τε Κρατέρου φάλαγξ καὶ ἡ Μελεάγρου καὶ ἡ Φιλίππου ἔστ' ἐπὶ τὸ μέσον τῆς ξυμπάσης τάξεως.
- 4 Περσῶν δὲ ἱππεῖς μὲν ἦσαν ἐς δισμυρίους, ξένοι δὲ πεζοί, μισθοφόροι ὀλίγον ἀποδέοντες δισμυρίων· ἐτάχθησαν δὲ τὴν μὲν ἵππον παρατείναντες τῷ ποταμῷ κατὰ τὴν ὄχθην ἐπὶ φάλαγγα μακράν, τοὺς δὲ πεζοὺς κατόπιν τῶν ἱππέων, καὶ γὰρ ὑπερδεξία ἦν τὰ ὑπὲρ τὴν ὄχθην χωρία· ἢ δ' Ἀλέξανδρον αὐτὸν καθεώρων—δηλὸς γὰρ ἦν τῶν τε ὀπλων τῇ λαμπρότητι καὶ τῶν ἀμφ' αὐτὸν τῇ ξὺν ἐκπλήξει θεραπείᾳ—κατὰ τὸ εὐώνυμον σφῶν ἐπέχοντα, ταύτῃ πυκνὰς ἐπέταξαν τῇ ὄχθῃ τὰς Ἴλας τῶν ἱππέων.
- 5 Χρόνον μὲν δὴ ἀμφοτέρωθεν τὰ στρατεύματα ἐπ' ἄκρου τοῦ ποταμοῦ ἐφρεστώτες ὑπὸ τοῦ τὸ μέλλον δοκνεῖν ἡσυχίαν ἤγον, καὶ σιγή ἦν πολλή ἀφ' ἑκατέρων. οἱ γὰρ Πέρσαι προσέμενον τοὺς Μακεδόνας, ὅποτε ἐσθήσονται ἐς τὸν πόρον, ὡς ἐπι-
- 6 κεισόμενοι ἐκβαίνουσιν· Ἀλέξανδρος δ' ἀναπηδῆσας ἐπὶ τὸν ἵππον καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐγκελευσάμενος ἔπεσθαι τε καὶ ἀνδρας ἀγαθοὺς γίγνεσθαι, τοὺς μὲν προδρόμους ἱππέας καὶ μὴν καὶ τοὺς Παίονας προεμβαλεῖν ἐς τὸν ποταμὸν ἔχοντα

Ἀμύνταν τὸν Ἀρραβαίου ἔταξε καὶ τῶν πεζῶν μίαν τάξιν, καὶ πρὸ τούτων τὴν Σωκράτους Ἴλην Πτολεμαῖον τὸν Φιλίππου ἄγοντα, ἣ δὴ καὶ ἐτύγχανε τὴν ἡγεμονίαν τοῦ ἵππικοῦ παντὸς ἔχουσα ἐκείνη τῇ ἡμέρᾳ· αὐτὸς δ' ἄγων τὸ δεξιὸν 7 κέρας ὑπὸ σαλπίγγων τε καὶ τῷ Ἐνυαλίῳ ἀλαλάζοντας ἐμβαίνει εἰς τὸν πόρον, λοξὴν αἰεὶ παρατείνων τὴν τάξιν, ἣ παρείλκε τὸ ρεῦμα, ἵνα δὴ μὴ ἐκβαίνοντι αὐτῷ οἱ Πέρσαι κατὰ κέρας προσπίπτοιεν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὡς ἀνυστὸν τῇ 8 φάλαγγι προσμεῖξῃ αὐτοῖς.

β') Διεξαγωγή τῆς μάχης. (Κεφάλ. 15.)

15 Οἱ δὲ Πέρσαι, ἣ πρῶτοι οἱ ἀμφ' Ἀμύνταν καὶ Σωκράτην προσέσχον τῇ ὄχθῃ. ταύτῃ καὶ αὐτοὶ ἀνωθεν ἔβαλλον, οἱ μὲν αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὄχθης ἐξ ὑπερδεξίου εἰς τὸν ποταμὸν ἐσακοντίζοντες, οἱ δὲ κατὰ τὰ χθαμαλώτερα αὐτῆς εἰσὶ 2 ἐπὶ τὸ ὕδωρ καταβαίνοντες. καὶ ἦν τῶν τε ἵππέων ὠθισμός, τῶν μὲν ἐκβαίνειν ἐκ τοῦ ποταμοῦ, τῶν δ' εἴργειν τὴν ἔκβασιν, καὶ παλτῶν ἀπὸ μὲν τῶν Περσῶν πολλὴ ἄφεςις, οἱ Μακεδόνες δὲ ξυστοῖς ἐμάχοντο. ἀλλὰ τῷ τε πλήθει πολὺ ἐλαττούμενοι οἱ Μακεδόνες ἐκακοπάθουν ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ καὶ αὐτοὶ ἐξ οὐ βεθαίου τε καὶ ἅμα κάτωθεν ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀμυνόμενοι, οἱ δὲ Πέρσαι ἐξ ὑπερδεξίου τῆς ὄχθης· 3 ἄλλως τε καὶ τὸ κράτιστον τῆς Περσικῆς ἵππου ταύτῃ ἐπετέτακτο, οἱ τε Μέμνονος παῖδες καὶ αὐτὸς Μέμνων μετὰ τούτων ἐκινδύνευεν.

Καὶ οἱ μὲν πρῶτοι τῶν Μακεδόνων ξυμμεῖξαντες τοῖς 3 Πέρσαις κατεκόπησαν πρὸς αὐτῶν ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι, ὅσοι γε μὴ πρὸς Ἀλέξανδρον πελάζοντα ἀπέκλιναν αὐτῶν. Ἀλέξανδρος γὰρ ἤδη πλησίον ἦν, ἅμα οἱ ἄγων τὸ κέρας τὸ δεξιόν, καὶ ἐμβάλλει εἰς τοὺς Πέρσας πρῶτος, ἵνα τὸ πᾶν στίφος τῆς ἵππου καὶ αὐτοὶ οἱ ἡγεμόνες τῶν Περσῶν τετα-

- 4 γμένοντες ἦσαν· καὶ περὶ αὐτὸν ξυνεισθήκει μάχη καρτερά· καὶ ἐν τούτῳ ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις τῶν τάξεων τοῖς Μακεδόσι διέβαινον οὐ χαλεπῶς ἤδη· καὶ ἦν μὲν ἀπὸ τῶν ἵππων ἡ μάχη, πεζομαχία δὲ μᾶλλον τι ἐφκει. ξυνεχόμενοι γὰρ ἵπποι τε ἵπποις καὶ ἄνδρες ἀνδράσιν ἠγωνίζοντο οἱ μὲν ἐξῴσαι ἐς ἅπαν ἀπὸ τῆς ὄχθης καὶ ἐς τὸ πεδίον βιάσασθαι τοὺς Πέρσας, οἱ Μακεδόνες, οἱ δὲ εἶρξαι τε αὐτῶν τὴν ἔκβασιν, οἱ Πέρσαι, καὶ ἐς τὸν ποταμὸν αὐθις ἀπώσασθαι. καὶ ἐκ τούτου ἐπλεονέκτουσαν ἤδη οἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ τῇ τ' ἄλλῃ ῥώμῃ καὶ ἐμπειρίᾳ καὶ οὐ ξυστοῖς κρανεῖνοις πρὸς παλτὰ ἐμάχοντο.
- 6 Ἐνθα δὴ καὶ Ἀλεξάνδρῳ ξυντρίβεται τὸ δόρυ ἐν τῇ μάχῃ· ὁ δ' Ἀρέτην ἤτει δόρυ ἕτερον, ἀναβολέα τῶν βασιλικῶν· τῷ δὲ καὶ αὐτῷ πονουμένῳ ξυντετριμμένον τὸ δόρυ ἦν, ὁ δὲ τῷ ἤμισει κεκλασμένον τοῦ δόρατος οὐκ ἀφανῶς ἐμάχετο, καὶ τοῦτο δεῖξας Ἀλεξάνδρῳ ἄλλον αἰτεῖν ἐκέλευεν· Δημάρατος δὲ, ἀνὴρ Κορίνθιος, τῶν ἀμφ' αὐτὸν ἐταίρων, δίδωσιν αὐτῷ τὸ αὐτοῦ δόρυ.
- 7 Καὶ ὅς ἀναλαβὼν καὶ ἰδὼν Μιθριδάτην, τὸν Δαρείου γαμβρόν, πολὺ πρὸ τῶν ἄλλων προῖππεύοντα καὶ ἐπάγοντα ἅμ' οἱ ὥσπερ ἔμβολον τῶν ἵππεων ἐξελαύνει καὶ αὐτὸς πρὸ τῶν ἄλλων, καὶ παίσας ἐς τὸ πρόσωπον τῷ δόρατι καταβάλλει τὸν Μιθριδάτην. ἐν δὲ τούτῳ Ροισάκης μὲν ἐπελαύνει τῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ παίει Ἀλεξάνδρου τὴν κεφαλὴν τῇ κοπίδι· καὶ τοῦ μὲν κράνουσ τι ἀπέθραυσε, τὴν πληγὴν δ' ἔσχε τὸ κράνος· καὶ καταβάλλει καὶ τοῦτον Ἀλέξανδρος παίσας τῷ ξυστῷ διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ στέρνον. Σπιθριδάτης δ' ἀνετέτατο μὲν ἤδη ἐπ' Ἀλέξανδρον ὀπισθεν τὴν κοπίδα, ὑποφθάσας δ' αὐτὸν Κλεῖτος ὁ Δρωπίδου παίει κατὰ τοῦ ὤμου καὶ ἀποκόπτει τὸν ὤμον τοῦ Σπιθριδάτου ξὺν τῇ κοπίδι· καὶ ἐν τούτῳ ἐπεκδιόνοντες ἀεὶ τῶν ἵππεων ὅσοις προῦχώρει κατὰ τὸν ποταμὸν προσεγίγοντο τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον.

γ') Ἀποτέλεσμα τῆς μάχης.—Αἱ ἐκατέρωθεν ἀπώλειαι (Κεφ. 16),

16. Καὶ οἱ Πέρσαι παιόμενοι τε πανταχόθεν ἤδη ἐς τὰ πρόσωπα αὐτοὶ τε καὶ ἵπποι τοῖς ξυστοῖς καὶ πρὸς τῶν ἰππέων ἐξωθούμενοι, πολλὰ δὲ καὶ πρὸς τῶν φίλων ἀναμειγμένων τοῖς ἰππεῦσι θλαπτόμενοι ἐγκλίνουσι ταύτῃ πρῶτον, ἢ Ἀλέξανδρος προεκινδύνευεν. ὡς δὲ τὸ μέσον ἐνεδεδώκει αὐτοῖς, παρερρήγνυτο δὴ καὶ τὰ ἐφ' ἑκάτερα τῆς ἵππου, καὶ ἦν δὴ φυγὴ καρτερά.

Τῶν μὲν δὴ ἰππέων τῶν Περσῶν ἀπέθανον ἐς χιλίους. 2
οὐ γὰρ πολλὴ ἢ δῖωξις ἐγένετο, ὅτι ἐξεστράπη Ἀλέξανδρος ἐπὶ τοὺς ξένους τοὺς μισθοφόρους ὧν τὸ στίφος, ἢ τὸ πρῶτον ἐτάχθη, ἐκπλήξει μᾶλλον τι τοῦ παραλόγου ἢ λογισμῶ βεβαίῳ ἔμενον· καὶ τούτοις τὴν τε φάλαγγα ἐπαγαγῶν καὶ τοὺς ἰππέας πάντῃ προσπεσεῖν κελεύσας, ἐν μέσῳ δι' ὀλίγου κατακόπτει αὐτούς, ὥστε διέφυγε μὲν οὐδεὶς, ὅτι μὴ διέλαθέ τις ἐν τοῖς νεκροῖς· ἐξωγρήθησαν δ' ἄμφι τοὺς δισχιλίους. ἔπεσον δὲ καὶ ἠγγεμόνες τινὲς τῶν Περσῶν Νιφάτης 3
τε καὶ Πετήνης καὶ Σπιθριδάτης, ὁ Λυδίας σατράπης, καὶ ὁ τῶν Καππαδοκῶν ὑπαρχος Μιθροβουζάνης καὶ Μιθριδάτης, ὁ Δαρείου γαμβρός, καὶ Ἀρδουπάλης, ὁ Δαρείου τοῦ Ἀρταξέρξου παῖς, καὶ Φαρνάκης, ἀδελφὸς οὗτος τῆς Δαρείου γυναικός, καὶ ὁ τῶν ξένων ἠγεμῶν Ὠμάρης. Ἀσπίτης δ' ἐκ μὲν τῆς μάχης φύγει ἐς Φρυγίαν, ἐκεῖ δ' ἀποθνήσκει· αὐτὸς πρὸς αὐτοῦ, ὡς λόγος, ὅτι αἴτιος ἐδόκει Πέρσαις γενέσθαι τοῦ ἐν τῷ τότε πταίσματος. 4

Μακεδόνων δὲ τῶν μὲν ἐταίρων ἄμφι τοὺς εἴκοσι καὶ πέντε ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ ἀπέθανον· καὶ τούτων χαλκαῖ εἰκόνες ἐν Δίῳ ἐστάσιν, Ἀλέξανδρου κελεύσαντος Λύσιππον ποιῆσαι, ὅσπερ καὶ Ἀλέξανδρον μόνος προκρίθεις ἐποίει·

- 5 τῶν δ' ἄλλων ἱππέων ὑπὲρ τοὺς ἑξήκοντα, πεζοὶ δ' ἐς τοὺς τριάκοντα· καὶ τούτους τῇ ὑστεραίᾳ ἔθαψεν ὁ Ἀλέξανδρος ξὺν ὅπλοις τε καὶ ἄλλῳ κόσμῳ· γονεῦσι δ' αὐτῶν καὶ παισὶ τῶν τε κατὰ τὴν χώραν ἀτέλειαν ἔδωκε καὶ ὅσαι ἄλλαι ἦ τῆ σώματι λειτουργίαι ἢ κατὰ τὰς κτήσεις ἐκάστων εἰσφοραί. καὶ τῶν τετρωμένων δὲ πολλὴν πρόνοιαν ἔσχευ, ἐπελθὼν τ' αὐτὸς ἐκάστους καὶ τὰ τραύματα ἰδὼν καὶ ὅπως τις ἐτρώθη ἐρόμενος καὶ ὅ τι πράττων εἰπεῖν τε καὶ ἀλαζονεύσασθαι οἱ παρασχόν.
- 6 Ὁ δὲ καὶ τῶν Περσῶν τοὺς ἡγεμόνας ἔθαψεν· ἔθαψε δὲ καὶ τοὺς μισοφοβόρους Ἑλληνας, οἳ ξὺν τοῖς πολεμίοις στρατεύοντες ἀπέθανον· ὅσους δ' αὐτῶν αἰχμαλώτους ἔλαβεν, τούτους δήσας ἐν πέδαις ἐς Μακεδονίαν ἀπέπεμψεν ἐργάζεσθαι ὅτι παρὰ τὰ κοινῇ δόξαντα τοῖς Ἑλλήσιν Ἑλληνες ὄντες
- 7 ἐναντία τῇ Ἑλλάδι ὑπὲρ τῶν βαρβάρων ἐμάχοντο. ἀποπέμπει δὲ καὶ ἐς Ἀθήνας τριακοσίας πανοπλίας Περσικὰς ἀνάθημα εἶναι τῇ Ἀθηνᾶ ἐν πόλει· καὶ ἐπίγραμμα ἐπιγραφῆναι ἐκέλευσε τόδε· «Ἀλέξανδρος Φιλίππου καὶ οἱ Ἑλληνες πλὴν Λακεδαιμονίων ἀπὸ τῶν βαρβάρων τῶν τὴν Ἀσίαν κατοικούντων».

Περὶληψις κεφ. 17—29 καὶ Βιβλ. Β'. κεφ. 1—2.

Μετὰ τὴν νίκην εἰς τὸν Γρανικὸν ὁ Ἀλέξανδρος καταλαμβάνει τὴν Μαγνησίαν, τὰς Σάρδεις, καὶ ἄλλας πόλεις τῆς Ἰωνίας καὶ Αἰολίδος. Κυριεύσας δὲ διὰ πολιορκίας τὰς ἀντισταθείσας εἰς αὐτὸν πόλεις, Μίλητον καὶ Ἀλικαρνασσόν, πορεύεται διὰ Λυκίας, Παφλαγονίας, Πισιδίας καὶ Φρυγίας εἰς Γόρδιον.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Δ'. Ὁ Ἀλέξανδρος εἰς Γόρδιον. (Κεφ. 3).

3. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἐς Γόρδιον παρήλθεν, πόθος λαμβάνει αὐτὸν ἀνεληθόντα ἐς τὴν ἄκραν, ἵνα καὶ τὰ βασίλεια ἦν τὰ Γορδίου καὶ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ Μίδου, τὴν ἄμαξαν δεῖν τὴν Γορδίου καὶ τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης τὸν δεσμόν.

Λόγος δὲ περὶ τῆς ἀμάξης ἐκείνης παρὰ τοῖς προσχώ- 2
ροις πολὺς κατεῖχε, Γόρδιον εἶναι τῶν πάλαι Φρυγῶν
ἄνδρα πένητα, καὶ ὀλίγην εἶναι αὐτῷ γῆν ἐργάζεσθαι καὶ
ζεύγη βοῶν δύο. καὶ τῷ μὲν ἀροτριᾶν, τῷ δὲ ἀμαξεύειν τὸν
Γόρδιον. καὶ ποτε ἀροῦντος αὐτοῦ ἐπιστῆναι ἐπὶ τὸν ζυγὸν 3
ἀετὸν καὶ ἐπιμεῖναι ἔστ' ἐπὶ βουλυτὸν καθήμενον· τὸν δ' ἐκ-
πλαγέντα τῇ ὄψει ἵεναι κοινώσοντα ὑπὲρ τοῦ θεοῦ παρὰ
τοὺς Τελμισσέας τοὺς μάντις· εἶναι γὰρ τοὺς Τελμισ-
σέας σοφοὺς τὰ θεῖα ἐξηγεῖσθαι, καὶ σφισιν ἀπὸ γένους δε-
δόσθαι αὐτοῖς καὶ γυναιξὶ καὶ παισὶ τὴν μαντείαν.

Προσάγοντα δὲ κώμη τινὶ τῶν Τελμισσέων ἐντυχεῖν παρ- 4
θένει ὕδρευομένη καὶ πρὸς ταύτην εἰπεῖν, ὅπως οἱ τὸ τοῦ
ἀετοῦ ἔσχεν· τὴν δέ, εἶναι γὰρ καὶ αὐτὴν τοῦ μαντικοῦ γέ-
νους, θύειν κελευσάτω τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ ἐπανελθόντα ἐς τὸν
αὐτὸν τόπον· καὶ, δεηθῆναι γὰρ αὐτῆς Γόρδιον τὴν θυσίαν
ξυνεπισπομένην οἱ αὐτὴν ἐξηγήσασθαι, θύσαι τε, ὅπως ἐ-
κείνη ὑπετίθετο, τὸν Γόρδιον καὶ ξυγγενέσθαι ἐπὶ γάμῳ τῇ
παιδί καὶ γενέσθαι αὐτοῖν παῖδα Μίδαν ὄνομα.

Ἦδη τ' ἄνδρα εἶναι τὸν Μίδαν καλὸν καὶ γενναῖον, καὶ 5
ἐν τούτῳ στάσει πιέζεσθαι ἐν σφίσι τοὺς Φρύγας, καὶ γενέ-
θαι αὐτοῖς χρησμόν, ὅτι ἄμαξα ἄξει αὐτοῖς βασιλέα, καὶ
ὅτι οὗτος αὐτοῖς καταπαύσει τὴν στάσιν. ἔτι δὲ περὶ αὐτῶν
τούτων δουλευομένοις ἐλθεῖν τὸν Μίδαν δμοῦ τῷ πατρὶ καὶ
τῇ μητρὶ καὶ ἐπιστῆναι τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτῇ ἀμάξῃ. τοὺς

- 6 δὲ ξυμβαλόντας τὸ μαντεῖον τοῦτον ἐκείνον γινῶναι ὄντα, ὄντινα ὁ θεὸς αὐτοῖς ἔφραζεν, ὅτι ἄξει ἡ ἄμαξα· καὶ καταστήσῃσι μὲν αὐτοὺς βασιλέα τὸν Μίδαν, Μίδαν δ' αὐτοῖς τὴν στάσιν καταπαῦσαι, καὶ τὴν ἄμαξαν τοῦ πατρὸς ἐν τῇ ἄκρῳ ἀναθεῖναι χαριστήριον τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ ἐπὶ τοῦ ἀστεῦ τῇ πομπῇ. πρὸς δὲ δὴ τούτοις καὶ τότε περὶ τῆς ἀμάξης ἐμυθεύετο, ὅστις λύσειε τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης τὸν δεσμόν, τοῦτον χρῆναι ἄρξαι τῆς Ἀσίας· ἦν δὲ ὁ δεσμὸς ἐκ φλοιοῦ κρανεΐας, καὶ τούτου οὔτε τέλος οὔτ' ἀρχὴ ἐφαίνετο.
- 7 Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀπόρως μὲν εἶχεν ἐξευρεῖν λύσιν τοῦ δεσμοῦ, ἄλυτον δὲ περιδεῖν οὐκ ἤθελεν, μὴ τινα καὶ τοῦτο ἐς τοὺς πολλοὺς κίνησιν ἐργάσῃται, οἱ μὲν λέγουσιν ὅτι παίσας τῷ ξίφει διέκοψε τὸν δεσμόν καὶ λελύσθαι ἔφη· Ἀριστόβουλος δὲ λέγει ἐξελόντα τὸν ἔστορα τοῦ ρυμοῦ, ὃς
- 8 ἦν τύλος διαβεβλημένος διὰ τοῦ ρυμοῦ διαμπάξ, ξυνέχων τὸν δεσμόν, ἐξελκύσαι ἔξω τοῦ ρυμοῦ τὸν ζυγόν. ὅπως μὲν δὴ ἐπράχθη τὰ ἀμφὶ τῷ δεσμῷ τούτῳ Ἀλεξάνδρῳ, οὐκ ἔχω ἰσχυρίσασθαι. ἀπηλλάγη δ' οὖν ἀπὸ τῆς ἀμάξης αὐτὸς τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ὡς τοῦ λογίου τοῦ ἐπὶ τῇ λύσει τοῦ δεσμοῦ ξυμβεβηκότος. καὶ γὰρ καὶ τῆς νυκτὸς ἐκείνης θρονταί τε καὶ σέλας ἐξ οὐρανοῦ ἐπεσήμεναν· καὶ ἐπὶ τούτοις ἔθηκε τῇ ὑστεραία Ἀλέξανδρος τοῖς φήνασι θεοῖς τὰ τε σημεία καὶ τοῦ δεσμοῦ τὴν λύσιν.

Περίληψις κεφ. 4, § 1—6.

Ἐκ Γορδίου προελαύνει εἰς Ἀγκυραν καὶ ἐκείθεν εἰς Καππαδοκίαν, τὴν ὁποίαν ἅπασαν σχεδὸν ὑπέταξεν. Ἐξακολουθῶν δὲ τὴν πορείαν διαβαίνει τὰς Κιλικίας πύλας καὶ εἰσέρχεται εἰς τὴν ἐγκαταλειφθεῖσαν ὑπὸ τῶν Περσῶν πρωτεύουσαν τῆς Κιλικίας Ταρσόν.

Ε'. Ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ὁ ἰατρός τοῦ Φίλιππος.

(Κεφ. 4, § 7—11).

4. Ἀλέξανδρος δέ, ὡς μὲν Ἀριστοβούλῳ λέλειται, 7
 ὑπὸ καμάτου ἐνόσησεν. οἱ δὲ ἐς τὸν Κύδνον ποταμὸν λέγουσι
 ῥίψαντα νήξασθαι, ἐπιθυμήσαντα τοῦ ὕδατος, ἰδροῦντα καὶ
 καύματι ἐχόμενον.

Ὁ δὲ Κύδνος ρεῖ διὰ μέσης τῆς πόλεως· οἷα δὲ ἐκ τοῦ
 Ταύρου ὄρους τῶν πηγῶν οἱ ἀνισχουσῶν καὶ διὰ χώρου
 καθαροῦ ῥέων, ψυχρός τέ ἐστι καὶ τὸ ὕδωρ καθαρός.

Σπασμῷ τε οὖν ἔχεσθαι Ἀλέξανδρον καὶ θέρμαις ἰσχυ- 8
 ραῖς καὶ ἀγρυπνία ξυνεχεῖ. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἰατροὺς
 οὐκ οἶεσθαι εἶναι θιώσιμον· Φίλιππον δὲ Ἀκαρνᾶνα, ἰατρόν,
 ξυνόντα Ἀλεξάνδρῳ καὶ τὰ τε ἀμφὶ ἰατρικὴν ἐς τὰ μάλι-
 στα πιστευόμενον καὶ τὰ ἄλλα οὐκ ἀδόκιμον ἐν τῷ στρατῷ
 ὄντα, καθῆραι ἐθέλειν Ἀλέξανδρον φαρμάκῳ· καὶ τὸν κε-
 λεύειν καθῆραι. τὸν μὲν δὴ παρασκευάζειν τὴν κύλικα.

Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλεξάνδρῳ δοθῆναι ἐπιστολὴν παρὰ 9
 Παρμενίωνος φυλάξασθαι Φίλιππον· ἀκούειν γὰρ διεφθάρ-
 θαι ὑπὸ Δαρείου χρήμασι, ὥστε φαρμάκῳ ἀποκτεῖναι Ἀ-
 λέξανδρον· τὸν δὲ, ἀναγνόντα τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἔτι μετὰ
 χεῖρας ἔχοντα, αὐτὸν μὲν λαβεῖν τὴν κύλικα, ἐν ἣ τὸ φάρ-
 μακον· τὴν ἐπιστολὴν δὲ τῷ Φίλιππῳ δοῦναι ἀναγνῶναι·
 καὶ ὁμοῦ τὸν τε Ἀλέξανδρον πίνειν καὶ τὸν Φίλιππον ἀνα-
 γινώσκειν τὰ τοῦ Παρμενίωνος.

Φίλιππον δὲ εὐθύς ἐνδηλον γενέσθαι ὅτι καλῶς οἱ ἔχει 10
 τὰ τοῦ φαρμάκου· οὐ γὰρ ἐκπλαγῆναι πρὸς τὴν ἐπιστολὴν,
 ἀλλὰ τοσόδε μόνον παρακαλέσαι Ἀλέξανδρον, καὶ ἐς τὰ
 ἄλλα οἱ πείθεσθαι ὅσα οἱ ἐπαγγέλλοιτο· σωθήσεσθαι γὰρ
 πειθόμενον.

Καὶ τὸν μὲν καθαρθῆναι τε καὶ ραῖσαι αὐτῷ τὸ νόσημα· 11
 Φίλιππῳ δὲ ἐπιδειξάι ὅτι πιστός ἐστιν αὐτῷ φίλος καὶ τοῖς

ἄλλοις δὲ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ὅτι αὐτοῖς τε τοῖς φίλοις βέβαιος ἐς τὸ ἀνύποπτον τυγχάνει ὢν καὶ πρὸς τὸ ἀποθανεῖν ἐρρωμένους.

Περίληψις κεφ. 5, 6 καὶ 7 § 1—2.

Ἐκ τῆς Ταρσοῦ προχωρεῖ εἰς Ἀγχίαλον καὶ Μυριάνδρον πληροφορηθεὶς δὲ ὅτι ὁ Δαρεῖος διήλθε τὰς Ἀρμενικὰς πύλας καὶ προχωρεῖ εἰς Ἴσσόν, ἐπιστρέφει καὶ εὕρισκεν τοὺς Πέρσας εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Πινάρου.

ΣΤ'. Προσλαλιά Ἀλεξάνδρου πρὸς τοὺς στρατηγούς πρὸ τῆς ἐν Ἴσσῳ μάχης. (Κεφ. 7. § 3—9).

7. Ὁ δὲ συγκαλέσας στρατηγούς τε καὶ ἰλάρχας καὶ τῶν ξυμμάχων τοὺς ἡγεμόνας παρεκάλει θαρρεῖν μὲν ἐκ τῶν ἤδη σφίσι καλῶς κεινδυνευμένων, καὶ ὅτι πρὸς νενικημένους ὁ ἀγὼν νενικηκόσιν αὐτοῖς ἔσται, καὶ ὅτι ὁ θεὸς ὑπὲρ σφῶν στρατηγεῖ ἄμεινον, ἐπὶ νοῦν Δαρεῖω ἀγαγὼν καθεῖρξαι τὴν δύναμιν ἐκ τῆς εὐρυχωρίας ἐς τὰ στενόπορα, ἵνα σφίσι μὲν ξύμμετρον τὸ χωρίον ἀναπτύξαι τὴν φάλαγγα, τοῖς δὲ ἀχρεῖον τὸ πλῆθος ἔσται τῇ μάχῃ, οὔτε τὰ σώματα οὔτε τὰς γνώμας παραπλησίσις.

Μακεδόνας τε γὰρ Πέρσαις καὶ Μήδοις, ἐκ πάνυ πολ-
4 λου τρυφῶσιν, αὐτοὺς ἐν τοῖς πόνοις τοῖς πολεμικοῖς πάλαι ἤδη μετὰ κινδύνων ἀσκουμένους, ἄλλως τε καὶ δούλοις ἀνθρώποις ἐλευθέρους, ἐς χεῖρας ἤξειν ὅσοι τε Ἑλληγες Ἑλλησιν, οὐχ ὑπὲρ τῶν αὐτῶν μαχεῖσθαι, ἀλλὰ τοὺς μὲν ξὺν Δαρεῖω ἐπὶ μισθῷ καὶ οὐδὲ τούτῳ πολλῷ κινδυνεύοντας·
τοὺς δὲ ξὺν σφίσιν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐκόντας ἀμυνομένους.

5 Βαρβάρων τε αὖ Θρᾶκας καὶ Παίονας καὶ Ἰλλυριοὺς καὶ Ἀγριᾶνας τοὺς εὐρωστοτάτους τε τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην καὶ μαχιμωτάτους πρὸς τὰ ἀπονώτατά τε καὶ μάλα κώ-

τατα τῆς Ἀσίας γένη ἀντιτάξεσθαι· ἐπὶ δ' Ἀλέξανδρον ἀντιστρατηγεῖν Δαρείφ.

Ταῦτα μὲν οὖν ἐς πνεονεξίαν τοῦ ἀγῶνος ἐπεξῆγει. Τὰ 6
δὲ ἄθλα ὅτι μεγάλα ἔσται σφίσι τοῦ κινδύνου ἐπεδείκνυεν· οὐ γὰρ τοὺς σατράπας τοῦ Δαρείου ἐν τῷ τότε κρατήσαιν, οὐδὲ τὴν ἵππον τὴν ἐπὶ Γρανικῷ ταχθεῖσαν, οὐδὲ τοὺς δισχυρίους ξένους τοὺς μισθοφόρους, ἀλλὰ Περσῶν τε ὅ τι περ ὄφελος καὶ Μήδων καὶ ὅσα ἄλλα ἔθνη Πέρσαις καὶ Μήδοις ὑπήκοα ἐποικεῖ τὴν Ἀσίαν καὶ αὐτὸν μέγαν βασιλέα παρόντα, καὶ ὡς οὐδὲν ὑπολειφθήσεται σφισιν ἐπὶ τῷδε τῷ ἀγῶνι ὅτι μὴ κρατεῖν τῆς Ἀσίας ξυμπάσης καὶ πέρασ τοὺς πολλοῖς πόνοις ἐπιθεῖναι.

Ἐπὶ τούτοις δὲ τῶν τε ἐς τὸ κοινὸν ξὺν λαμπρότητι ἤδη 7
πεπραγμένων ὑπεμίμησκε καὶ εἰ δὴ τῷ ἰδίᾳ τι διαπρεπὲς ἐς κάλλος τετολμημένον, ὀνομαστὶ ἕκαστον ἐπὶ τῷ ἔργῳ ἀνακαλῶν. καὶ τὸ αὐτοῦ οὐκ ἀκίνδυνον ἐν ταῖς μάχαις ὡς ἀνεπαχθέστατα ἐπεξῆγει.

Λέγεται δὲ καὶ Ξενοφῶντος καὶ τῶν ἅμα Ξενοφῶντι μυ- 8
ρίων ἐς μνήμην ἐλθεῖν, ὡς οὐδέν τι οὔτε κατὰ πλήθος οὔτε κατὰ τὴν ἄλλην ἀξίωσιν σφίσι ἐπεικότες, οὐδὲ ἱππέων αὐτοῖς παρόντων Θεσσαλῶν, οὐδὲ Βοιωτῶν ἢ Πελοποννησίων, οὐδὲ Μακεδόνων ἢ Θρακῶν, οὐδ' ὅση ἄλλη σφίσι ἵππος ξυντέτακται, οὐδὲ τοξοτῶν ἢ σφενδονητῶν, ὅτι μὴ Κρητῶν ἢ Ῥοδίων ὀλίγων, καὶ τούτων ἐν τῷ κινδύνῳ ὑπὸ Ξενοφῶντος αὐτοσχεδιασθέντων, οἱ δὲ βασιλέα τε ξὺν πάσῃ τῇ 9
δυνάμει πρὸς Βαβυλῶνι αὐτῇ ἐτρέψαντο καὶ ἔθνη, ὅσα κατιόντων ἐς τὸν Εὐξείνιον πόντον καθ' ὁδὸν σφισιν ἐπεγένετο, νικῶντες ἐπήλθον· ὅσα τε ἄλλα ἐν τῷ τοιῷδε πρὸ τῶν κινδύνων ἐς παράκλησιν ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ἐξ ἀγαθοῦ ἠγεμόνος παραινέσθαι εἰκόες.

Οἱ δὲ ἄλλος ἄλλοθεν δεξιούμενοι τε τὸν βασιλέα καὶ τῷ λόγῳ ἐπαίροντες ἄγειν ἤδη ἐκέλευον.

Περίληψις κεφ. 8, 9, 10 καὶ 11.

Ἔ. Ὁ Ἀλέξανδρος νικᾷ τοὺς Πέρσας εἰς Ἴσσοῦν καὶ κυριεύει τὸ στρατόπεδόν των, ὅπου εὔρε τὴν μητέρα τοῦ φυγόντος Δαρείου, τὴν γυναῖκα, δύο θυγατέρας καὶ ἓνα μικρὸν υἱὸν αὐτοῦ.

Ζ'. Ὁ Ἀλέξανδρος μετὰ τὴν ἐν Ἴσσοῦ νίκηῖν ἐπισκέπτεται τοὺς τραυματίας, θάπτει τοὺς νεκροὺς μεγαλοπρεπῶς, τιμᾷ τοὺς ἀριστεύσαντας καὶ περιποιεῖται τὴν οἰκογένειαν τοῦ Δαρείου. (Κεφ. 12).

12. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ, καίπερ τετρωμένος τὸν μηρὸν ξίφει Ἀλέξανδρος, ὁ δὲ τοὺς τραυματίας ἐπήληθεν, καὶ τοὺς νεκροὺς ξυναγαγὼν ἔθαψε μεγαλοπρεπῶς ξὺν τῇ δυνάμει πάσῃ ἐκτεταγμένη λαμπρότατα ὡς ἐς πόλεμον· καὶ λόγῳ τ' ἐπεκόσμησεν ὅσοις τι διαπρεπὲς ἔργον ἐν τῇ μάχῃ ἢ αὐτὸς ξυγέγνω εἰργασμένον ἢ ἀκοῇ ξυμφωνούμενον ἔμαθεν, καὶ χρημάτων ἐπιδόσει ὡς ἐκάστους ξὺν τῇ ἀξίᾳ ἐτίμησεν. καὶ Κιλικίας μὲν ἀποδεικνύει σατράπην Βάλακρον τὸν Νικάνορος, ἓνα τῶν σωματοφυλάκων τῶν βασιλικῶν, ἀντὶ δὲ τούτου ἐς τοὺς σωματοφύλακας κατέλεξε Μένητα τὸν Διονυσίου· ἀντὶ δὲ Πτολεμαίου τοῦ Σελεύκου τοῦ ἀποθανόντος ἐν τῇ μάχῃ Πολυσπέρχοντα τὸν Σιμίου ἄρχειν ἀπέδειξε τῆς ἐκείνου τάξεως.
- 3 Ὁ δ' οὐδὲ τῆς μητρὸς τοῦ Δαρείου οὐδὲ τῆς γυναικὸς ἢ τῶν παιδῶν ἠμέλησεν. ἀλλὰ λέγουσι τινες τῶν τὰ Ἀλεξάνδρου γραψάντων τῆς νυκτὸς αὐτῆς, ἣ ἀπὸ τῆς διώξεως

τῆς Δαρείου ἐπανῆκεν, ἐς τὴν σκηνὴν παρελθόντα αὐτὸν τὴν Δαρείου, ἣτις αὐτῷ ἐξηρημένῃ ἦν, ἀκοῦσαι γυναικῶν αἰμωγὴν καὶ ἄλλον τοιοῦτον θόρυβον οὐ πόρρω τῆς σκηνῆς πυθέσθαι οὖν, αἵτινες γυναῖκες καὶ ἀνθ' ὅτου οὕτως ἐγγυὺς 4 παρασκηνοῦσιν· καὶ τινα ἐξαγγεῖλαι, ὅτι· «ὦ βασιλεῦ, ἡ μήτηρ τε καὶ ἡ γυνὴ Δαρείου καὶ οἱ παῖδες, ὡς ἐξηγγέσθη αὐταῖς, ὅτι τὸ τόξον τε τοῦ Δαρείου ἔχεις καὶ τὸν κἀνδυν τὸν βασιλικόν, καὶ ἡ ἀσπίς ὅτι κεκόμισται ὀπίσω ἡ Δαρείου, ὡς ἐπὶ τεθνεῶτι Δαρείῳ ἀνοιμώζουσιν».

Ταῦτα ἀκούσαντα Ἄλέξανδρον πέμψαι πρὸς αὐτὰς Λε- 5 οννάτον, ἓνα τῶν ἐταίρων, ἐντειλάμενον φράσαι ὅτι ζῆ Δαρεῖος, τὰ δὲ ὅπλα καὶ τὸν κἀνδυν ὅτι φεύγων ἀπέλιπεν ἐπὶ τῷ ἄρματι, καὶ ταῦτα ὅτι μόνα ἔχει Ἄλέξανδρος. καὶ Λεοννάτον παρελθόντα ἐς τὴν σκηνὴν τὰ τε περὶ Δαρείου εἰπεῖν καὶ ὅτι τὴν θεραπείαν αὐταῖς ξυγχωρεῖ Ἄλέξανδρος τὴν βασιλικὴν καὶ τὸν ἄλλον κόσμον καὶ καλεῖσθαι βασιλίσσας, ἐπεὶ οὐδὲ κατ' ἔχθραν οἱ γενέσθαι τὸν πόλεμον πρὸς Δαρεῖον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τῆς Ἀσίας διαπεπολεμησθαι ἐννόμως. ταῦτα μὲν Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστόβουλος λέγουσιν.

Λόγος δ' ἔχει καὶ αὐτὸν Ἄλέξανδρον τῇ ὑστεραία ἐλ- 6 θεῖν εἶσω ξὺν Ἡφαιστίωνι μόνῳ τῶν ἐταίρων· καὶ τὴν μητέρα τοῦ Δαρείου ἀμφιγνοήσασαν, ὅστις ὁ βασιλεὺς εἶη αὐτοῖν, ἐστάλθαι γὰρ ἄμφω τῷ αὐτῷ κόσμῳ, τὴν δὲ Ἡφαιστίωνι προσελθεῖν καὶ προσκυνῆσαι, ὅτι μείζων ἐφάνη ἐκεῖνος· ὡς δὲ ὁ Ἡφαιστίων τ' ὀπίσω ὑπεχώρησε καὶ τις τῶν ἄμφ' αὐτήν, τὸν Ἄλέξανδρον δεΐξας, ἐκεῖνον ἔφη εἶναι Ἄλέξανδρον, τὴν μὲν καταιδεσθεῖσαν τῇ διαμαρτίᾳ ὑποχωρεῖν, Ἄλέξανδρον δ' οὐ φάναι αὐτήν ἀμαρτεῖν· καὶ γὰρ ἐκεῖνον εἶναι Ἄλέξανδρον.

Καὶ ταῦτα ἐγὼ οὕθ' ὡς ἀληθῆ οὕθ' ὡς πάντῃ ἀπίστα 8

ἀνέγραφα· ἄλλ' εἶτε οὕτως ἐπράχθη, ἐπαινώ Ἀλέξανδρον τῆς τ' ἐς τὰς γυναῖκας κατοικτίσεως καὶ τῆς ἐς τὸν ἑταῖρον πίστεως καὶ τιμῆς· εἶτε πιθανὸς δοκεῖ τοῖς ξυγγράφασιν Ἀλέξανδρος ὡς καὶ ταῦτα ἂν πράξας καὶ εἰπὼν, καὶ ἐπὶ τῷδε ἐπαινώ Ἀλέξανδρον.

Περίληψις κεφ. 13.

Ὁ Δαρεῖος φεύγων προχωρεῖ εἰς τὴν Θάψακον καὶ τὸν Εὐφράτην, ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἰσελθὼν εἰς τὴν Συρίαν καὶ τὴν Φοινίκην φθάνει εἰς τὴν Μάραθον.

Η'. Ἐπιστολὴ Δαρείου πρὸς Ἀλέξανδρον
καὶ Ἀλεξάνδρου πρὸς Δαρεῖον (Κεφ. 14).

14. Ἐπι δὲ ἐν Μαράθῳ Ἀλεξάνδρου ὄντος ἀφίκοντο παρὰ Δαρείου πρέσβεις, ἐπιστολὴν τε κομίζοντες Δαρείου καὶ αὐτοὶ ἀπὸ γλώσσης δεησόμενοι ἀφεῖναι Δαρεῖω τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας. ἐδήλου δὲ ἡ ἐπιστολή, ὅτι Φιλίππῳ τε πρὸς Ἀρταξέρξην φιλία καὶ συμμαχία ἐγένετο· καὶ ἐπειδὴ Ἄρσης ὁ υἱὸς Ἀρταξέρξου ἐβασίλευσεν, ὅτι Φίλιππος ἀδικίας πρῶτος ἐς βασιλέα Ἄρσην ἤρξεν οὐδὲν ἄχαρι ἐκ Περσῶν παθῶν. ἐξ οὗ δὲ αὐτὸς βασιλεύει Περσῶν, οὔτε πέμψαι τινα Ἀλέξανδρον παρ' αὐτὸν ἐς θεβαίωσιν τῆς πάλαι οὔσης φίλ' ας τε καὶ συμμαχίας, διαβῆναι τε ξὺν στρατιᾷ ἐς τὴν Ἀσίαν καὶ πολλὰ κακὰ ἐργάσασθαι Πέρσας. τούτου ἕνεκα καταβῆναι αὐτὸς τῇ χώρᾳ ἀμυνῶν καὶ τὴν ἀρχὴν τὴν πατρῶαν ἀνασώσων. τὴν μὲν δὴ μάχην ὡς θεῶν τῷ ἔδοξεν, οὕτω κριθῆναι· αὐτὸς δὲ βασιλεὺς παρὰ βασιλέως γυναῖκα τε τὴν αὐτοῦ αἰτεῖν καὶ μητέρα καὶ παῖδας τοὺς ἀλόντας, κα

φιλίαν ἐθέλειν ποιήσασθαι πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ ξύμμαχος εἶναι Ἀλεξάνδρῳ· καὶ ὑπὲρ τούτων πέμπειν ἡξίου Ἀλέξανδρον παρ' αὐτὸν ξὺν Μενίσκῳ τε καὶ Ἀρσίμα τοῖς ἀγγέλοις τοῖς ἐκ Περσῶν ἤκουσι τοὺς τὰ πιστὰ ληφθόμενους τε καὶ ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου δώσοντας.

Πρὸς ταῦτα ἀντιγράφει Ἀλέξανδρος καὶ ξυμπέμπει 4 τοῖς παρὰ Δαρείου ἐλθοῦσι Θέροισι, παραγγέλων τὴν ἐπιστολὴν δοῦναι Δαρείῳ, αὐτὸν δὲ μὴ διαλέγεσθαι ὑπὲρ μηδενός. ἡ δὲ ἐπιστολὴ Ἀλεξάνδρου ὧδε ἔχει.

Οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι ἐλθόντες εἰς Μακεδονίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην Ἑλλάδα κακῶς ἐποίησαν ἡμᾶς οὐδὲν προηδικημένοι· ἐγὼ δὲ τῶν Ἑλλήνων ἡγέμων κατασταθεὶς καὶ τιμωρήσασθαι βουλόμενος Πέρσας διέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, ὑπαρ- 5 ξάντων ὑμῶν. καὶ γὰρ Περινηθίοις ἐβοηθήσατε, οἱ τὸν ἐμὸν πατέρα ἠλίκουν, καὶ εἰς Θράκην, ἧς ἡμεῖς ἤρχομεν, δύναμιν ἔπεμψεν Ὀχος. τοῦ δὲ πατρὸς ἀποθανόντος ὑπὸ τῶν ἐπιβουλεύσαντων, οὓς ὑμεῖς συνετάξατε, ὡς αὐτοὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς πρὸς ἅπαντας ἐκομπάσατε, καὶ Ἄρσην ἀποκτείναντός σου μετὰ Βαγῶου, καὶ τὴν ἀρχὴν κατασχόντος οὐ δικαίως οὐδὲ κατὰ τὸν Περσῶν νόμον, ἀλλὰ ἀδικούντος Πέρσας, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τοὺς Ἑλληνας γράμματα οὐκ ἐπιτήδεια 6 πέμποντος, ὅπως πρὸς με πολεμῶσι, καὶ χρήματα ἀποστέλλοντος πρὸς Λακεδαιμονίους καὶ ἄλλους τινὰς τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῶν μὲν ἄλλων πόλεων οὐδεμιᾶς δεξαμένης, Λακεδαιμονίων δὲ λαβόντων, καὶ τῶν παρὰ σοῦ πεμφθέντων τοὺς ἐμοὺς φίλους διαφθειράντων καὶ τὴν εἰρήνην, ἣν τοῖς Ἑλλήσι κατεσκεύασα, διαλύειν ἐπιχειρούντων ἐστράτευσσα ἐπὶ σὲ ὑπάρξαντος σοῦ τῆς ἔχθρας· ἐπειδὴ δὲ μάχη νενί- 7 κηκα πρότερον μὲν τοὺς σοὺς στρατηγούς καὶ σατράπας, νῦν δὲ σὲ καὶ τὴν μετὰ σοῦ δύναμιν, καὶ τὴν χώραν ἔχω, τῶν θεῶν μοι δόντων, ὅσοι τῶν μετὰ σοῦ παραταξαμένων

μὴ ἐν τῇ μάχῃ ἀπέθανον, ἀλλὰ παρ' ἐμὲ κατέφυγον, τούτων ἐπιμέλομαι καὶ οὐκ ἄκοντες παρ' ἐμοὶ εἰσιν, ἀλλὰ αὐτοὶ
 8 ἐκόντες ξυστρατεύονται μετ' ἐμοῦ. ὡς οὖν ἐμοῦ τῆς Ἀσίας ἀπάσης κυρίου ὄντος ἤκαε πρὸς ἐμέ· εἰ δὲ φοβῆ μὴ ἐλθὼν πάθῃς τι ἐξ ἐμοῦ ἄχαρι, πέμπε τινὰς τῶν φίλων τὰ πιστὰ ληψομένους. ἐλθὼν δὲ πρὸς με τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας καὶ εἰ ἄλλο τι ἐθέλεις αἶται καὶ λάμβανε·
 9 ὅτι γὰρ ἂν πείθῃς ἐμὲ εἶσθαι σοι. καὶ τοῦ λοιποῦ ὅταν πέμπῃς παρ' ἐμὲ ὡς βασιλέα τῆς Ἀσίας πέμπε, μηδὲ ἐξ ἴσου ἐπίστελλε, ἀλλ' ὡς κυρίῳ ὄντι πάντων τῶν σῶν φράζε εἰ του δέῃ. εἰ δὲ μὴ, ἐγὼ βουλεύσομαι περὶ σοῦ ὡς ἀδικοῦντος· εἰ δὲ ἀντιλέγεις περὶ τῆς βασιλείας, ὑπομείνας εἴ τι ἀγώνισαι περὶ αὐτῆς καὶ μὴ φεύγε, ὡς ἐγὼ ἐπὶ σὲ πορεύσομαι οὐ ἂν ἦς.

●. Ὁ Ἀλέξανδρος καὶ οἱ πρέσβεις Ἀθηνῶν, Σπάρτης καὶ Θηβῶν. (Κεφ. 15, § 1—6).

15. Ἐπεὶ δὲ ἔμαθε τά τε χρήματα ἕσα σὺν Κωφῆνι τῷ Ἀρταβάζου ἀποπεπόμφει ἐς Δαμασκὸν Δαρεῖος, ὅτι ἐάλωκε, καὶ ὅσοι Περσῶν ἀμφ' αὐτὰ ἐγκατελείφθησαν σὺν τῇ ἄλλῃ βασιλικῇ κατασκευῇ ὅτι καὶ οὗτοι ἐάλωσαν, ταῦτα μὲν ὀπίσω κομίσαντα ἐς Δαμασκὸν Παρμενῶνα φυλάσσειν ἐκέλευε. τοὺς δὲ πρέσβεις τῶν Ἑλλήνων, οἳ πρὸς Δαρεῖον πρὸ τῆς μάχης ἀφικμένοι ἦσαν, ἐπεὶ καὶ τούτους ἐάλωκέναι ἔμαθε, παρ' αὐτὸν πέμπειν ἐκέλευσεν. Ἦσαν δὲ Εὐθυκλῆς μὲν Σπαρτιάτης, Θεσσαλίσκος δὲ Ἰομηγίου, καὶ Διονυσόδωρος Ὀλυμπιονίκης, Θηβαῖοι, Ἴφικράτης δὲ ὁ Ἴφικράτους τοῦ στρατηγοῦ, Ἀθηναῖος. Καὶ οὗτοι ὡς ἦγον παρ' Ἀλέξανδρον, Θεσσαλίτικον μὲν καὶ Διονυσόδωρον, καίπερ Θηβαίους ὄντας, εὐθὺς ἀφῆκε, τὸ μὲν τι κατοικίσει τῶν Θηβῶν, τὸ

δὲ ὅτι συγγνωστὰ δεδραχέναι ἐραίνοντο, ἠνδραποδισμένης ὑπὸ Μακεδόνων τῆς πατρίδος σφίσι τε ἦν τινα ἠδύναντο ὠφέλειαν εὐρισκόμενοι καὶ εἰ δὴ τινα καὶ τῇ πατρίδι ἐκ Περσῶν καὶ Δαρείου· ταῦτα μὲν ὑπὲρ ἀμφοῖν ἐπεικῆ ἐνθου- 4
 μηθεῖς, ἰδίᾳ δὲ Θεσσαλίσκον μὲν αἰδοῖ τοῦ γένους ἀφιέναι 8
 εἶπεν, ὅτι τῶν ἐπιφανῶν Θηβαίων ἦν, Διονυσόδωρον δέ, ἐπὶ τῇ νίκῃ τῶν Ὀλυμπίων. Ἰφικράτην δέ, φίλᾳ τε τῆς Ἀθηναίων πόλεως καὶ μνήμῃ τῆς δόξης τοῦ πατρός, ζῶντά τε ἀμφ' αὐτὸν ἔχων ἐς τὰ μάλιστα ἐτίμησε καὶ νόσφ τελευτήσαντος τὰ ὅσα ἐς τὰς Ἀθήνας τοῖς πρὸς γένους ἀπέπεμψεν. Εὐθυκλέα δέ, Λακεδαιμόνιον τε ὄντα, πόλεως περι- 5
 φανούς, ἐχθρᾶς ἐν τῇ τότε, καὶ αὐτὸν οὐδὲν ἰδίᾳ εὐρισκόμενον ἐς συγγνώμην, ὅτι καὶ λόγου ἄξιον, τὰ μὲν πρῶτα ἐν φυλακῇ ἀδέσμω εἶχεν· ὕστερον δέ, ἐπεὶ μεγάλα ἠτύχει, 8
 καὶ τοῦτον ἀφῆκεν.

Γ'. Ὁ Ἀλέξανδρος ἀποφασίζει νὰ πολιορκήσῃ τὴν Τύρον.

(Κεφ. 15, § 6—7, κεφ. 16, § 7—8 καὶ κεφ. 17, § 1—4)

15. Ἐκ Μαράθου δὲ ὀρμηθεῖς Βύδλον τε λαμβάνει ὁμο- 6
 λογία ἐνδοθεῖσαν, καὶ Σιδῶνα αὐτῶν Σιδωνίων ἐπικαλεσα-
 μένων κατὰ τὸ ἔχθος τὸ Περσῶν καὶ Δαρείου. ἐντεῦθεν δὲ
 προὔχωρει ὡς ἐπὶ Τύρον· καὶ ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ κατὰ τὴν
 ὁδὸν πρέσβεις Τυρίων ἀπὸ τοῦ κοινοῦ ἐσταλμένοι ὡς ἐγνω-
 κότων Τυρίων πράσσειν ὅτι ἂν ἐπαγγέλλῃ Ἀλέξανδρος.

Ὁ δὲ τὴν τε πόλιν ἐπαινέσας καὶ τοὺς πρέσβεις ἐκέλευ- 7
 σεν ἐπανελθόντας φράσαι Τυρίοις ὅτι ἐθέλει παρελθὼν ἐς
 τὴν πόλιν θῦσαι τῷ Ἡρακλεῖ.

16. Ὡς δὲ ἀπγγέλλῃ, ταῦτα πρὸς τῶν πρέσβειν εἰς 7
 τὴν Τύρον, τὰ μὲν ἄλλα ἐδοξέ σφισι ποιεῖν ὅτι περ ἐπαγ-

γέλλει Ἀλέξανδρος, εἰς δὲ τὴν πόλιν μήτε τινὰ Περσῶν μήτε Μακεδόνων δέχεσθαι, ὡς τοῦτο ἔς τε τὰ παρόντα τῷ λόγῳ εὐπρεπέστατον καὶ ἔς τοῦ πολέμου τὴν κρίσιν, ἀδηλον ἔτι οὖσαν, ἀσφαλέστατόν σφισι γενησόμενον.

8 Ὡς δὲ ἐξηγγέλη Ἀλεξάνδρῳ τὰ ἐκ τῆς Τύρου τοὺς μὲν πρέσβεις πρὸς ὀργὴν ὀπίσω ἀπέπεμψεν, αὐτὸς δὲ ξυναγαγὼν τοὺς τε ἑταίρους καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς στρατίας καὶ ταξιάρχας καὶ ἰλάρχας ἔλεξεν ὧδε.

17. Ἄνδρες φίλοι καὶ ξύμμαχοι, ἡμῖν οὔτε τὴν ἐπ' Αἰγύπτου πορείαν ἀσφαλῆ ὄρω θάλασσοκρατούντων Περσῶν, Δαρεῖόν τε διώκειν ὑπολειπομένους αὐτὴν τε ὀπίσω τὴν τῶν Τυρίων πόλιν ἀμφίβολον καὶ Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἐχομένας πρὸς Περσῶν, οὐδὲ τοῦτο ἀσφαλὲς ἔς τε τὰ ἄλλα καὶ 2 μάλιστα δὴ ἔς τὰ Ἑλληνικὰ πράγματα, μή ποτ' ἄρα ἐπικρατήσαντες αὐθις τῶν ἐπὶ θαλάσῃ χωρίων οἱ Πέρσαι, προχωρησάντων ἡμῶν ξὺν τῇ δυνάμει ὡς ἐπὶ Βαβυλῶνά τε καὶ Δαρεῖον, αὐτοὶ ξὺν πλείονι στόλῳ μεταγάγοιεν τὸν πόλεμον ἔς τὴν Ἑλλάδα, Λακεδαιμονίων μὲν ἐκ τοῦ εὐθέως ἡμῖν πολεμούντων, τῆς δὲ Ἀθηναίων πόλεως φόβῳ μᾶλλον τι ἢ εὐνοία τῇ πρὸς ἡμᾶς πρὸς τὸ παρὸν κατεχομένης. ἐξαιρεθείσης δὲ Τύρου ἢ τε Φοινίκη ἔχοιτο ἂν πᾶσα καὶ τὸ ναυτικὸν 3 ὅπερ πλείστον τε καὶ κράτιστον τοῦ Περσικοῦ, τὸ Φοινίκων παρ' ἡμᾶς μεταχωρήσειν εἰκός· οὐ γὰρ ἀνέξονται οὔτε οἱ ἑρέται οὔτε οἱ ἐπιβάται· Φοίνικες ἐχομένων σφισι τῶν πόλεων αὐτοὶ ὑπὲρ ἄλλων πλεόντες κινδυνεύειν· Κύπρος δὲ ἐπὶ τῷδε ἢ οὐ χαλεπῶς ἡμῖν προσχωρήσει ἢ ἐξ ἐπίπλου εὐμαρῶς ληφθήσεται· καὶ ταῖς τε ἐκ Μακεδονίας ναυσὶ καὶ ταῖς 4 Φοινίσσαις πλεόντων ἡμῶν τὴν θάλασσαν καὶ Κύπρου ἅμα προσγενομένης θάλασσοκρατοῦμέν τε ἂν θεβαίως καὶ ὁ ἔς Αἴγυπτον στόλος εὐμαρῶς ἡμῖν ἐν ταύτῳ γίγνεται. Αἴγυπτον δὲ παραστησαμένοις ὑπὲρ τε τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς οἰ-

καίας οὐδὲν ἔτι ὑποπτον ὑπολείπεται, τόν τε ἐπὶ Βαβυλῶνος στόλον μετὰ τοῦ ἐς τὰ οἴκοι ἀσφαλοῦς καὶ ξὺν μείζονι ἄμα ἀξιῶσει ποιησόμεθα ἀποτετμημένοι τὴν τε θάλασσαν Περσῶν ξύμπασαν καὶ τὴν ἐπὶ τάδε τοῦ Εὐφράτου γῆν.

Ταῦτα λέγων οὐ χαλεπῶς ἔπειθεν ἐπιχειρεῖν τῇ Τύρῳ.

Περίληψις τῶν παραλειπομένων μερῶν μέχρι τέλους τοῦ βιβλίου.
(Βιβλ. 2. κεφ. 18—27 καὶ Βιβλ. 3, 4, 5, 6 καὶ 7).

Ὁ Ἀλέξανδρος ἀπεφάσισε νὰ κυριεύσῃ τὴν Τύρον. Τὸ ἐμπόδιον ἦτο σοβαρὸν ἀλλὰ καὶ πολιορκητῆς ἦτο ὁ Ἀλέξανδρος. Δὲν ἠδύνατο ν' ἀφήσῃ ὀπίσω του πέτραν ὀρθὴν καὶ ἀπειλητικὴν εἰς τὸ μέγα ἰσοπέδωμα τὸ ὅποσον ἔκαμινεν εἰς τὴν Ἀσίαν.

Ἡ Τύρος ἦτο κτισμένη εἰς νῆσον χωρισμένην ἀπὸ τὴν ξηρὰν μὲ πορθμὸν τεναγῶδη ἀλλὰ καὶ εἰς πολλὰ μέρη ἀρκετὰ βαθύν. Εἶχε τείχη ὑψηλά, μὲ θράχους μεγάλους δλόγυρα διὰ νὰ εἶναι ἀδύνατον νὰ πλησιάσουν μηχανοφόρα πλοῖα, καὶ ὁ στόλος τῆς ἦτο ἀνώτερος τοῦ Ἀλεξάνδρου.

Κατ' ἀρχὰς ἓνα δρόμον ἔδλεπεν ὁ Ἀλέξανδρος· νὰ χῶσῃ τὸν πορθμὸν διὰ νὰ πλησιάσῃ ὁ στρατὸς μὲ τὰς μηχανάς. Ἀλλὰ ἔχασε καιρὸν χωρὶς νὰ κάμῃ τίποτε, διότι ἀπὸ τὰ τείχη δὲν τοὺς ἄφηνον νὰ ἐργασθῶν. Οὕτω στενοχωρημένος ὁ Ἀλέξανδρος ἔστρεψε τὴν προσοχὴν του πρὸς τὴν θάλασσαν. Ἐντὸς ὀλίγου εἶχεν ἀξιόμαχον στόλον εἰς τὴν Σιδῶνα, ἀπὸ Κυπριακά, Φεινικικά καὶ ἄλλα πλοῖα καὶ κατώρθωσε ν' ἀποκλείσῃ τοὺς Τυρίους εἰς τοὺς λιμένας των καὶ νὰ φέρῃ μηχανοφόρα πλοῖα εἰς τὰ τείχη των. Οἱ Τύριοι προβλέποντες τὸν κίνδυνον κάμνουν ἔξοδον μὲ τὸν στόλον, ἀλλ' ἀποτυγχάνουν· οὕτω ἀρχίζουσιν τὰ ψυχορραγήματα τῆς βασιλείσεως τῶν θαλασσῶν. Εἰς τὸ νότιον τεῖχος γίνεται ρήγμα ἀπὸ τὰ μηχανοφόρα πλοῖα καὶ ἀμέσως γέφυραι ἀνεδίδασαν τοὺς Μακεδόνας εἰς τὰ ἀπόρθητα τείχη. Μὲ τοὺς πρώτους δὲ ἦτο καὶ ὁ Ἀλέξανδρος. Ἡ ἐκ τούτου σύγχυσις καὶ ταραχὴ εἰς τὴν πόλιν φέρει τοὺς Κυπρίους εἰς τὸν βόρειον λιμένα καὶ οὕτω μετὰ ἑπτὰ μῆνας ἡ πόλις εὐρέθη εἰς τὰς χεῖρας τῶν Μακεδόνων. Τὴν ἀντίστασιν των οἱ Τύριοι ἐπλήρωσαν πολὺ ἀκριβὰ.

Ὁ Ἀλέξανδρος δὲν χάνει καιρόν· θυσιάζει εἰς τὸν Τύριον Ἡρακλέα καὶ προχωρεῖ εἰς Αἴγυπτον χωρὶς νὰ προσέξῃ καθόλου τὰς νέας προτάσεις τοῦ Δαρείου. Ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν ἐπέρασε τὴν Παλαιστίνην καὶ Γάζαν καὶ ἔφθασεν εἰς τὸ Πηλούσιον ὅπου εὔρε καὶ τὸν στόλον του. Ὁ σατράπης Μαζάκης τὸν δέχεται φιλικῶς καὶ προχωρεῖ εἰς τὴν Μέμφιν, ὅπου ἐθυσίασεν εἰς τὸν Αἰγύπτιον Ἄπιν καὶ ἐτέλεσεν ἀγῶνας. Καταβαίνει πρὸς τὴν θάλασσαν, ὀρίζει τὸ μέρος τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ ἐπισιέπτεται τὸν ναὸν τοῦ Διὸς Ἀμφωνος εἰς τὴν θελκτικὴν καὶ χαριτωμένην ὄασιν Σιδᾶ, ὅπου οἱ ἱερεῖς τὸν ὀνομάζουν παῖδα τοῦ Διὸς καὶ προλέγουν τὴν κατάκτησιν τῆς Ἀσίας. Εἰς τὴν ἐπιστροφήν κανονίζει τὰ πράγματα τῆς Αἰγύπτου καὶ τὴν ἀνοιξὶν τοῦ 331 εὐρίσκεται πάλιν εἰς Τύρον, ὅπου ἐκανόνισε τὴν διοίκησιν τῆς Συρίας.

Τώρα ἦτο ἔτοιμος διὰ νέους ἄθλους. Προχωρεῖ λοιπὸν εἰς Θάψακον καὶ διαβαίνει χωρὶς δυσκολίας τὸν Εὐφράτην καὶ τὸν Τίγρητα. Ἐνῶ δὲ ἀνέπαυε τὸν στρατὸν μανθάνει ὅτι ὁ Δαρεῖος ἦτο εἰς Παυγάμηλα, 600 στάδια μακρὰν τῶν Ἀρβήλων, μὲ ἐν καὶ πλέον ἐκτομιμύριον. Ἡ νεανικὴ του ὀρμὴ τὸν φέρει τὴν ἰδίαν νύκτα 60 στάδια μακρὰν τοῦ Δαρείου εἰς τοὺς γηλόφους τῶν Ἀρβήλων. Κατοπτεῖται καλῶς τὸν ἐχθρὸν του καὶ προσφωνεῖ τοὺς ἀξιωματικούς του. Τὰ λαμπρά σας κατορθώματα, εἶπεν, εἶναι ἀρκετὰ νὰ σᾶς ἐνθαρρύνουν. Προσέξατε ὅμως ὁ ἀγὼν δὲν εἶναι μικρός· τὸ βραβεῖόν τῆς νίκης εἶναι ἡ Ἀσία· ἐδῶ θὰ κριθῆ ποῖος θὰ ἄρχῃ αὐτῆς. Ὁ Παρμενίων τὸν προτρέπει ἰδιαιτέρως νὰ ἐπιτεθοῦν τὴν νύκτα· ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος δὲν κλέπτει τὴν νίκην, πρέπει φανερά καὶ χωρὶς ἀπάτην νὰ νικήσῃ. Τὴν πρωΐαν ἤρχισαν οἱ ἑπταεῖς πρῶτοι καὶ ἔπειτα τὰ δρεπανηφόρα. Ὁ Ἀλέξανδρος κατόπιν ὀρμᾶ κατὰ τοῦ Δαρείου καὶ τὸν τρέπει. Οἱ ἄλλοι ὅμως Πέρσαι μάχονται γενναίως καὶ ὁ ἀγὼν συνεχίζεται. Ἐπὶ τέλους ἡ τροπὴ γενικεύεται καὶ ὁ Ἀλέξανδρος σπεύδει εἰς Ἀρβήλα διὰ τὸν Δαρεῖον· ἀλλ' εὔρε μόνον τὰς ἀποσκευὰς καὶ τοὺς θησαυροὺς του. Ὁ Δαρεῖος φεύγει εἰς Μηδίαν, ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἰς Βαβυλῶνα, ὅπου γίνεται δεκτὸς μὲ τιμὰς καὶ θυσιάζει εἰς τὸν θεὸν Βῆλον. Ἐκεῖθεν προχωρεῖ εἰς Σοῦσα, Περσέπολιν καὶ Πασαργάδας, ὅπου εὔρεν ἀμυθῆτους θησαυροὺς καὶ ὅλα ὅσα ἤρπασεν ἐκ τῆς Ἑλλάδος ὁ Ξέρξης. Ἀλλὰ καὶ ἐδῶ δὲν σταματᾷ. Ὁ Δαρεῖος ἦτο μὲ στρατὸν

εἰς τὰ Ἐκβάτανα τῆς Μηδίας ἕτοιμος ν' ἀντιμετρηθῆ καὶ πάλιν πρὸς τὸν μέγαν δορυκῆτορα, ἀλλὰ λειποφυχεῖ καὶ ὑποχωρεῖ πρὸς τὴν Παρθίαν διωκόμενος. Ὁ Ἀλέξανδρος διαβαίνει τὰς Κασπίας πύλας μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ συναντήσῃ τὸν ἀντίπαλόν του. Αἴφνης μαρθάνει ὅτι ὁ σατράπης Βῆσσοσ ὠνόμασε τὸν ἑαυτὸν του βασιλέα καὶ σύρει τὸν Δαρεῖον αἰχμάλωτον. Ἐξάλλος ἐκ τῆς ὀργῆς προχωρεῖ μὲ ὀλίγους καὶ προσπαθεῖ ματαιῶσ νὰ τὸν φθάσῃ. Εἰς τὴν προσπάθειάν του αὐτὴν μαρθάνει ἀπὸ ἐντοπίους ὁρῶμον συντομώτερον ἀπὸ ἔρημόν τινα καὶ ἀποφασίζει μὲ ἐλαχίστους ἵππεῖς ἐκλεκτοὺς νὰ κόψῃ τὸν δρόμον τοῦ νεοφωτίστου βασιλέως. Τρέχει ὡς ἄνεμος, ἐξαντλεῖ ἵππους καὶ ἀναβάτας καὶ τέλος προλαμβάνει ἀνύποπτον τὸν Βῆσσον. Ἡ παραχῆ του ἦτο μεγάλη· ποτὲ δὲν ἐπερίμενε τὸν πολμηρόν παῖδα τοῦ Διός. Πληγῶναι λοιπὸν βαρέως τὸν Δαρεῖον καὶ φεύγει, φεύγει. Τὸν νεκρὸν Δαρεῖον περιποιεῖται ὁ Ἀλέξανδρος καὶ τὸν ἀποστέλλει εἰς Περσίαν νὰ ταφῇ μὲ τιμὰς βασιλικὰς. Ἐν τῷ μεταξὺ φθάνει καὶ ὁ στρατός του καὶ προχωρεῖ εἰς Ὑρμανίαν καὶ τὴν χώραν τῶν ἀηττήτων Μάρδων.

Ἐκείθεν ὁ Ἀλέξανδρος περᾶ πλέον εἰς τὰς ἀπεράντους χώρας τῆς Ἀσίας κτίζων πόλεις καὶ σπεύρων τὸν πολιτισμὸν ὡς ὁ Τριπόλεμος. Τρέχει εἰς τὴν Ἀρείαν, τὴν χώραν τῶν Ζαραγγαίων, εἰς τοὺς Δράγγας, τὴν Ἀραχωσίαν, τὸν Ἰνδικὸν Καύκασον, εἰς τὴν Βακτριανήν, τὴν Σογδιανήν καὶ τὸν Τάναϊν ἢ Ἰαξάρτην, ὅπου κτίζει τὴν ἐσχάτην Ἀλεξάνδρειαν. Εἰς τὸ εὐχολον αὐτὸ πέρασμά του δύο γεγονότα πρέπει νὰ σημειωθοῦν, ὁ θάνατος τοῦ Παρμενίωνος καὶ τοῦ υἱοῦ του Φιλώτα καὶ ἡ σύλληψις τοῦ Βῆσσου. Ὁ γενναῖος Φιλώτας θεωρεῖται συνωμότης, διότι δὲν κατήγγειλε γινωστήν εἰς αὐτὸν συνωμοσίαν κατὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου. Τὸ στρατοδικεῖον καταδικάζει αὐτὸν εἰς θάνατον καὶ ἡ ποινὴ ἐκτελεῖται ἀμέσως. Αὐτὸν δὲ ἀκολουθεῖ καὶ ὁ πατήρ του ὡς ὑποπτος. Οἱ θάνατοι οὗτοι εἶναι ἀποτελέσματα τῆς δυσαρσεκείας τῶν Μακεδόνων, διότι ὁ Ἀλέξανδρος ἤρχισε νὰ φέρεται ὡς ἄσιανὸς μονάρχης καὶ ν' ἀναθέτῃ σπουδαίας ἐντολάς εἰς τοὺς ἐπιφανεῖς Πέρσας. Ὁ δὲ Βῆσσοσ μόλις εἰς τὴν Σογδιανήν συνελήφθη καὶ ἀπεστάλη δέσμιος εἰς τὰ Βάκτρα καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὰ Ἐκβάτανα διὰ νὰ τὸν τιμωρήσουν οἱ Πέρσαι.

Εἰς τὰ Βάκτρα καὶ Ζαρίασπα ἔμεινε ὁ Ἀλέξανδρος τὸν χει-

μῶνα τοῦ 328—327 διὰ ν' ἀναπαυθῆ. Ὁ Ἀρριανὸς εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο φέγει τὴν μεταβολὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου εἰς Μήδον μονάρχην καὶ ἀναφέρει τὸν φόνον τοῦ Κλείτου, διότι εἰς τι συμπόσιον ἤλεγξε τὴν ἀπαίτησιν τοῦ Ἀλεξάνδρου νὰ τὸν λατρεύουν ὡς θεόν. Ὁ φόνος τοῦ Κλείτου, τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο τοῦ θυμοῦ καὶ τοῦ πότου, ἔκαμε τόσον μεγάλην αἰσθησιν καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Ἀλέξανδρον, ὥστε ἠθέλησε ν' αὐτοκτονήσῃ· ἐθρήνηει ἀπαρηγόρητα, ἐφώναζε τὸν ἑαυτὸν του φονέα τῶν φίλων καὶ ἐπὶ ἡμέρας δὲν ἤθελε νὰ φάγῃ.

Εἰς τὴν Σογδιανὴν ὁ Ἀλέξανδρος εὗρεν εὐκαιρίαν διὰ νέους ἀθλους. Ἠγέρθησαν ἐναντίον του ὁ Σπιταμένης μὲ τοὺς Μασσαγέτας Σκύθας καὶ ὁ Βάκτριος Ὁξυάρτης ὀχυρωθεὶς εἰς τὴν περὶ φημον πέτραν τῆς Σογδιανῆς. Καὶ οἱ μὲν μετὰ μεγάλους ἀγῶνας ὑπετάγησαν· ὁ δὲ Ὁξυάρτης παρήγγειλε νὰ εὕρῃ πτηνοὺς ἀνθρώπους διὰ νὰ παραδοθῆ. Μὲ πασσάλους καὶ σχοινία ἐντὸς μιᾶς νυκτὸς ἐπὶ τῶν χιόνων ἐπέταξαν 300 Μακεδόνες εἰς τὴν ὀχυρὰν πέτραν. Ὁ Ὁξυάρτης τοῦ ἔδωσε μαζὶ μὲ τὴν ὑποταγὴν καὶ τὴν κόρην του Ρωξάνην.

Ἡ ἀνοιξὶς τοῦ 327 εὕρισκει τὸν Ἀλέξανδρον εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Παραπαμίσου καὶ Ἰνδοῦ, ὅπου μετὰ ἀγῶνας φοβεροὺς καταλαμβάνει τὴν Ἄορνον πέτραν, θέσιν ὀχυρωτάτην, τὴν ὅποιαν καὶ αὐτὸς ὁ θεὸς Ἡρακλῆς δὲν ἐκυρίευσε. Μὲ εὐκολίαν διαβαίνει τὸν Ἰνδὸν καὶ τοῦ γίνεται δεξιῶσις εἰς τὰ Τάξιλα μὲ πλουσιώτατα δῶρα. Τώρα θέλει νὰ διαβῆ καὶ τὸν Ἰδάσπην, ἀλλὰ ὀρθώνεται ἐμπρὸς του ἀπειλητικὸς ὁ γενναῖος Πῶρος (326). Ἡ δυσκολία εἶναι μεγάλη διότι ὁ Πῶρος δὲν εἶναι Δαρεῖος. Ἐν καιρῷ νυκτὸς κατορθώνει ὁ Ἀλέξανδρος νὰ διαβῆ τὸν ποταμὸν καὶ ἀρχίζει μάχην φοβερὰν. Ὁ Πῶρος τελευταῖος φεύγει πληγωμένος ἀφήνων νεκροὺς δύο υἱοὺς του· ἀλλὰ πείθεται καὶ παραδίδεται. Ὁ Ἀλέξανδρος θαυμάζει τὸ παράστημα, τὴν τόλμην καὶ τὴν γενναϊότητά του, ἀφήνει αὐτὸν ἐλεύθερον καὶ τοῦ δίδει καὶ ἄλλας χώρας. Ἀφοῦ δὲ ἔδρυσεν εἰς τὸν Ἰδάσπην τὴν Νίκαιαν καὶ Βουκεφάλαν διαβαίνει τὸν Ἀκεσίην καὶ Ἰδραώτην, κυριεύει τὰ Σάγγαλα καὶ φθάνει εἰς Ἰφασιν.

Ἡ ἐπιθυμία του εἶναι νὰ διαβῆ καὶ αὐτὸν. Ἀλλὰ τώρα ὀρθώνεται νέος ἀκαταμάχητος ἐχθρὸς, οἱ Μακεδόνες. Τοὺς ὀμιλεῖ, κεντᾷ τὴν φιλοτιμίαν των καὶ προσπαθεῖ νὰ τοὺς πείσῃ νὰ προχω-

ρήσουν. Εἰς τοὺς λόγους τοῦ βασιλέως ὅλοι ἐσιώπησαν καὶ μόνον ὁ Κοῖνος ἐτόλμησε ν' ἀπαντήσῃ καὶ νὰ συστήσῃ ἐπιστροφὴν εἰς τὴν πατρίδα. Ἡ σωφροσύνη εἰς τὴν σιγὴν τῆς εὐτυχίας εἶναι τὸ καλύτερον πρᾶγμα, εἶπε. Ὁ στρατὸς δὲν ὀμίλει, ἀλλὰ τὰ δάκρυά του ὀμιλοῦν καθαρώτερα. Θέλει ἐπιστροφὴν. Ὁ βασιλεὺς ὑποχωρεῖ καὶ ὁ στρατὸς μὲ δάκρυα τοῦ δίδει τὰς καλυτέρας εὐχάς, διότι ἐδέχθη νὰ νικηθῇ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν του. Δώδεκα βωμοὶ εἰς τὸν Ἰφασιν ἐδείκνυον τὸ τέρμα. Ἦθελεν ὁμοῦς νὰ μὴ ἀφήσῃ τοὺς λαοὺς τοῦ Ἰνδοῦ καὶ προχωρεῖ πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ ὕπου τὸν ἐπερίμενον φοβεροὶ ἀγῶνες πρὸς τοὺς Μαλλοὺς. Εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς ἀκροπόλεως τῶν σπάζει ἢ σκάλα καὶ μένει μόνος μὲ τρεῖς ἄλλους ἐπάνω εἰς τὸ τεῖχος. Μὲ τὸ νεανικὸν του θάρρος πηδᾷ ἐντὸς τοῦ τείχους καὶ φονεύει πολλοὺς ἀλλὰ πληγώνεται βαρέως καὶ ἐκ τῆς αἱμορραγίας λειποθυμεῖ. Ἐκ τοῦ θανάτου τὸν ἔσωσεν ἡ ὄρμη τῶν Μακεδόνων του, οἱ ὅποιοι γοργὰ γοργὰ κατάρθωσαν νὰ εὐρεθοῦν ἐπάνω εἰς τὰ τεῖχη. Ὁ Ἀλέξανδρος μεταφέρεται καὶ μόλις μετὰ ἑβδομάδα κατωρθώθη ἡ θεραπεία του.

Εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἰνδοῦ χωρίζεται ὁ στρατὸς εἰς τρία. Ὁ Νέαρχος μὲ τὸν στόλον, ὁ Ἀλέξανδρος ἀπὸ τὴν ἔρημον Γεδρωσίαν καὶ ὁ Κράτερος ἀπὸ τὴν Ἀραχωσίαν. Εἰς τὴν Γεδρωσίαν ὠρθώθησαν ἄλλοι ἐχθροί, ἡ πείνα, ἡ δίψα, ἡ ζέστη. Ὅλους τοὺς ἐνίκησε μὲ τὴν ἐγκράτειαν καὶ τὴν στρατηγικὴν του σύνεσιν. Τὰ τρία τμήματα συναντῶνται εἰς τὴν Καρμανίαν καὶ προχωροῦν, ὁ μὲν στόλος εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον, ὁ δὲ στρατὸς εἰς Πασαργάδας καὶ Σοῦσα (324), ὅπου ἐπεδίωξε τὴν συγχώνευσιν τῶν δύο κόσμων. Πολλοὶ Μακεδόνες νυμφεύονται Περσίδας καὶ πολλοὶ Πέρσαι γίνονται δεκτοὶ εἰς τὰς Μακεδονικὰς φάλαγγας.

Ἐκ τῶν Σούσων φθάνει εἰς Ὠπιν, ὅπου ἡ δυσἀρέσκεια τοῦ στρατοῦ ἐξέσπασεν εἰς στάσιν. Ὁ Ἀλέξανδρος τοὺς ὀμίλει, ἐκθέτει τὰ ὅσα ὁ πατήρ του καὶ αὐτὸς ἔπραξαν διὰ νὰ πολιτίσουν, δοξάσουν καὶ μεγαλώσουν τὴν Μακεδονίαν· ἀναφέρει τὰς τιμὰς καὶ τὰ πλοῦτη, τὰ ὅποια ἀπέκτησαν μαζί του, καὶ τέλος τοὺς προτρέπει νὰ φύγουν καὶ νὰ τὸν ἀφήσουν. Ὁ λόγος του τοὺς ἐβούβανε· ἦτο μέγα καὶ ἀποτελεσματικὸν κτύπημα. Τὴν πρῶταν ὅλοι ζητοῦν νὰ ἴδουν τὸν βασιλέα τῶν· εἶχον μετανοήσει. Εἰς τὸ ἀντίκρουσμα αὐτῶν δακρύει καὶ ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ἡ συμφιλίωσις

ἐπῆλθε μόνη της. Ὁ Κράτερος μὲ 10.000 ἀπομάχους ἐπιστρέφει εἰς τὴν Μακεδονίαν διὰ τὰ ἔλθῃ ὁ Ἀντίπατρος μὲ ἄλλους τόσους νέους, διότι ἐσχεδιάζει νὰ ἐξερευνήσῃ τὴν Κασπίαν καὶ τὴν Ἀραβίαν. Καὶ τὰ δύο ὅμως ταῦτα ἐματαιώσεν ὁ θάνατός του. Εἰς τὰ Ἐκβάτανα (323) ἀποθνήσκει ὁ φίλος του Ἡφαιστίων, ἀλλὰ τὸν ἀκολουθεῖ πολὺ συντόμως καὶ αὐτός. Φοβερός πυρετός ἐξαντλεῖ πολὺ ταχέως τὸ κουρασμένον σῶμά του. Ὁ πυρετός μένει πάντοτε ὑψωμένος. Εἰς τὰς ἑξ ἡμέρας τοῦ ἀφῆρεσε τὴν φωνὴν καὶ εἰς τὰς ὀκτὼ τὸν ἔφερον εἰς τὸν Ἄδην μόλις 32 ἔτων καὶ 8 μηνῶν. Τὰς δύο ἡμέρας κατὰ τὰς ὑπῆρας ἔμενον ἄλαλος, ἐχαιρέτισε διὰ τελευταίαν φορὰν τοὺς στρατιώτας του καὶ τὴν ἀρχὴν ἀψήκην εἰς τὸν ἄριστον χωρὶς νὰ τὸν ὀνομάσῃ.

Ἡτο ὠραιότατος, φιλοπονώτατος, πολὺ ὀρμητικὸς εἰς τὰς ἀποφάσεις του, ἀνδρειότατος, φιλοτιμώτατος, φιλοκινδυνόστατος, εὐσεβέστατος, ἐγκρατέστατος, προβλεπτικώτατος. Στρατηγὸς ἐμπειρότατος καὶ ἐπιτηδεϊότατος νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς στρατιώτας μὲ τὴν ἀφοβίαν του, πιστὸς εἰς τὰς συνθήκας καὶ μὴ ἀπατώμενος εὐκόλως, ἀφειδῶς δὲ ἐξοδεύων χάριν τῶν φίλων. Ἐσφαλλὼν ἐξ ὀργῆς ἀλλὰ μετενοεῖ. Ἡ θεία καταγωγὴ του καὶ ἡ ἀποδοχὴ βαρβαρικῶν ἐθίμων συνετέλεσαν νὰ ὑποτάξῃ εὐκόλως τοὺς βαρβάρους. Δὲν ἦσαν λοιπὸν ἐλαττώματά του. Ὁ Ἀλέξανδρος καὶ αἱ πράξεις του πρέπει νὰ κριθοῦν ἐν τῷ συνόλῳ· τότε θὰ φανῇ ὅτι θέλημα θεοῦ τὸν ἔφερον εἰς τὸν κόσμον.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΝΕΚΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

1.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΔΕΥΚΟΥΣ

§ 1. ΔΙΟΓ. ὦ Πολύδευκες, ἐντέλλομαί σοι, ἐπειδὴν τάχιστα ἀνέλθῃς, σὸν γὰρ ἔστιν, οἶμαι, ἀναβιῶναι αὔριον— ἦν που ἴδῃς Μένιππον τὸν κύνᾳ, —εὔροις δ' ἂν αὐτὸν ἐν Κορίνθῳ κατὰ τὸ Κράνειον ἢ ἐν Λυκαίῳ τῶν ἐριζόντων πρὸς ἀλλήλους φιλοσόφων καταγελῶντα—εἰπεῖν πρὸς αὐτόν, ὅτι σοί, ὦ Μένιππε, κελεύει ὁ Διογένης, εἴ σοι ἱκανῶς τὰ ὑπὲρ γῆς καταγεγέλασται, ἦκειν ἐνθάδε πολλῶ πλείων ἐπιγελασόμενον· ἐκεῖ μὲν γὰρ ἐν ἀμφιβόλῳ σοὶ ἔτι ὁ γέλωσ ἦν καὶ πολὺ τὸ «τίς γὰρ ὄλωσ οἶδε τὰ μετὰ τὸν βίον;» ἐνταῦθα δὲ οὐ παύσῃ θεθαίως γελῶν καθάπερ ἐγὼ νῦν, καὶ μάλιστα ἐπειδὴν ὄρας τοὺς πλουσίους καὶ σατράπας καὶ τυράννους οὕτω ταπεινοὺς καὶ ἀσήμευς, ἐκ μόνῃς οἰμωγῆς διαγινωσκομένους καὶ ὅτι μαλθακοὶ καὶ ἀγενεῖς εἰσι μεμνημένοι τῶν ἄνω. ταῦτα λέγε αὐτῷ καὶ προσέτι, ἐμπλησάμενον τὴν πῆραν ἦκειν θέρμων τε πολλῶν καὶ εἴ που εὔροι ἐν τῇ τριόδῳ Ἐκάτης δεῖπνον κείμενον ἢ φὸν ἐκ καθαρσίου ἢ τι τοιοῦτον.

§ 2. ΠΟΛ. Ἄλλ' ἀπαγγελῶ ταῦτα, ὦ Διογενεῖς. ὅπως δὲ εἰδῶ μάλιστα, ὁποῖός τις ἔστι τὴν ὄψιν.

ΔΙΟΓ. Γέρων, φαλακρός, τριβώνιον ἔχων πολύθυρον, ἅπαντι ἀνέμῳ ἀνεπεπταμένον καὶ ταῖς ἐπιπτυχαῖς τῶν βακίων ποικίλον, γελᾷ δ' αἰεὶ καὶ τὰ πολλὰ τοὺς ἀλαζόνας τούτους φιλοσόφους ἐπισκώπτει.

N. ΖΑΦΕΪΡΙΟΥ. Ἐκλογαὶ ἐκ τοῦ Ἀργ. καὶ Λουκ. ἔκδ. Γ', 20 10-32 &

ΠΟΛ. Ῥάδιον εὔρειν ἀπό γε τούτων.

ΔΙΟΓ. Βούλει καὶ πρὸς αὐτοὺς ἐκείνους ἐντείνωμαί τι τοὺς φιλοσόφους;

ΠΟΛ. Λέγε· οὐ βαρὺ γὰρ οὐδὲ τοῦτο.

ΔΙΟΓ. Τὸ μὲν ὄλον παύσασθαι αὐτοῖς παρεγγύα ληροῦσι καὶ περὶ τῶν ὄλων ἐρίζουσι καὶ κέρατα φύουσιν ἀλλήλοισι καὶ κροκοδείλους ποιοῦσι καὶ τὰ τοιαῦτα ἄπορα ἐρωτῶν διδάσκουσι τὸν νοῦν.

ΠΟΛ. Ἄλλ' ἐμὲ ἀμαθῆ καὶ ἀπαίδευτον εἶναι φάσκουσι κατηγοροῦντα τῆς σοφίας αὐτῶν.

ΔΙΟΓ. Σὺ δὲ οἰμώζειν αὐτοῖς παρ' ἐμοῦ λέγε.

ΠΟΛ. Καὶ ταῦτα, ὦ Διόγενες, ἀπαγγεῶ. ✓

§ 3. ΔΙΟΓ. Τοῖς πλουσίοις δ', ὦ φίλτατον Πολυδεύκιον, ἀπάγγελλε ταῦτα παρ' ἡμῶν τί, ὦ μάταιοι, τὸν χρυσὸν φυλάττετε! τί δὲ τιμωρεῖσθε ἑαυτοὺς λογιζόμενοι τοὺς τόκους καὶ τάλαντα ἐπὶ ταλάντοις συντιθέντες, οὓς χρῆ ἓνα ὄβολόν ἔχοντας ἦκειν μετ' ὀλίγον;

ΠΟΛ. Εἰρήσεται καὶ ταῦτα πρὸς ἐκείνους.

ΔΙΟΓ. Ἄλλὰ καὶ τοῖς καλοῖς τε καὶ ἰσχυροῖς λέγε, Μεγίλλω τε τῷ Κορινθίῳ καὶ Δαμοξένῳ τῷ παλαιστῆ, ὅτι παρ' ἡμῖν οὔτε ἡ ξανθὴ κόμη οὔτε τὰ χαροπὰ ἢ μέλανα ὄμματα ἢ ἐρύθημα ἐπὶ τοῦ προσώπου εἶτι ἔστιν ἢ νεῦρα εὐτόνα ἢ ὦμοι καρτεροί, ἀλλὰ πάντα μία ἡμῖν κόνις, φασί, κερανία γυμνά τοῦ κάλλους.

ΠΟΛ. Οὐ χαλεπὸν οὐδὲ ταῦτα εἰπεῖν πρὸς τοὺς καλοὺς καὶ ἰσχυροὺς.

§ 4. ΔΙΟΓ. Καὶ τοῖς πένησιν, ὦ Λάκων, — πολλοὶ δ' εἰσὶ καὶ ἀχθόμενοι τῷ πράγματι καὶ οἰκτείροντες τὴν ἀπορίαν — λέγε μήτε δακρῦειν μήτε οἰμώζειν διηγησάμενος τὴν ἐνταῦθα ἰσοτιμίαν, καὶ ὅτι ὄφονται τοὺς ἐκεῖ πλουσίους οὐδὲν ἀμείνους αὐτῶν· καὶ Λακεδαιμονίοις δὲ τοῖς σοῖς

παῦτα, εἰ δοκεῖ, παρ' ἐμοῦ ἐπιτίμησον λέγων ἐκλελύσθαι αὐτούς.

ΠΟΛ. Μηδέν, ὦ Διόγενες, περὶ Λακεδαιμονίων λέγε· τοῦ γὰρ ἀνέξομαί γε. ἃ δὲ πρὸς τοὺς ἄλλους ἔφησθα, ἀπαγγελῶ.

ΔΙΟΓ. Ἐάσωμεν τούτους, ἐπεὶ σοι δοκεῖ· σὺ δὲ οἷς προεῖπον ἀπένεγκον παρ' ἐμοῦ τοὺς λόγους.

2.

ΠΛΟΥΤΩΝ Η ΚΑΤΑ ΜΕΝΙΠΠΟΥ

§ 1. ΚΡΟΙΣ. Οὐ φέρομεν, ὦ Πλούτων, Μένιππον τουτονὶ τὸν κῆνα παροικοῦντα· ὥστε ἢ ἐκεῖνόν ποι κατάστησον ἢ ἡμεῖς μετοικήσομεν εἰς ἕτερον τόπον.

ΠΛΟΥΤ. Τί δ' ὑμᾶς δεινὸν ἐργάζεται ὁμόνεκρος ὢν ;

ΚΡΟΙΣ. Ἐπειδὴν ἡμεῖς οὐμῶζωμεν καὶ στένωμεν ἐκεῖνων μεμνημένοι τῶν ἄνω, Μίδαε μὲν οὕτωσ' τοῦ χρυσοῦ, Σαρδανάπαλλος δὲ τῆς πολλῆς τρυφῆς, ἐγὼ δὲ Κροίσος τῶν θησαυρῶν, ἐπιγελαῖ καὶ ἐξονειδίζει ἀνδράποδα καὶ καθάρματα ἡμᾶς ἀποκαλῶν, ἐνίοτε δὲ καὶ ἄδων ἐπιταράττει ἡμῶν τὰς οὐμωγὰς, καὶ ὅλως λυπηρὸς ἐστί.

ΠΛΟΥΤ. Τί ταῦτά φασιν, ὦ Μένιππε ;

ΜΕΝ. Ἀληθῆ, ὦ Πλούτων· μισῶ γὰρ αὐτούς ἀγενναῖς καὶ ὀλεθρίους ὄντας, οἷς οὐκ ἀπέχρησε διῶναι κακῶς, ἀλλὰ καὶ ἀποθανόντες ἔτι μέμνηνται καὶ περιέχονται τῶν ἄνω· χαίρω τοιγαροῦν ἀνιῶν αὐτούς.

ΠΛΟΥΤ. Ἄλλ' οὐ χρὴ λυποῦνται γὰρ οὐ μικρῶν στερόμενοι.

ΜΕΝ. Καὶ σὺ μωραίνεις, ὦ Πλούτων, ὁμόφηρος ὢν τοῖς τούτων στεναγμοῖς ;

ΠΛΟΥΤ. Οὐδαμῶς, ἀλλ' οὐκ ἂν ἐθέλοιμι στασιάζειν ὑμᾶς.

§ 2. ΜΕΝ. Καὶ μὴν, ὦ κάκιστοι Λυδῶν καὶ Φρυγῶν, καὶ Ἀσσυρίων, οὕτω γινώσκετε ὡς οὐδὲ παυσομένου μου· ἔνθα γὰρ ἂν ἦτε, ἀκολουθήσω ἀνιῶν καὶ κατὰδων καὶ καταγελῶν.

ΚΡΟΙΣ. Ταῦτα οὐχ ὕβρις;

ΜΕΝ. Οὐκ, ἀλλ' ἐκεῖνα ὕβρις ἦν, ἃ ὑμεῖς ἐποιεῖτε, προσκυνεῖσθαι ἀξιούντες καὶ ἐλευθέροις ἀνδράσιν ἐντροφῶντες καὶ τοῦ θανάτου τὸ παράπαν οὐ μνημονεύοντες· τοιγαροῦν οἰμῶξεσθε πάντων ἐκείνων ἀφηρημένοι.

ΚΡΟΙΣ. Πολλῶν γε, ὦ θεοί, καὶ μεγάλων κτημάτων.

ΜΙΔ. Ὅσου μὲν ἐγὼ χρυσοῦ.

ΣΑΡΔ. Ὅσης δὲ ἐγὼ τρυφῆς.

ΜΕΝ. Εὖ γε, οὕτω ποιεῖτε· ὀδύρεσθε μὲν ὑμεῖς, ἐγὼ δὲ τὸ γνῶθι σαυτὸν πολλάκις συναίρων ἐπάσομαι ὑμῖν· πρέποι γὰρ ἂν ταῖς τοιαύταις οἰμωγαῖς ἐπαδόμενον.

3.

ΕΡΜΟΥ ΚΑΙ ΧΑΡΩΝΟΣ

§ 1. ΕΡΜ. Λογισώμεθα, ὦ πορθμεῦ, εἰ δοκεῖ, ὅπως μοι ὀφείλεις ἤδη, ὅπως μὴ αὐθις ἐρίζωμέν τι περὶ αὐτῶν.

ΧΑΡ. Λογισώμεθα, ὦ Ἑρμῆ· ἄμεινον γὰρ ὠρίσθαι καὶ ἀπραγμονέστερον.

ΕΡΜ. Ἄγκυραν ἐντειλαμένῳ ἐκόμισα πέντε δραχμῶν.

ΧΑΡ. Πολλοῦ λέγεις.

ΕΡΜ. Νῆ τὸν Ἀἰδωνέα, τῶν πέντε ὠνησάμην, καὶ τροπωτήρα δύο ὀβολῶν.

ΧΑΡ. Τίθει πέντε δραχμάς καὶ ὀβολοὺς δύο.

ΕΡΜ. Καὶ ἀκέστραν ὑπὲρ τοῦ ἰστίου, πέντε ὀβολοὺς ἐγὼ κατέβαλον.

ΧΑΡ. Καὶ τούτους προστίθει.

ΕΡΜ. Καὶ κηρὸν ὡς ἐπιπλάσαι τοῦ σκαφιδίου τὰ κένεργότα καὶ ἥλους δὲ καὶ καλώδιον, ἀφ' οὗ τὴν ὑπέραν ἐποίησας, δύο δραχμῶν ἅπαντα.

ΧΑΡ. Καὶ ἄξια ταῦτα ὠνήσω.

ΕΡΜ. Ταῦτά ἐστιν, εἰ μή τι ἄλλο ἡμᾶς διέλαθεν ἐν τῷ λογισμῷ· πότε δ' οὖν ταῦτα ἀποδώσειν φήσῃ;

ΧΑΡ. Νῦν μὲν, ὦ Ἑρμῆ, ἀδύνατον, ἣν δὲ λοιμός τις ἢ πόλεμος καταπέμψῃ ἀθρόους τινάς, ἐνέσται τότε ἀποκερθάναι παραλογιζόμενον τὰ πορθμεῖα.

§ 2. ΕΡΜ. Νῦν οὖν ἐγὼ καθοδοῦμαι τὰ κάκιστα εὐχόμενος γενέσθαι, ὡς ἂν ἀπὸ τούτων ἀπολάβοιμι;

ΧΑΡ. Οὐκ ἔστιν ἄλλως, ὦ Ἑρμῆ· νῦν δὲ ὀλίγοι, ὡς ἰδρᾶς, ἀρικνοῦνται ἡμῖν· εἰρήνη γάρ.

ΕΡΜ. Ἄμεινον οὕτως, εἰ καὶ ἡμῖν παρατείνοντο ὑπὸ σοῦ τὸ ὄφλημα. πλὴν ἀλλ' οἱ μὲν παλαιοί, ὦ Χάρων, οἶσθα τοῖοι παρεγίγοντο, ἀνδρεῖοι ἅπαντες, αἵματος ἀνάπλεω καὶ τραυματίαι οἱ πολλοί. νῦν δὲ ἢ φαρμάκῃ τις ὑπὸ τοῦ παιδῶδὸς ἀποθανῶν ἢ ὑπὸ τῆς γυναικὸς ἢ ὑπὸ τρυφῆς ἐξωδηκῶς τὴν γαστέρα καὶ τὰ σκέλη, ὠχροὶ ἅπαντες καὶ ἀγενεῖς, οὐδὲν ὅμοιοι ἐκείνοις. οἱ δὲ πλεῖστοι αὐτῶν διὰ χρήματα ἤηκουσιν ἐπιβουλεύοντες ἀλλήλους, ὡς εἰκόασι.

ΧΑΡ. Πάνυ γὰρ περιπόθητά ἐστι ταῦτα.

ΕΡΜ. Οὐκοῦν οὐδ' ἐγὼ δόξαιμι ἂν ἀμαρτάνειν πικρῶς κἀπαιτῶν τὰ ὀφειλόμενα παρὰ σοῦ.

4.

ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ

§ 1. ΠΛΟΥΤ. Τὸν γέροντά οἶσθα, τὸν πάνυ γεγηρη-

κότα λέγω, τὸν πλούσιον Εὐκράτην, ᾧ παῖδες μὲν οὐκ εἰσίν, οἱ τὸν κλῆρον δὲ θηρῶντες πεντακισμῦριοι ;

ΕΡΜ. Ναί, τὸν Σικυώνιον φῆς. τί οὖν ;

ΠΛΟΥΤ. Ἐκεῖνον μὲν, ὦ Ἐρμῆ, ζῆν ἔασον ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἔτεσιν, ἃ βεβίωκεν, ἐπιμετρήσας ἄλλα τσαυτά, εἰ δὲ οἶόν τε ἦν, καὶ ἔτι πλείω, τοὺς δὲ κόλακας αὐτοῦ Χαρῖνον τὸν νέον καὶ Δάμωνα καὶ τοὺς ἄλλους κατάσπασσον ἐφεξῆς ἅπαντας.

ΕΡΜ. Ἄτοπον ἂν δόξειε τὸ τοιοῦτον.

ΠΛΟΥΤ. Οὐ μὲν οὖν, ἀλλὰ δικαιοῦτατον· τί γὰρ ἐκεῖνοι παθόντες εὐχονται ἀποθανεῖν ἐκεῖνον ἢ τῶν χρημάτων ἀντιποιοῦνται οὐδὲν προσήκοντες ; ὁ δὲ πάντων ἐστὶ μακρότατον, ὅτι καὶ τὰ τοιαῦτα εὐχόμενοι ὅμως θεραπεύουσιν ἐν γε τῇ φανερωῇ, καὶ νοσοῦντος ἂ μὲν βουλεύονται πᾶσι πρόδηλα, θύσειν δὲ ὅμως ὑπισχνοῦνται, ἦν βλάβη, καὶ ὅλως ποικίλη τις ἢ κολακεία τῶν ἀνδρῶν· διὰ ταῦτα ὁ μὲν ἔστω ἀθάνατος οἱ δὲ προαπίψασαν αὐτοῦ μάτην ἐπιχανόντες.

§ 2. ΕΡΜ. Γελοῖα πείσονται, πανοῦργοι ὄντες· πολλὰ κἀκείνος εὖ μάλα διαβουκολεῖ αὐτοὺς καὶ ἐλπίζει, καὶ ὅλως αἰεθάνοντι ἔοικώς ἔρρωται πολὺ μάλλον τῶν νέων· οἱ δὲ ἤδη τὸν κλῆρον ἐν σφίσι διηρημένοι βόσκονται ζῶην μακρῆσαν πρὸς ἑαυτοὺς τιθέντες.

ΠΛΟΥΤ. Οὐκοῦν ὁ μὲν ἀποδυσάμενος τὸ γῆρας ὡσπερ Ἰόλεως ἀνηβησάτω, οἱ δὲ ἀπὸ μέσων τῶν ἐλπίδων τὸν ὄνειροποληθέντα πλοῦτον ἀπολιπόντες ἠκέτωσαν ἤδη κακοῖς κακῶς ἀποθανόντες.

ΕΡΜ. Ἀμέλησον, ὦ Πλούτων· μετελεύσομαι γὰρ σοὶ ἤδη αὐτοὺς καθ' ἓνα ἐξῆς· ἑπτὰ δέ, αἶμαι, εἰσί.

ΠΛΟΥΤ. Κατάσπα, ὁ δὲ παραπέμψαι ἕκαστον ἀντὶ γέροντος αὐθις πρωθήβης γενόμενος.

5

ΖΗΝΟΦΑΝΤΟΥ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΔΗΜΙΔΟΥ

§ 1. ΖΗΝ. Σὺ δέ, ὦ Καλλιδημίδη, πῶς ἀπέθανες; ἐγὼ μὲν γὰρ ὅτι παράσιτος ὢν Δεινίου πλέον τοῦ ἱκανοῦ ἐμφαγῶν ἀπεπνίγην, οἶσθα; παρῆς γὰρ ἀποθνήσκοντί μοι.

ΚΑΛ. Παρῆν, ὦ Ζηνόφαντε; τὸ δὲ ἐμὸν παράδοξόν τι ἐγένετο. οἶσθα γὰρ καὶ σύ που Πτοιόδωρον τὸν γέροντα;

ΖΗΝ. Τὸν ἄτεκνον, τὸν πλούσιον, ὃ σε τὰ πολλὰ ἤδαι συνόντα;

ΚΑΛ. Ἐκείνον αὐτὸν αἰεὶ ἐθεράπευον ὑπισχνούμενον ἐπ' ἐμοὶ τεθνήξεσθαι. ἐπεὶ δὲ τὸ πρᾶγμα ἐς μήκιστον ἐπεγίνετο καὶ ὑπὲρ τὸν Τιθωνὸν ὁ γέρον ἐξῆ, ἐπιτομὸν τινα ὁδὸν ἐπὶ τὸν κληρὸν ἐξεῦρον. προιάμενος γὰρ φάρμακον ἀνέπεισα τὸν οἰνοχόον, ἐπειδὴν τάχιστα ὁ Πτοιόδωρος αἰτήσῃ πιεῖν, — πίνει δὲ ἐπεικῶς ζωρότερον — ἐμβάλοντα ἐς κύλικα ἔτοιμον ἔχειν αὐτὸ καὶ ἐπιδοῦναι αὐτῷ· εἰ δὲ τοῦτο ποιήσαιεν, ἐλεύθερον ἐπωμοσάμην ἀρήσαι αὐτόν.

ΖΗΝ. Τί οὖν ἐγένετο; πάνυ γὰρ τι παράδοξον εἶρεῖν ἔοικας.

§ 2. ΚΑΛ. Ἐπεὶ τοίνυν λουσάμενοι ἤκομεν, δύο δὴ ὁ μειρακίσκος κύλικας ἐτούμους ἔχων τὴν μὲν τῷ Πτοιόδωρῳ τὴν ἔχουσαν τὸ φάρμακον, τὴν δὲ ἐτέραν ἐμοί, σφαιεῖς οὐκ οἶδ' ὅπως, ἐμοὶ μὲν τὸ φάρμακον, Πτοιόδωρῳ δὲ τὸ ἀφάρμακτον ἔδωκεν· εἶτα ὁ μὲν ἔπινεν, ἐγὼ δὲ αὐτίκα μάλα ἐκτάδην ἐκείμην ὑποβολιματὸς ἀντ' ἐκείνου νεκρὸς. τί τοῦτο γέλας, ὦ Ζηνόφαντε; καὶ μὴν οὐκ ἔδει γε ἐταίρω ἀνδρὶ ἐπιγελᾶν.

ΖΗΝ. Ἄστυα γάρ, ὦ Καλλιδημίδη, πέπονθας; ὁ γέρον δὲ τί πρὸς ταῦτα;

ΚΑΛ. Πρῶτον μὲν ὑπεταράχθη πρὸς τὸ αἰφνίδιον, εἶτα συνείς, οἶμαι, τὸ γεγενημένον ἐγέλα καὶ αὐτὸς οἶά γε ὁ οἰνοχόος εἵργασται.

ΖΗΝ. Πλὴν ἀλλ' οὐδὲ σὲ τὴν ἐπίτομον ἐχρῆν τραπέσθαι. ἤκε γὰρ ἂν σοι διὰ τῆς λεωφόρου ἀσφαλέστερον, εἰ καὶ ὀλίγω βραδύτερον.

6

ΚΝΗΜΩΝΟΣ ΚΑΙ ΔΑΜΝΙΠΠΟΥ

§ 1. ΚΝΗΜ. Τοῦτο ἐκεῖνο τὸ τῆς παροιμίας· ὁ νεβρὸς τὸν λέοντα.

ΔΑΜ. Τί ἀγανακτεῖς, ὦ Κνήμων;

ΚΝΗΜ. Πυνθάνη ὁ τι ἀγανακτῶ; κληρονόμον ἀκούσιον καταλέλοιπα κατασοφισθεὶς ἄθλιος, οὗς ἐβουλόμην ἂν μάλιστα σχεῖν τὰμὰ παραλιπών.

ΔΑΜ. Πῶς τοῦτο ἐγένετο;

ΚΝΗΜ. Ἐρμόλαον τὸν πάνυ πλούσιον ἄτεκνον ὄντα ἐθεράπευον ἐπὶ θανάτῳ, κακείνος οὐκ ἀηδῶς τὴν θεραπείαν προσίετο. ἔδοξε δὴ μοι καὶ σοφὸν τοῦτο εἶναι θέσθαι διαθήκας ἐς τὸ φανερόν, ἐν αἷς ἐκεῖνῳ καταλέλοιπα τὰμὰ πάντα, ὡς κακείνος ζηλώσειε καὶ τὰ αὐτὰ πράξειε.

ΔΑΜ. Τί οὖν δὴ ἐκεῖνος;

ΚΝΗΜ. Ὅτι μὲν αὐτὸς ἐνέγραψε ταῖς ἑαυτοῦ διαθήκας οὐκ οἶδα· ἐγὼ γοῦν ἄφνω ἀπέθανον τοῦ τέγουσ μοι ἐπιπεσόντος, καὶ νῦν Ἐρμόλαος ἔχει τὰμὰ ὡσπερ τις λάβραξ καὶ τὸ ἄγκιστρον τῷ δελέατι συγκατασπάσας.

ΔΑΜ. Οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτόν σε τὸν ἀλιέα· ὥστε σόφισμα κατὰ σαυτοῦ συντέθεικας.

ΚΝΗΜ. Ἔοικα· οἰμῶζω τοιγαροῦν.

ΧΑΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΚΡΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

§ 1. ΧΑΡ. Ἀκούσατε ὡς ἔχει ἡμῖν τὰ πράγματα. μὴ κρὸν μὲν ἡμῖν, ὡς δρᾶτε, τὸ σκαφίδιον καὶ ὑπόσαθρόν ἐστι καὶ διαορεῖ τὰ πολλά, καὶ ἦν τραπῆ ἐπὶ θάτερα, οἰχῆσεται περιτραπέν, ὑμεῖς δὲ ἅμα τοσοῦτοι ἦκατε πολλὰ ἐπιφερόμενοι ἕκαστος ἦν οὖν μετὰ τούτων ἐμβήητε, δέδια μὴ ὑστερον μετανοήσητε, καὶ μάλιστα ὁπόσοι νεῖν οὐκ ἐπίστασθε.

ΕΡΜ. Πῶς οὖν ποιήσαντες εὐπλοήσομεν ;

ΧΑΡ. Ἐγὼ ὑμῖν φράσω γυμνοὺς ἐπιβαίνειν χρὴ τὰ περιττὰ ταῦτα πάντα ἐπὶ τῆς ἡτόνος καταλιπόντας· μόλις γὰρ ἂν καὶ οὕτως δέξαιτο ὑμᾶς τὸ πορθμεῖον. σοὶ δέ, ὦ Ἐρμῆ, μελήσει τὸ ἀπὸ τούτου μηδένα παραδέχεσθαι αὐτῶν, ὅς ἂν μὴ φιλὸς ἦ καὶ τὰ ἐπιπλα, ὡσπερ ἔφην, ἀποβαλῶν. παρὰ δὲ τὴν ἀποβάθραν ἔστως διαγίνωσκε αὐτοὺς καὶ ἀναλάμβανε γυμνοὺς ἐπιβαίνειν ἀναγκάζων.

§ 2. ΕΡΜ. Εὖ λέγεις, καὶ οὕτω ποιήσωμεν.—Οὐτοσί τις ὁ πρῶτός ἐστι ;

ΜΕΝ. Μένιππος ἔγωγε. Ἄλλ' ἰδοὺ ἡ πῆρα μοι, ὦ Ἐρμῆ, καὶ τὸ βάκτρον ἐς τὴν λίμνην ἀπερρίφθων, τὸν τρίβωνα δὲ οὐδὲ ἐκόμισα εὖ ποιῶν.

ΕΡΜ. Ἐμβαινε, ὦ Μένιππε ἀνδρῶν ἄριστε, καὶ τὴν προεδρίαν παρὰ τὸν κυβερνήτην ἔχε ἐφ' ὑψηλοῦ, ὡς ἐπισκοπῆς ἅπαντας. ὁ καλὸς δ' οὗτος τίς ἐστι ;

§ 3. ΧΑΡ. Χαρμόλεως ὁ Μεγαρικὸς ὁ ἐπέραστος.

ΕΡΜ. Ἀπόδουθι τοιγαροῦν τὸ κάλλος καὶ τὴν κόμην τὴν βαθεῖαν καὶ τὸ ἐπὶ τῶν παρεῖων ἐρύθημα καὶ τὸ δέρμα ὄλον. ἔχει καλῶς, εὖζωνος εἶ, ἐπίβαινε ἤδη. ὁ δὲ τὴν

πορφυρίδα ούτοσι και τὸ διάδημα ὁ βλοσυρὸς τίς ὢν τυγχάνεις ;

§ 4. ΛΑΜΠ. Λάμπιχος Γελφῶν τύραννος.

ΕΡΜ. Τί οὖν, ὦ Λάμπιχε, τσαῦτα ἔχων πάραι;

ΛΑΜΠ. Τί οὖν ; ἐχρῆν, ὦ Ἑρμῆ, γυμνὸν ἦκειν τύραννον ἄνδρα;

ΕΡΜ. Τύραννον μὲν οὐδαμῶς, νεκρὸν δὲ μάλα· ὥστε ἀπόθου ταῦτα.

ΛΑΜΠ. Ἴδού σοι ὁ πλοῦτος ἀπέριπται.

ΕΡΜ. Καὶ τὸν τῦρον ἀπόρριψον, ὦ Λάμπιχε, καὶ τὴν ὑπεροψίαν· βαρῆσει γὰρ τὸ πορθμεῖον συνεμπροσόντα.

ΛΑΜΠ. Οὐκοῦν ἀλλὰ τὸ διάδημα ἔασόν με ἔχειν καὶ τὴν ἐφεστρίδα.

ΕΡΜ. Οὐδαμῶς, ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἄφες.

ΛΑΜΠ. Εἶεν. τί ἔτι ; πάντα γὰρ ἀφῆκα, ὡς ὄρθς.

ΕΡΜ. Καὶ τὴν ὠμότητα καὶ τὴν ἀνοίαν καὶ τὴν ὕβριν καὶ τὴν ὀργήν, καὶ ταῦτα ἄφες.

ΛΑΜΠ. Ἴδού σοι φιλόσ εἰμι.

§ 5. ΕΡΜ. Ἐμβαίνει ἤδη. σὺ δὲ ὁ παχύς, ὁ πολύσαρκος, τίς ὢν τυγχάνεις ;

ΔΑΜ. Δαμασσίας ὁ ἀθλητής.

ΕΡΜ. Ναί, ἔοικας· οἶδα γὰρ σε πολλάκις ἐν ταῖς παλαίστραις ἰδών.

ΔΑΜ. Ναί, ὦ Ἑρμῆ· ἀλλὰ παράδεξαί με γυμνὸν ὄντα.

ΕΡΜ. Οὐ γυμνόν, ὦ θέλτιστε, τσαύτας σάρκας περιβεβλημένον· ὥστε ἀπόδουθι αὐτάς, ἐπεὶ καταδύσεις τὸ σκάφος τὸν ἕτερον πόδα ὑπερθεῖς μόνον· ἀλλὰ καὶ τοὺς στεράνους τούτους ἀπόρριψον καὶ τὰ κηρύγματα.

ΔΑΜ. Ἴδού σοι γυμνός, ὡς ὄρθς, ἀληθῶς εἰμι καὶ ἰσοστάσιος τοῖς ἄλλοις νεκροῖς.

§ 6. ΕΡΜ. Οὕτως ἄμεινον ἀβαρῆ εἶναι ὥστε ἔμβαίνει.

καὶ σὺ δὲ τὸν πλοῦτον ἀποθέμενος, ὦ Κράτων, καὶ τὴν μαλακίαν δὲ προσέτι καὶ τὴν τρυφήν μηδὲ τὰ ἐντάφια κόμιζε μηδὲ τὰ τῶν προγόνων ἀξιώματα, κατάλιπε δὲ καὶ γένος καὶ δόξαν καὶ εἴ ποτέ σε ἡ πόλις ἀνεκήρυξε καὶ τὰς τῶν ἀνδριάντων ἐπιγραφάς, μηδέ, ὅτι μέγαν τάφον ἐπὶ σοι ἔχουσαν, λέγε· βαρύνει γὰρ καὶ ταῦτα μνημονεύμενα.

ΚΡΑΤ. Οὐχ ἐκὼν μὲν, ἀπορρίψω δέ· τί γὰρ ἂν καὶ πάθοιμι;

§ 7. ΕΡΜ. Βαβαῖ. σὺ δὲ ὁ ἔνοπλος τί βούλει; ἢ τί τὸ τρόπαιον τοῦτο φέρεις;

ΣΤΡΑΤ. Ὅτι ἐνίκησα, ὦ Ἑρμῆ, καὶ ἡρίστευσα καὶ ἡ πόλις ἐτίμησέ με.

ΕΡΜ. Ἐπεὶ ὑπὲρ γῆς τὸ τρόπαιον· ἐν ἄδου γὰρ εἰρήνη καὶ οὐδὲν ὄπλων δεήσει. ὁ σεμνὸς δὲ οὗτος ἀπὸ γε τοῦ σχήματος καὶ βρενθυόμενος, ὁ τὰς ὄφρυς ἐπηρκῶς, ὁ ἐπὶ τῶν φροντίδων τίς ἐστίν, ὁ τὸν βαθὺν πώγωνα καθεύμενος;

§ 8. ΜΕΝ. Φιλόσοφος τις, ὦ Ἑρμῆ, μᾶλλον δὲ γόης καὶ τερατείας μεστός· ὥστε ἀπόδυσον καὶ τοῦτον· ὄψει γὰρ πολλὰ καὶ γελοῖα ὑπὸ τῷ ἱματίῳ σκεπόμενα.

ΕΡΜ. Ἀπόθου σὺ τὸ σχῆμα πρῶτον, εἶτα καὶ ταυτὶ πάντα. ὦ Ζεῦ, ὅσῃ μὲν τὴν ἀλαζονείαν κομίζει, ὅσῃ δὲ ἀμαθίαν καὶ ἔριν καὶ κενοδοξίαν καὶ ἐρωτήσεις ἀπόρους καὶ λόγους ἀκανθῶδεις καὶ ἐννοίας πολυπλόκους, ἀλλὰ καὶ ματαιοπονίαν μάλα πολλήν καὶ λήρον οὐκ ὀλίγον καὶ ὕθλους καὶ μικρολογίαν, νῆ Δία καὶ χρυσίον γε τουτὶ καὶ ἡδυπάθειαν δὲ καὶ ἀναισχυντίαν καὶ ὀργὴν καὶ τρυφήν καὶ μαλακίαν· οὐ λέληθε γὰρ με, εἰ καὶ μάλα περικρύπτεις αὐτά. καὶ τὸ ψεῦδος δὲ ἀπόθου καὶ τὸν τυφὸν καὶ τὸ οἴεσθαι ἀμείνων εἶναι τῶν ἄλλων· ὡς εἴ γε ταῦτα πάντα ἔχων ἐμβαίης, ποῖα πεντηκόντορος δέξαιτο ἂν σε;

ΦΙΛ. Ἀποτίθεμαι τοίνυν αὐτά, ἐπεὶ περ οὕτω κελεύεις.

§ 9. ΜΕΝ. Ἀλλὰ καὶ τὸν πώγωνα τοῦτον ἀποθέσθω,
ὦ Ἑρμῆ, βαρύν τε ὄντα καὶ λάσιον, ὡς ὄραξ· πέντε μναῖ
τριχῶν εἰσι τοῦλάχιστον.

ΕΡΜ. Εὖ λήγεις· ἀπόθου καὶ τοῦτον.

ΦΙΛ. Καὶ τίς δ' ἀποκείρων ἔσται;

ΕΡΜ. Μένιππος οὐτοσὶ λαβῶν πέλεκυν τῶν ναυπηγι-
κῶν ἀποκόψει αὐτὸν ἐπικόπῃ τῇ ἀποβάθρᾳ χρησάμενος.

ΜΕΝ. Οὐκ, ὦ Ἑρμῆ, ἀλλὰ πρίονά μοι ἀνάδος· γε-
λοιότερον γὰρ τοῦτο.

ΕΡΜ. Ὁ πέλεκυς ἱκανός. εὖ γε. ἀνθρωπινώτερος νῦν
ἀναπέφηνας ἀποθέμενος σαυτοῦ τὴν κινάθραν.

ΜΕΝ. Βούλει μικρὸν ἀφέλωμαι καὶ τῶν ὀφρύων;

ΕΡΜ. Μάλιστα· ὑπὲρ τὸ μέτωπον γὰρ καὶ ταύτας
ἐπῆρκεν, οὐκ οἶδα ἐφ' ὅτῳ ἀνατείνων ἑαυτόν. τί τοῦτο; καὶ
θακρύεις, ὦ κάθαρμα, καὶ πρὸς τὸν θάνατον ἀποδειλιᾶς;
ἐμβῆθι δ' οὖν.

ΜΕΝ. Ἐν ἔτι τὸ βαρύτερον ὑπὸ μάλης ἔχει.

ΕΡΜ. Τί, ὦ Μένιππε;

ΜΕΝ. Κολακείαν, ὦ Ἑρμῆ, πολλὰ χρησιμεύσασαν αὐτῷ
ἐν τῷ βίῳ.

ΦΙΛ. Οὐκοῦν καὶ σύ, ὦ Μένιππε, ἀπόθου τὴν ἐλευθε-
ρίαν καὶ παρρησίαν καὶ τὸ ἄλυπον καὶ τὸ γενναῖον καὶ τὸν
γέλωτα· μόνος γοῦν τῶν ἄλλων γελᾷς.

ΕΡΜ. Μηδαμῶς, ἀλλὰ καὶ ἔχε ταῦτα· κοῦφα γὰρ καὶ
πάνυ εὐφορα ὄντα καὶ πρὸς τὸν κατάπλουν χρήσιμα.
καὶ ὁ ῥήτωρ δὲ σὺ ἀπόθου τῶν ῥημάτων τὴν τοσαύτην
ἀπεραντολογία καὶ ἀντιθέσεις καὶ παρισώσεις καὶ περιό-
δους καὶ βαρβαρισμοὺς καὶ τὰ ἄλλα βάρη τῶν λόγων.

§ 10. ΡΗΤ. Ἦν ἰδοῦ, ἀποτίθεμαι.

ΕΡΜ. Εὖ ἔχει· ὥστε λύε τὰ ἀπόγεια, τὴν ἀποβάθραν

ἀνελώμεθα, τὸ ἀγκύριον ἀνεσπάσθω, πέτασον τὸ ἰστίον, εὐ-
θυνη, ὦ πορθμεῦ, τὸ πηδάλιον· εὐπλοῶμεν. τί οἰμώ-
ζετε, ὦ μάταιοι, καὶ μάλιστα σὺ ὁ ἀρτίως τὸν πώγωνα
δεδηλωμένος;

§ 11. ΦΙΑ. Ὅτι, ὦ Ἑρμῆ, ἀθάνατον ᾤμην τὴν ψυ-
χὴν ὑπάρχειν.

MEN. Ψεύδεται· ἄλλα γὰρ ἔοικε λυπεῖν αὐτόν.

ERM. Τὰ ποῖα;

MEN. Ὅτι μηκέτι δειπνήσει πολυτελεῆ δεῖπνα μηδέ
ἐξαπατῶν τοὺς νέους ἐπὶ τῇ σοφίᾳ ἀργύριον λήψεται· ταῦτα
λυπεῖ αὐτόν.

ΦΙΑ. Σὺ γάρ, ὦ Μένιππε, οὐκ ἄχθη ἀποθανόν;

MEN. Πῶς, ὅς ἔσπευσα ἐπὶ τὸν θάνατον καλέσαντος·
μηδενός; ἀλλὰ μεταξὺ λόγων οὐ κραυγὴ τις ἀκούεται
ὥσπερ τινῶν ἀπὸ γῆς βοώντων;

§ 12. ERM. Naί, ὦ Μένιππε, οὐκ ἀφ' ἑνός γε χωρίου,
ἀλλ' οἱ μὲν ἐς τὴν ἐκκλησίαν συνελθόντες ἄσμενοι γελῶσι
πάντες ἐπὶ τῷ Λαμπίχου θανάτῳ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ συνέχε-
ται πρὸς τῶν γυναικῶν καὶ τὰ παιδιά νεογνὰ ὄντα ὁμοίως
κάκεινα ὑπὸ τῶν παίδων βάλλεται ἀφθόνοις τοῖς λίθοις·
ἄλλοι δὲ Διόφαντον τὸν ῥήτορα ἐπαινοῦσιν ἐν Σικυῶνι ἐπι-
ταφίους λόγους διεξιόντα ἐπὶ Κράτωνι τούτῳ. καὶ νῆ Δία
γε ἡ Δαμασίου μήτηρ κωκύουσα ἐξάρχει τοῦ θρήνου σὺν
γυναιξὶν ἐπὶ τῷ Δαμασίᾳ· σὲ δέ, ὦ Μένιππε, οὐδεὶς δακρύει,
καθ' ἡσυχίαν δὲ κεῖσαι μόνος.

§ 13. MEN. Οὐδαμῶς, ἀλλ' ἀκούσῃ τῶν κυνῶν μετ'
ὀλίγων ὠρουμένων οἴκτιστον ἐπ' ἐμοὶ καὶ τῶν κοράκιων
τυπτομένων τοῖς πτεροῖς, ὅποταν συνελθόντες θάπτωσί με.

ERM. Γεννάδας εἶ, ὦ Μένιππε. ἀλλ' ἐπεὶ καταπεπλεύ-
καμεν ἡμεῖς, ὑμεῖς μὲν ἄπιτε πρὸς τὸ δικαστήριον εὐθείαν

ἐκείνην προΐόντες, ἐγὼ δὲ καὶ ὁ πορθμεὺς ἄλλους μετελευσόμεθα.

MEN. Ἐδύλοεῖτε, ὦ Ἑρμῆ· προΐωμεν δὲ καὶ ἡμεῖς. τί οὖν ἔτι καὶ μέλλετε; πάντως δικασθῆναι δεήσει, καὶ τὰς καταδίκας φασὶν εἶναι βαρείας τροχούς καὶ λίθους καὶ γυπίας· δειχθήσεται δὲ ὁ ἐκάστου βίος ἀκριβῶς.

8.

ΚΡΑΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ

§ 1. **ΚΡΑΤ.** Μοίριχον τὸν πλούσιον ἐγίνωσκας, ὦ Διόγενες, τὸν πάνυ πλούσιον, τὸν ἐκ Κορίνθου, τὸν τὰς πολλὰς ἑλκιάδας ἔχοντα, οὗ ἀνεψιὸς Ἀριστεάς, πλούσιος καὶ αὐτὸς οὖν; ὅς τὸ Ὀμηρικὸν ἐκείνο εἰώθει ἐπιλέγειν,

ἦ μ' ἀνάειρ' ἦ ἐγὼ σέ.

ΔΙΟΓ. Τίνος ἔνεκα, ὦ Κράτης;

ΚΡΑΤ. Ἐθεράπευον ἀλλήλους τοῦ κλήρου ἔνεκα ἐκάτερος ἡλικιωτὰι ὄντες, καὶ τὰς διαθήκας ἐς τὸ φανερὸν ἐτίθεντο, Ἀριστεάν μὲν ὁ Μοίριχος, εἰ προαποθάνοι, δεσπότην ἀφίεις τῶν ἑαυτοῦ πάντων, Μοίριχον δὲ ὁ Ἀριστεάς, εἰ προαπέλθοι αὐτοῦ. ταῦτα μὲν ἐγέγραπτο, οἱ δ' ἐθεράπευον ὑπερβαλλόμενοι ἀλλήλους τῇ κολακείᾳ· καὶ οἱ μάντις οἱ τε ἀπὸ τῶν ἀστρῶν τεκμαιρόμενοι τὸ μέλλον οἱ τε ἀπὸ τῶν ὄνειράτων, ὡς γε Χαλδαίων παῖδες, ἀλλὰ καὶ ὁ Πύθιος αὐτὸς ἄρτι μὲν Ἀριστεά παρῆχε τὸ κράτος, ἄρτι δὲ Μοίριχῳ, καὶ τὰ τάλαντα ποτὲ μὲν ἐπ' ἐκείνον, νῦν δ' ἐπὶ τοῦτον ἔρρεπε.

§ 2. **ΔΙΟΓ.** Τί οὖν πέρας ἐγένετο, ὦ Κράτης; ἀκούσαι γὰρ ἄξιον.

ΚΡΑΤ. Ἄμφω τεθνήσιν ἐπὶ μιᾷς ἡμέρας, οἱ δὲ κλη-
ροι ἐς Εὐνόμιον καὶ Θρασυκλέα περιήλθον ἄμφω συγγενεῖς
ὄντας οὐδὲ πώποτε προμαντευομένους οὕτω γενέσθαι ταῦ-
τα· διαπλέοντες γὰρ ἀπὸ Σικυῶνος ἐς Κίρραν κατὰ μέσον
τὸν πόρον πλαγίῳ περιπεσόντες τῷ Ἰάπυγι ἀνετράπησαν.

§ 3. ΔΙΟΓ. Εὐ ἐποίησαν. ἡμεῖς δὲ ὁπότε ἐν τῷ βίῳ
ἤμεν, οὐδὲν τοιοῦτον ἐνενοοῦμεν περὶ ἀλλήλων. οὔτε ἐγὼ
ποτε ἠϋξάμην Ἀντισθένην ἀποθανεῖν, ὡς κληρονομήσαιμι
τῆς θακτηρίας αὐτοῦ—εἶχε δὲ πᾶν καρτερὰν ἐκ κοτίνου
παιησάμενος—οὔτε αἶμαι σὺ ὁ Κράτης ἐπεθύμεις κληρο-
νομεῖν ἀποθανόντος ἐμοῦ τὰ κτήματα καὶ τὸν πῖθον καὶ
τὴν πῆραν χοίνικας δύο θέρμων ἔχουσας.

ΚΡΑΤ. Οὐδὲν γὰρ μοι τούτων ἔδει, ἀλλ' οὐδὲ σοί, ὦ
Διόγεες· ἃ γὰρ, ἐχρῆν, σὺ τε Ἀντισθένης ἐκληρονόμη-
σας καὶ ἐγὼ σοῦ πολλῶ μείζω καὶ σεμνότερα τῆς Περσῶν
ἀρχῆς.

ΔΙΟΓ. Τίνα ταῦτα φῆς;

ΚΡΑΤ. Σοφίαν, αὐτάρκειαν, ἀλήθειαν, παρρησίαν,
ἐλευθερίαν.

ΔΙΟΓ. Νῆ Δία, μέμνημαι καὶ τοῦτον διαδεξάμενος τὸν
πλοῦτον παρὰ Ἀντισθένης καὶ σοὶ ἔτι πλείω καταλιπών.

§ 4. ΚΡΑΤ. Ἄλλ' οἱ ἄλλοι ἡμέλουν τῶν τοιούτων
κτημάτων καὶ οὐδεὶς ἐθεράπευεν ἡμᾶς κληρονομήσειν προσ-
δοκῶν, ἐς δὲ τὸ χρυσίον πάντες ἔβλεπον.

ΔΙΟΓ. Εἰκότως· οὐ γὰρ εἶχον ἔνθα ἂν δέξαιντο τὰ ται-
αῦτα παρ' ἡμῶν διερρηκότες ὑπὸ τρυφῆς, καθάπερ τὰ σα-
πρὰ τῶν θαλαντίων· ὥστε εἴ ποτε καὶ ἐμβάλοι τις ἐς αὐ-
τοὺς ἢ σοφίαν ἢ παρρησίαν ἢ ἀλήθειαν, ἐξέπιπτεν εὐθὺς
καὶ διέρρει, τοῦ πυθμένος στέγειν οὐ δυναμένου, οἷόν τι
πάσχουσιν αἱ τοῦ Δαναοῦ αὐται παρθέναι εἰς τὸν τετρημένον

πίθον ἐπαντλοῦσαι· τὸ δὲ χρυσίον ὁδοῦσι καὶ ὄνουσι καὶ πά-
ση μηχανῇ ἐφύλαττον.

ΚΡΑΤ. Οὐκοῦν ἡμεῖς μὲν ἔξομεν κἀνταῦθα τὸν πλοῦ-
τον, οἱ δὲ ὀβολὸν ἤξουσι κομίζοντες καὶ τοῦτον ἄχρι τοῦ
πορθμέως.

9.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΑΝΝΙΒΟΥ, ΜΙΝΩΟΣ ΚΑΙ ΣΚΗΠΙΩΝΟΣ

§ 1. ΑΛΕΞ. Ἐμὲ δεῖ προκεκρίσθαι σου, ὦ Λίβυ· ἀμεί-
νων γάρ εἰμι.

ΑΝ. Οὐ μὲν οὖν, ἐμέ.

ΑΛΕΞ. Οὐκοῦν ὁ Μίνως δικασάτω.

ΜΙΝ. Τίνες δὲ ἐστέ ;

ΑΛΕΞ. Οὗτος μὲν Ἀννίβας ὁ Καρχηδόνιος, ἐγὼ δὲ
Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου.

ΜΙΝ. Νῆ Δία ἐνδοξοὶ γε ἀμφοτέροι, ἀλλὰ περὶ τίνος
ἑμῖν ἡ ἔρις ;

ΑΛΕΞ. Περὶ προεδρίας· φησὶ γὰρ οὗτος ἀμείνων γεγε-
νησθαι στρατηγὸς ἐμοῦ, ἐγὼ δὲ ὡσπερ ἅπαντες ἴσασιν, οὐχὶ
τούτου μόνον, ἀλλὰ πάντων σχεδὸν τῶν πρὸ ἐμοῦ φημί
διενεγκεῖν τὰ πολέμια.

ΜΙΝ. Οὐκοῦν ἐν μέρει ἐκάτερος εἰπάτω, σὺ δὲ πρῶτος
ὁ Λίβυς λέγε.

§ 2. ΑΝ. Ἐν μὲν τούτῳ, ὦ Μίνως, ὠνάμην, ὅτι ἐνταῦ-
θα καὶ τὴν Ἑλλάδα φωνὴν ἐξέμαθον ὥστε οὐδὲ ταύτῃ πλέον
οὗτος ἐνέγκαιτό μου. φημί δὲ τούτους μάλιστα ἐπαίνου ἀξί-
ους εἶναι, ὅσοι τὸ μηδὲν ἐξ ἀρχῆς ὄντες ὁμῶς ἐπὶ μέγα προ-
εχώρησαν δι' αὐτῶν δυνάμιν τε περιβαλόμενοι καὶ ἄξιοι
δόξαντες ἀρχῆς. ἔγωγ' οὖν μετ' ὀλίγων ἐξορμήσας εἰς τὴν
Ἰβηρίαν τὸ πρῶτον ὑπαρχος ὢν τῷ ἀδελφῷ μεγίστῳ

ἤξιώθην ἄριστος κριθείς, καὶ τοὺς τε Κελτίβηρας εἶλον καὶ Γαλατῶν ἐκράτησα τῶν ἐσπερίων καὶ τὰ μεγάλα ὄρη ὑπερβάς τὰ περὶ τὸν Ἑριδανὸν ἅπαντα κατέδραμον καὶ ἀναστάτους ἐποίησα τσαυτάς πόλεις καὶ τὴν πεδινὴν Ἰταλίαν ἐχειρωτάμην καὶ μέχρι τῶν προαστείων τῆς προύχουσης πόλεως ἤλθον καὶ τοσοῦτους ἀπέκτεινα μιᾶς ἡμέρας, ὥστε τοὺς δακτυλίους αὐτῶν μεδίμοις ἀπομετρήσαι καὶ τοὺς ποταμοὺς γεφυρῶσαι νεκροῖς. καὶ ταῦτα πάντα ἔπραξα οὔτε Ἄμμωνος υἱὸς ὀνομαζόμενος οὔτε θεὸς εἶναι προσποιούμενος ἢ ἐνύπνια τῆς μητρὸς διεξιῶν, ἄλλ' ἄνθρωπος εἶναι ὁμολογῶν, στρατηγοῖς τε τοῖς συνετωτάτοις ἀντεξεταζόμενος καὶ στρατιώταις τοῖς μαχιμωτάτοις συμπλεκόμενος, οὐ Μήδους καὶ Ἀρμενίου καταγωνιζόμενος ὑποφεύγοντας πρὶν διώκειν τινὰ τῷ τολμήσαντι παραδιδόντας εὐθὺς τὴν νίκην.

§ 3. Ἀλέξανδρος δὲ πατρώαν ἀρχὴν παραλαβὼν ἠύξησε καὶ παρὰ πολὺ ἐξέτεινε χρησάμενος τῇ τῆς τύχης ὀρμῇ. ἐπεὶ δ' οὖν ἐνίκησέ τε καὶ τὸν ὄλεθρον ἐκεῖνον Δαρεῖον ἐν Ἴσοφ τε καὶ Ἀρβήλοις ἐκράτησεν, ἀποστάς τῶν πατρώων προσκυνεῖσθαι ἤξιου καὶ ἐς δίαίταν τὴν Μηδικὴν μετεδίητησεν ἑαυτὸν καὶ ἐμιαυφόνει ἐν τοῖς συμποσίοις τοὺς φίλους καὶ συνελάμβανεν ἐπὶ θανάτῳ. ἐγὼ δὲ ἤρξα ἐπ' ἴσης τῆς πατρίδος, καὶ ἐπειδὴ μετεπέμπετο τῶν πολεμίων μεγάλῳ στόλῳ ἐπιπλευσάντων τῇ Διθύῃ ταχέως ὑπήκουσα, καὶ ἰδιώτην ἑμαυτὸν παρέσχον καὶ καταδικασθεὶς ἦνεγκα εὐγνωμόνως τὸ πρᾶγμα καὶ ταῦτα ἔπραξα βάρβαρος ὢν καὶ ἀπαιδευτος παιδείας τῆς Ἑλληνικῆς καὶ οὔτε Ὅμηρον ὡσπερ οὗτος ῥαψωδῶν οὔτε ὑπ' Ἀριστοτέλει τῷ σοφιστῇ παιδευθεὶς, μόνῃ δὲ τῇ φύσει ἀγαθῇ χρησάμενος. ταῦτά ἐστιν ἃ ἐγὼ Ἀλεξάνδρου ἀμείνων φημί εἶναι εἰ δὲ ἐστὶ καλλίων οὗτος, ἰδίῳ διαδήματι τὴν κεφαλὴν διεδέδετο, Μακεδόσι μὲν ἴσως καὶ

ταῦτα σεμνά, οὐ μὴν διὰ τοῦτο ἀμείνων δόξειεν ἂν γενναίου καὶ στρατηγικοῦ ἀνδρὸς τῇ γνώμῃ πλεον ἤπερ τῇ τύχῃ κεχρημένου.

MIN. Ὁ μὲν εἴρηκεν οὐκ ἀγεννή τὸν λόγον οὐδὲ ὡς Δίβυν εἰκὸς ἦν ὑπὲρ αὐτοῦ. σὺ δέ, ὦ Ἀλέξανδρε, τί πρὸς ταῦτα φῆς;

§ 4. ΑΛΕΞ. Ἐχρῆν μὲν, ὦ Μίνω, μηδὲν πρὸς ἄνδρα οὕτω θρασὺν ἀποκρίνασθαι· ἱκανὴ γὰρ ἡ φήμῃ διδάξαι σε, οἷος μὲν ἐγὼ βασιλεὺς, οἷος δὲ οὗτος ληστής ἐγένετο. ὅμως δὲ ὄρα εἰ κατ' ὀλίγον αὐτοῦ διήνεγκα, ὅς νέος ὢν ἔτι παρελθὼν ἐπὶ τὰ πράγματα καὶ τὴν ἀρχὴν τεταραγμένην κατέσχον καὶ τοὺς φονέας τοῦ πατρὸς μετήλθον, κἄτα φοβήσας τὴν Ἑλλάδα τῇ Θηβαίων ἀπωλείᾳ στρατηγός τε ὑπ' αὐτῶν χειροτονηθεὶς οὐκ ἠξίωσα τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν περιέπων ἀγαπᾶν ἄρχειν ὁπόσων ὁ πατήρ κατέλιπεν, ἀλλὰ πᾶσαν ἐπινοήσας τὴν γῆν καὶ δεινὸν ἠγησάμενος, εἰ μὴ ἀπάντων κρατήσαιμι, ὀλίγους ἄγων ἐσέβαλον ἐς τὴν Ἀσίαν, καὶ ἐπὶ τε Γραυικῇ ἐκράτησα μεγάλην μάχην καὶ τὴν Λυδίαν λαβὼν καὶ Ἰωνίαν καὶ Φρυγίαν καὶ ὅλως τὰ ἐν ποσὶν ἀεὶ χειρούμενος ἦλθον ἐπὶ Ἰσόν, ἔνθα Δαρειὸς ὑπέμεινε μυριάδας πολλὰς στρατοῦ ἄγων.

§ 5. Καὶ τὸ ἀπὸ τούτου, ὦ Μίνω, ὑμεῖς ἴστε ὅσους ὑμῖν νεκροὺς ἐπὶ μιᾷ ἡμέρᾳ κατέπεμψα· φησὶ γοῦν ὁ πορθμεὺς μὴ διαρκέσαι αὐτοῖς τότε τὸ σκάφος, ἀλλὰ σχεδίας πηξαμένους τοὺς πολλοὺς αὐτῶν διαπλεῦσαι. καὶ ταῦτα διέπραττον αὐτὸς προκινδυνεύων καὶ τιτρώσκεσθαι ἀξιῶν. καὶ ἵνα σοὶ μὴ τὰ ἐν Τύρῳ μηδὲ τὰ ἐν Ἀρβήλοις διηγῆσωμαι, ἀλλὰ καὶ μέχρι Ἰνδῶν ἦλθον καὶ τὸν Ὠκεανὸν ὄρον ἐποιήσασθην τῆς ἀρχῆς καὶ τοὺς ἐλέφαντας αὐτῶν εἶλον καὶ Πῶρον ἔχειρωσάμην, καὶ Σκύθας δὲ οὐκ εὐκαταφρονήτους ἀνδρας ὑπερβάς τὸν Τάναϊν ἐνίκησα μεγάλην ἵππομαχίαν,

καὶ τοὺς φίλους ἔῤῥ' ἐποίησα καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἡμυνάμην. εἰ δὲ καὶ θεὸς ἐδόκειν τοῖς ἀνθρώποις, συγγνωστοὶ ἐκείναι πρὸς τὸ μέγεθος τῶν πραγμάτων καὶ τοιοῦτόν τι πιστεύσαντες περὶ ἐμοῦ.

§ 6. Τὸ δ' οὖν τελευταῖον ἐγὼ μὲν βασιλεύων ἀπέθανον, οὗτος δὲ ἐν φυγῇ ὢν παρὰ Προυσίᾳ τῷ Βιθυνῷ, καθάπερ ἄξιον ἦν πανουργότατον καὶ ὠμότατον ὄντα· ὡς γὰρ δὴ ἐκράτησε τῶν Ἰταλῶν, ἐῷ λέγειν ὅτι οὐκ ἰσχυρὸν, ἀλλὰ πονηρὸν καὶ ἀπιστὸν καὶ δόλοισι, νόμιμον δὲ ἢ προφανεὸς οὐδέν. ἀεὶ δέ μοι ὠνείδισε τὴν τρυφήν, ἐκλελησθαι μοι δοκεῖ οἷα ἐποιοῖ ἐν Καπύῃ. ἐγὼ δὲ εἰ μὴ μικρὰ τὰ ἐσπέρια δόξας ἐπιτήν ἔω μᾶλλον ὄρμησα, τί ἂν μέγα ἔπραξα Ἰταλίαν ἀναιμωτὶ λαβὼν καὶ Διθύην καὶ τὰ μέχρι Γαδεῖρων ὑπαγόμενος; ἀλλ' οὐκ ἀξιόμαχα ἔδοξέ μοι ἐκεῖνα ὑποπτήσονται ἤδη καὶ θεσπότην ὁμολογοῦντα. εἴρηκα· σὺ δέ, ὦ Μίνως, δικάσας ἱκανὰ γὰρ ἀπὸ πολλῶν καὶ ταῦτα.

§ 7. ΣΚΗΠ. Μὴ πρότερον, ἦν μὴ καὶ ἐμοῦ ἀκούσης.

ΜΙΝ. Τίς γὰρ εἶ, ὦ βέλτιστε; ἢ πόθεν ὢν ἐρεῖς;

ΣΚΗΠ. Ἰταλιώτης Σκηπίων στρατηγὸς ὁ καθελῶν Καρχηδόνα καὶ κρατήσας Διθύων μεγάλας μάχαις.

ΜΙΝ. Τί οὖν καὶ σὺ ἐρεῖς;

ΣΚΗΠ. Ἀλεξάνδρου μὲν ἤττων εἶναι, τοῦ δὲ Ἀντίθου ἀμείνων, ὃς ἐδίωξα νικήσας αὐτὸν καὶ φυγεῖν κατηνάγκασα ἀτίμως. πῶς οὖν οὐκ ἀνάσχυτος οὗτος, ὃς πρὸς Ἀλέξανδρον ἀμιλλᾶται, ᾧ οὐδὲ Σκηπίων ἐγὼ ὁ νενικηκὼς ἐμαυτὸν παραβάλλεσθαι ἀξιῶ;

ΜΙΝ. Νῆ Δί' εὐγνώμονα φῆς, ὦ Σκηπίων· ὥστε πρῶτος μὲν κεκρίσθω Ἀλέξανδρος, μετ' αὐτὸν δὲ σὺ, εἶτα εἰ δοκεῖ, τρίτος Ἀντίθας οὐδὲ οὗτος εὐκαταφρόνητος ὢν.

10.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΤΑΝΤΑΛΟΥ

§ 1 ΜΕΝ. Τί κλάεις, ὦ Τάνταλε; ἢ τί σεαυτὸν ἑδύρη ἐπὶ τῇ λίμνῃ ἐστώς;

ΤΑΝ. Ὅτι, ὦ Μένιππε, ἀπόλωλα ὑπὸ τοῦ δίφου.

ΜΕΝ. Οὕτως ἀργὸς εἶ, ὡς μὴ ἐπικύφας πιεῖν ἢ καὶ νῆ Δί' ἀρυσάμενος κοίλῃ τῇ χερσί;

ΤΑΝ. Οὐδὲν ὄφελος, εἰ ἐπικύψαιμι· φεύγει γὰρ τὸ ὕδωρ, ἐπειδὴν προσιόντα αἰσθηταί με· ἦν δέ ποτε καὶ ἀρύσσομαι καὶ προσενέγκω τῷ στόματι, οὐ φθάνω βρέξας ἄκρον τὸ χεῖλος, καὶ διὰ τῶν δακτύλων διαρρυσθὲν οὐκ οἶδ' ὅπως αὐθις ἀπολείπει ξηρὰν τὴν χεῖρά μοι.

ΜΕΝ. Γεράσιόν τι πάσχεις, ὦ Τάνταλε. ἀτὰρ εἶπέ μοι τί δαί καὶ δέη τοῦ πιεῖν; οὐ γὰρ σῶμα ἔχεις, ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν ἐν Λυδία που τέθαπται, ὅπερ καὶ πεινῆν καὶ διψῆν ἐδύνατο, σὺ δὲ ἢ ψυχὴ πῶς ἂν ἔτι ἢ διψῆς ἢ πίνεις;

ΤΑΝ. Τοῦτ' αὐτὸ ἢ κόλασίς ἐστι, τὸ διψῆν τὴν ψυχὴν ὡς σῶμα οὔσαν.

§ 2 ΜΕΝ. Ἄλλὰ τοῦτο μὲν οὕτω πιστεύσομεν, ἐπεὶ φῆς κολάζεσθαι τῷ δίψει. τί δ' οὖν σοι τὸ δεινὸν ἐσται; ἢ δεδίας μὴ εἰδεῖα τοῦ ποτοῦ ἀποθάνης; οὐχ ὄρω γὰρ ἄλλον ἄδην μετὰ τοῦτον ἢ θάνατον ἐντεῦθεν εἰς ἕτερον τόπον.

ΤΑΝ. Ὅρθως μὲν λέγεις· καὶ τοῦτο δ' οὖν μέρος τῆς καταδίκης, τὸ ἐπιθυμεῖν πιεῖν μηδὲν δεόμενον.

ΜΕΝ. Δηρεῖς, ὦ Τάνταλε, καὶ ὡς ἀληθῶς ποτοῦ δεῖσθαι δοκεῖς, ἀκράτου γε ἐλλαβόρου νῆ Δία, ὅστις τοῦναντίον τοῖς ὑπὸ τῶν λυττῶντων κυνῶν δεδηγμένοις πέπονθας οὐ τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ τὴν δίψαν πεφορημένος.

ΤΑΝ. Οὐδὲ τὸν ἐλλάβορον, ὦ Μένιππε, ἀναίνομαι πιεῖν, γένοιτό μοι μόνον.

MEN. Θάρρει, ὦ Τάνταλε, ὡς οὔτε σὺ οὔτε ἄλλος πίε-
ται τῶν νεκρῶν· ἀδύνατον γάρ· καίτοι οὐ πάντες ὡσπερ σὺ
ἐκ καταδίκης διψῶσι τοῦ ὕδατος αὐτοῦς οὐχ ὑπομένοντες.

11.

ΧΑΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΜΕΝΙΠΠΟΥ

§ 1. ΧΑΡ. Ἀπόδος, ὦ κατάρατε, τὰ πορθμεία.

MEN. Βόα, εἰ τοῦτό σοι, ὦ Χάρων, ἦδιον.

ΧΑΡ. Ἀπόδος, φημί, ἀνθ' ὧν σε διεπορθμεύσαμεν.

MEN. Οὐκ ἂν λάβοις παρά τοῦ μὴ ἔχοντος.

ΧΑΡ. Ἔστι δέ τις ὁβολὸν μὴ ἔχων;

MEN. Εἰ μὲν καὶ ἄλλος τις οὐκ οἶδα, ἐγὼ δ' οὐκ ἔχω.

ΧΑΡ. Καὶ μὴν ἄγξω σε νῆ τὸν Πλούτωνα, ὦ μιανέ,
ἢν μὴ ἀποδώς.

MEN. Κἀγὼ τῷ ξύλῳ σου πατάξας διαλύσω τὸ κρανίον.

ΧΑΡ. Μάτην οὖν ἔση πεπλευκῶς τοσοῦτον πλοῦν.

MEN. Ὁ Ἑρμῆς ὑπὲρ ἐμοῦ σοι ἀποδώτω, ὅς με
παρέδωκέ σοι.

§ 2. EPM. Νῆ Δι' ὠνάμην γε, εἰ μέλλω καὶ ὑπε-
ρεκτίνειν τῶν νεκρῶν.

ΧΑΡ. Οὐκ ἀποστήσασαί σοι.

MEN. Τοῦτου γε ἔνεκα καὶ νεωλκήσας τὸ πορθμεῖον
παράμενε· πλὴν ἀλλ' ὅ γε μὴ ἔχω, πῶς ἂν λάβοις;

ΧΑΡ. Σὺ δ' οὐκ ἦδεις ὡς κομίζεσθαι δέον;

MEN. Ἦδειν μὲν, οὐκ εἶχον δέ, τί οὖν; ἐχρῆν διὰ
τοῦτο μὴ ἀποθανεῖν;

ΧΑΡ. Μόνος οὖν αὐχῆσαις προῖκα πεπλευκέναι;

MEN. Οὐ προῖκα, ὦ βέλτιστε· καὶ γὰρ ἦντλησα καὶ
τῆς κώπης συνεπελαβόμην καὶ οὐκ ἔκλαον μόνος τῶν
ἄλλων ἐπιβατῶν.

XAP. Οὐδὲν ταῦτα πρὸς πορθμέα· τὸν ὀβολὸν ἀποδοῦναί σε δεῖ· οὐ θέμις ἄλλως γενέσθαι.

§ 3. MEN. Οὐκοῦν ἀπαγέ με αὐθις ἐς τὸν βίον.

XAP. Χάριεν λέγεις, ἵνα καὶ πληγὰς ἐπὶ τούτῳ παρὰ τοῦ Αἰακοῦ προσλάβω.

MEN. Μὴ ἐνόχλει σὺν.

XAP. Δεῖξον τί ἐν τῇ πῆρᾳ ἔχεις.

MEN. Θέρμους, εἰ θέλεις, καὶ τῆς Ἐκάτης τὸ δεῖπνον.

XAP. Πόθεν τοῦτον ἡμῖν, ὦ Ἐρμῆ, τὸν κύνα ἤγαγες; οἷα δὲ καὶ ἐλάλει παρὰ τὸν πλοῦν τῶν ἐπιβατῶν ἀπάντων καταγελῶν καὶ ἐπισκώπτων καὶ μόνος ἄδων οἰμωζόντων ἐκεινῶν.

ERM. Ἄγνοεῖς, ὦ Χάρων, ὄντινα ἄνδρα διεπόρθμευσας; ἐλεύθερον ἀκριβῶς, κούδενός αὐτῷ μέλει. οὗτός ἐστιν ὁ Μένιππος.

XAP. Καὶ μὴν ἂν σε λάθω ποτέ.

MEN. Ἄν λάθῃς, ὦ βέλτιστε· δις δὲ σὺν ἂν λάθοις.

12.

ΝΙΡΕΩΣ ΚΑΙ ΘΕΡΣΙΤΟΥ ΚΑΙ ΜΕΝΙΠΠΟΥ

§ 1. NIP. Ἴδού δή, Μένιππος οὗτος δικάζει, πότερος εὐμορφότερός ἐστιν. εἶπέ, ὦ Μένιππε, σὺ καλλίων σοὶ δοκῶ;

MEN. Τίνες δὲ καὶ ἔστε; πρότερον, αἶμαι, χρῆ γὰρ τοῦτο εἰδέναι.

NIP. Νιρεὺς καὶ Θεραΐτης.

MEN. Πότερος σὺν ὁ Νιρεὺς καὶ πότερος ὁ Θεραΐτης; οὐδέπω γὰρ τοῦτο δῆλον.

ΘΕΡΣ. Ἐν μὲν ἤδη τοῦτο ἔχω, ὅτι ὁμοίος εἰμί σοι καὶ οὐδὲν τηλικούτον διαφέρεις ἡλικίον σε Ὅμηρος ἐκαῖνος ὁ τυφλὸς ἐπήνεσεν ἀπάντων εὐμορφότερον προσειπῶν, ἀλλ' ὁ

φοξὸς ἐγὼ καὶ φεδνὸς οὐδὲν χείρων ἐφάνην τῷ δικαστῇ·
δρα δὲ σὺ, ὦ Μένιππε, ὄντινα καὶ εὐμορφότερον ἤγη.

NIP. Ἐμέ γε τὸν Ἀγλαίας καὶ Χάροπος,
ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἤλθον.

§ 2. MEN. Ἄλλ' οὐχὶ καὶ ὑπὸ γῆν, ὡς οἶμαι, κάλλιστος
ἤλθες, ἀλλὰ τὰ μὲν ὅσα ὅμοια, τὸ δὲ κρανίον ταύτῃ μόνον
ἄρα διακρίνοιτο ἀπὸ τοῦ Θεραίου κρανίου, ὅτι εὐθρυπτον τὸ
σόν· ἀλαπαδνὸν γὰρ αὐτὸ καὶ οὐκ ἀνδρῶδες ἔχεις.

NIP. Καὶ μὴν ἐροῦ Ὀμηρον, ὁποῖος ἦν, ὁπότε
συνεστράτευον τοῖς Ἀχαιοῖς.

MEN. Ὀνειρατά μοι λέγεις· ἐγὼ δὲ βλέπω ἅ καὶ
νῦν ἔχεις, ἐκαίνα δὲ οἱ τότε ἴσασιν.

NIP. Οὐκ οὐν ἐγὼ ἐνταῦθα εὐμορφότερός εἰμι, ὦ Μένιππε;

MEN. Οὔτε σὺ οὔτε ἄλλος εὐμορφος· ἰσοτιμία γὰρ ἐν
ἄδου καὶ ὅμοιοι ἅπαντες.

ΘΕΡΣ. Ἐμοὶ μὲν οὖν καὶ τοῦτο ἱκανόν.

13.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΧΕΙΡΩΝΟΣ

§ 1. MEN. Ἦκουσα, ὦ Χείρων, ὡς θεὸς ὢν ἐπιθυ-
μῆσειας ἀποθανεῖν.

ΧΕΙΡ. Ἀληθῆ ταῦτα ἤκουσας, ὦ Μένιππε, καὶ τέ-
θνηκα, ὡς ὄρας, ἀθάνατος εἶναι δυνάμενος.

MEN. Τίς δαί σε ἔρωσ τοῦ θανάτου ἔσχεν, ἀνερά-
στου τοῖς πολλοῖς χρήματος;

ΧΕΙΡ. Ἐρῶ πρὸς σὲ οὐκ αὐύνετον ὄντα. οὐκ ἦν ἐτι
ἠδὺ ἀπολαβεῖν τῆς ἀθανασίας.

MEN. Οὐχ ἠδὺ ἦν ζῶντα ὄραν τὸ φῶς;

ΧΕΙΡ. Οὐκ, ὦ Μένιππε· τὸ γὰρ ἠδὺ ἐγωγε ποικίλον τι
καὶ οὐχ ἀπλοῦν ἠγοῦμαι εἶναι· ἐγὼ δὲ ζῶν ἀεὶ καὶ ἀπο-

λαύων τῶν ὁμοίων, ἡλίου, φωτός, τροφῆς, αἱ ὥραι δὲ αἰ αὐταὶ καὶ τὰ γιγνόμενα, ἅπαντα ἐξῆς ἕκαστον, ὡσπερ ἀκολουθοῦντα θάτερον θατέρῳ, ἐνεπλήσθη γοῦν αὐτῶν· οὐ γὰρ ἐν τῇ αὐτῇ ἀεί, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ μὴ μετασχεῖν ὅλως τὸ τερπνὸν ἦν.

MEN. Εὖ λέγεις, ὦ Χείρων. τὰ ἐν ἄδου δὲ πῶς φέρεις, ἀφ' οὗ προσερόμενος αὐτὰ ἤκεις;

§ 2. ΧΕΙΡ. Οὐκ ἀηδῶς, ὦ Μένιππε· ἡ γὰρ ἰσοτιμία πάνυ δημοτικὴ καὶ τὸ πρᾶγμα οὐδὲν ἔχει τὸ διάφορον ἐν φωτὶ εἶναι ἢ καὶ ἐν σκότῳ· ἄλλως τε οὔτε διψῆν ὡσπερ ἄνω οὔτε πεινῆν δεῖ, ἀλλ' ἀνεπιδεεῖς τούτων ἀπάντων ἐσμέν.

MEN. Ὅρα, ὦ Χείρων, μὴ περιπίπτῃς σεαυτῷ καὶ ἐς τὸ αὐτὸ σοὶ ὁ λόγος περιπέσῃ.

ΧΕΙΡ. Πῶς τοῦτο φῆς;

MEN. Ὅτι εἰ τῶν ἐν τῇ βίῳ τὸ ὅμοιον ἀεὶ καὶ ταῦτὸν ἐγένετό σοι προσκορές, καὶ τάνταῦθα ὅμοια ὄντα προσκορῆ ὁμοίως ἂν γένοιτο, καὶ δεήσῃ μεταβολὴν σε ζητεῖν τινα καὶ ἐντεῦθεν ἐς ἄλλον βίον, ὅπερ οἶμαι ἀδύνατον.

ΧΕΙΡ. Τί οὖν ἂν πάθοι τις, ὦ Μένιππε;

MEN. Ὅπερ, οἶμαι, φασί, συνετὸν ὄντα ἀρέσκεσθαι καὶ ἀγαπᾶν τοῖς παροῦσι καὶ μηδὲν αὐτῶν ἀφόργητον αἶεσθαι.

14

ΑΙΑΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΟΣ

§ 1. ΑΓΑΜ. Εἰ σὺ μανεῖς, ὦ Αἴαν, σαυτὸν ἐφόνευσας, ἐμέλλησας δὲ καὶ ἡμᾶς ἅπαντας, τί αἰτιᾶ τὸν Ὀδυσσεᾶ καὶ πρῶην οὔτε προσέβλεψας αὐτόν, ὁπότε ἦκε μαντευσόμενος, οὔτε προσειπεῖν ἤξιωσας ἄνδρα συστρατιώτην καὶ ἑταῖρον, ἀλλ' ὑπεροπτικῶς μεγάλα βαίνων παρήλθες;

ΑΙΑΣ. Εἰκότως, ὦ Ἀγάμεμνον· αὐτὸς γάρ μοι τῆς
μανίας αἴτιος κατέστη μόνος ἀντεξετασθεὶς ἐπὶ τοῖς ὅπλοις.

ΑΓΑΜ. Ἡξίωσας δὲ ἀνανταγώνιστος εἶναι καὶ ἀκο-
νιτὶ κρατεῖν ἀπάντων;

ΑΙΑΣ. Ναί, τά γε τοιαῦτα· οἰκεία γάρ μοι ἦν ἡ πανο-
πλία τοῦ ἀνεψιοῦ γε οὔσα. καὶ ὑμεῖς οἱ ἄλλοι πολὺ ἀμείνους
ὄντες ἀπέπασθε τὸν ἀγῶνα καὶ παρεχωρήσατέ μοι, ὁ
δὲ Λαέρτου, ὃν ἐγὼ πολλάκις ἔσωσα κινδυνεύοντα κα-
τακεκόφθαι ὑπὸ τῶν Φρυγῶν, ἀμείνων ἡξίου εἶναι καὶ ἐπι-
τηδειότερος ἔχειν τὰ ὅπλα.

§ 2. ΑΓΑΜ. Αἰτιῶ τοιγαροῦν, ὦ γενναῖε, τὴν Θέτιν,
ἣ δέον σοὶ τὴν κληρονομίαν παραδοῦναι τῶν ὅπλων συγ-
γενεῖ γε ὄντι, φέρουσα ἐς τὸ κοινὸν κατέθετο αὐτά.

ΑΙΑΣ. Οὐκ, ἀλλὰ τὸν Ὀδυσσεά, ὃς ἀντεποιήθη μόνος.

ΑΓΑΜ. Συγγνώμη, ὦ Αἴαν, εἰ ἄνθρωπος ὢν ὠρέχθη δό-
ξης ἡδίστου πράγματος, ὑπὲρ οὗ καὶ ἡμῶν ἕκαστος κινδύ-
νους ὑπέμενεν, ἐπεὶ καὶ ἐκράτησέ σου καὶ ταῦτα ἐπὶ
Τρωσὶ δικασταῖς.

ΑΙΑΣ. Οἶδα ἐγώ, ἣτις μου κατεδίκασεν· ἀλλ' οὐ
θέμις λέγειν τι περὶ τῶν θεῶν. τὸν δ' οὖν Ὀδυσσεά μὴ
οὐχὶ μισεῖν οὐκ ἂν δυναίμην, ὦ Ἀγάμεμνον, οὐδ' εἰ αὐτῆ
μοι ἢ Ἀθηνᾶ τοῦτ' ἐπιτάττοι.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΑΡΡΙΑΝΟΥ

Ὁ Ἀρριανὸς ἐγεννήθη εἰς Νικομήδειαν τῆς Βιθυνίας (95μ.Χ.). Ἀφοῦ ἔμαθε τὰ πρῶτα γράμματα εἰς τὴν πατρίδα του, ἔφυγεν εἰς Νικόπολιν τῆς Ἡπείρου, ἔνθα ἔγινε μαθητὴς τοῦ φιλοσόφου Ἐπικτήτου. Ἀνδρωθεὶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν δημόσιον βίον καὶ τὸ 130 μ. Χ. διορίσθη διοικητὴς τῆς Καππαδοκίας, ὅπου διεκρίθη ἢ κυβερνητικῇ καὶ στρατηγικῇ ἱκανότητι του. Τὸ 147 εὐρίσκομεν αὐτὸν ἄρχοντα εἰς Ἀθήνας καὶ τὸ 171 πρύτανιν τῆς Πανδιονίδος φυλῆς. Περὶ τὰ τέλη τοῦ βίου του ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα του καὶ ἔγινεν ἱερεὺς τῆς Δήμητρος. Ἀπέθανε πιθανώτατα τὸ 180 μ. Χ.

Τὰ συγγράμματά του εἶναι φιλοσοφικά, ἱστορικά, γεωγραφικά καὶ στρατιωτικά. Τὸ σπουδαιότερον δὲ ἐξ ὅλων εἶναι ἡ «Ἀλεξάνδρου Ἀνάβασις» εἰς 7 βιβλία. Συνέγραψεν αὐτὴν κατὰ μίμησιν τῆς Κύρου Ἀναβάσεως τοῦ Ξενοφῶντος καὶ εἶχεν ὡς πηγὰς κυρίως τὸν Πτολεμαῖον τὸν Λάγου καὶ τὸν Ἀριστόβουλον τὸν Ἀριστοβούλου. Εἰς ταύτην δὲν ἐξιστορεῖ μόνον τὴν ἐκστρατεῖαν τοῦ Ἀλεξάνδρου κατὰ τῶν Περσῶν ἀλλὰ τὸν ὅλον βίον αὐτοῦ ἀπὸ τῆς εἰς τὸν θρόνον ἀναβάσεώς του.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ
ΑΝΑΒΑΣΙΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Α'. Ὁ Ἀλέξανδρος εἰς Πελοπόννησον. (Κεφ. 1).

Ἀη=λοιπόν.—ἐπὶ ἄρχοντος=ὅτε ἦτο (ἐπώνυμος) ἄρχων, τὸ 336 π. Χ.—ἐς Πελοπόννησον, δηλ. εἰς Κόρινθον.—*παρελθεῖν* =πορευθῆναι (ἐκ τοῦ λέγεται).—*ἀμφὶ τὰ εἴκοσι ἔτη*=περίπου 20 ἐτῶν, διότι ἐγεννήθη τὸ 356 π. Χ.—*στρατιὰ*=ἐκστρατεία.—*ἔδοσαν*, τὸ 337 π. Χ. μετὰ τὴν μάχην τῆς Χαιρωνείας.—*πάτριον*=πατροπαράδοτον.—*ἐξηγοῦμαι τινος*=εἶμαι ἡγεμῶν τινος.—*νεωτερίζω ἅττα*(=τινά)=δεικνύομαι κάπως στασιαστικός.—*τῆσσι πρώτη ἐφόδω*=μὲ τὴν πρώτην ἐμφάνισιν.—*ἐς τιμὴν ξυγχωρῶ τινὶ τι*=τιμητικῶς παραχωρῶ εἰς τινά τι.—*πλείονα ἔτι...*εἰς τὸν Ἀλέξ., πλὴν τῶν ἄλλων, ἀπένευμαν καὶ θείας τιμᾶς, τὸ ὅποσον δὲν εἶχον κάμει εἰς τὸν Φίλιππον.—*ἐν παρασκευῇ εἶμι τοῦ στόλου*=παρασκευάζω τὴν ἐκστρατείαν.

Β'. Ὁ Ἀλέξανδρος διαβαίνει τὸν Ἑλλήσποντον.

Οἱ στρατηγοὶ τῶν Περσῶν. (Κεφ. 11—12).

Ἄμα τῷ ἦρι ἀρχομένῳ=συγχρόνως μὲ τὴν ἐναρξιν τοῦ ἔαρος (τοῦ 334 π. Χ.).—*Ἐξελαύνω ἐφ' Ἑλλησπόντιον*=ξεκινῶ πρὸς τὸν Ἑλλ.—*ἐπιτρέπω τινὶ τὰ κατὰ Μακεδ. καὶ τοὺς Ἑλληνας*=ἀναθέτω εἰς τινὰ τὴν διαχείρισιν τῶν ὑποθέσεων τῆς Μακεδ. καὶ τῆς Ἑλλάδος.—*ἔστι τινὶ ὁ στόλος*=πορεύεται τις.—*ὡς ἐπὶ*=ἐπί.—*παραμείβω τὸ Πάγγαιον τὴν (ὁδὸν) ὡς ἐπ' Ἀβδηρα*=παρακίμψας τὸ Πάγγ. παίρνω τὸν δρόμον ὁ ὅποιος φέρει εἰς Ἀβδ.—*ἐνθεν*=ἐντεῦθεν.—*εὐπειῶς*=εὐκόλως.—*ταῖς πάσαις*=ἐν συνόλῳ.—*ἐξόρησις*=ἀναχώρησις.—*ἐλθῶν*, δηλ. μὲ δλίγους πεζοὺς.—*ὅτι καὶ*=καὶ δι' ἄλλας αἰτίας (διότι ἦτο ἥρωος) καὶ διότι πρῶτος...—*δοκῶ*=θεωροῦμαι.—*ὁ νοῦς*=ὁ σκοπός.—

οἶ = αὐτῷ (τῷ Ἀλεξάνδρῳ). — **ἐπιτυχεστέραν**... γὰ μὴ φονευθῆ
 δηλ. ὁ Ἀλέξ. εὐθύς, ὅπως ὁ Πρωτεσίλαος ὑπὸ τοῦ Ἑκτορος. — **ἡ ἵπ-
 πος** = τὸ ἵππικόν. — **ἐκ Σηστοῦ εἰς Ἀβυδον**, τὸ στενωτάτον μέρος
 τοῦ Ἑλλησπόντου (1300 περίπου μέτρα). Διὰ τοῦ στενοῦ τούτου
 διέβη καὶ ὁ Εἰρήνης. — **στρογγύλα** = φορητῆγά. — **κατᾶραι**, τοῦ **κα-
 ταίρω** = καταπλέω. — **ὁ πλείων λόγος κατέχει** = ἡ κοινὴ παράδο-
 σις ἐπικρατεῖ. — **στρατηγὶς ναῦς** = ναυαρχίς. — **διαβάλλω** = δια-
 περῶ. — **ὁ πόρος τοῦ Ἑλλήσ.** = ὁ Ἑλλησποντος. — **σπένδω** = κά-
 μνω σπανδῆν (δηλ. θυσίαν μὲ σῖνον). — **φιάλη** = εὐρὺ καὶ ἀβαθὲς ἀγ-
 γεῖον. — **ὄφθεν** = (εἰς τὴν θέσιν) ὀπόθεν. — **στέλλομαι** = ἐκπλέω. —
ὄπου τῆς Ἀσίας = εἰς τὴν θέσιν τῆς Ἀσ. εἰς τὴν ὁποίαν. — **ἀπο-
 βατήριος**, ὡς προστάτης τῆς ἀποβάσεως. — **τῆ Ἰλιάδι**, Ἰλιάς, διότι
 ἐτιμᾶτο εἰς τὸ Ἴλιον. — **ἀναθεῖναι**, τοῦ **ἀνατίθηναι** = ἀφιερῶναι. —
καθελεῖν, τοῦ **καθαιρῶ** = καταβιδάζω καὶ παίρνω. — **ἔργον** = πόλε-
 μος. — **τῶν ἱερῶν ὄπλων**, μεταξὺ τούτων ἦτο καὶ ἡ ἄσπις τοῦ Ἀχιλ-
 λέως. — **Ἐρκεῖος Ζεὺς**, ὡς προστάτης τοῦ οἴκου εἶχε βωμὸν εἰς τὸ
 προαύλιον (ἔρκος). — **παραιτοῦμαι μῆνιν τῷ γένει** = ζητῶ γ' ἀπο-
 τρέψω τὴν ὀργὴν κατὰ τοῦ γένους. — **ὁ δὴ ἐς αὐτὸν καθῆκεν** = τὸ
 ὄποιον, ὡς γνωστόν, καθήρχετο μέχρις αὐτοῦ. — **Νεοπιτόλεμος**,
 υἱὸς τοῦ Ἀχιλλέως, ἐκ τοῦ γένους τῶν Αἰακιδῶν, ἐκ τοῦ ὁποίου
 πρὸς μητρὸς κατήγετο καὶ ὁ Ἀλέξ., εἶχε φονεῦσαι τὸν Πρίαμον
 πλησίον τοῦ βωμοῦ τοῦ Ἐρκεῖου Διός. — **ὁ κυβερνήτης**, δηλ. τῆς
 ναυαρχίδος. — **ἐπὶ τούτῳ** = μετὰ τούτον. — **ἄρα** = κατόπιν. — **εὐ-
 δαιμονίζω τινὰ** = μακαρίζω τινὰ. — **ὅτι** = διότι. — **ἐς τὴν ἔπειτα
 μνήμην** = ἵνα δοξασθῆ παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις.

Κεφ. 12. οὓ = ὄπου. — **ἡ δύναμις**, δηλ. ὁ ὑπὸ τὸν Παρμενίωνα
 στρατός του. — **παραμείβω** = παρέρχομαι, παρακάμπτω. — **πρὸς τῷ**
 = πλησίον τοῦ. — **ὄρων** = ὀρέων. — **ἐκδιδού** (= ἐκδίδωσι) = ἐκθάλλ-
 λει, χύνεται. — **σκοποῖ** = οἱ πρὸς κατόπτεισιν προπορευόμενοι στρα-
 τιῶται. — **ἐταῖροι** = οἱ ἐκ τῶν εὐγενῶν Μακεδόνων στρατολογούμενοι
 ἵππεις. — **προοδρόμων** = προσκόπων. — **ἐνδοθεῖσαν** = παραδοθεῖσαν
 — **σὺν Πανηγόρῳ** = ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Παν. — **ὑπαρχος** = ὑπο-
 διοικητής. — **ὑπὲρ** = περί. — **διὰ κινδύνου ἔρχομαι πρὸς τινα** =
 διακινδυνεύω μαχόμενος πρὸς τινα. — **περιόντας**, τοῦ **περίειμι** =
 εἶμαι ὑπέρτερος. — **τῷ πεζῷ**, οἱ Πέρσαι εἶχον 20.000 πεζοὺς μισθο-
 φόρους Ἑλληνας καὶ ἰσαρίθμους ἵππεις Πέρσας (πόσος ἦτο ὁ

στρατός τοῦ Ἀλεξ. βλ. κεφ. 11, § 3).—*προϊόντας*, τοῦ *προέρχομαι* = ὑποχωρῶ.—*χιλὸς* = χορτάρι.—*μηδὲ..φειδομένους* = χωρὶς γὰ λυποῦνται οὐδ' αὐτὰς τὰς πόλεις.—*ἀπορία* = ἔλλειψις.—*σύλλογος* = συνέλευσις.—*ὅτι οὐκ ἂν παρίδοι ἐμπρησθεῖσαν* = ὅτι δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ γὰ κατῆ.—*τῶν ὑφ' οἷ τεταγ.* = τῶν ὑπηκόων του.—*ὅτι* = (βλ. σ. 63).—*τριβὰς ἐμποιοῦ τινι* = ἀναβάλλω τι.—*ὑποπίτον τι..* οἱ Πέρσαι στρατηγοὶ συνεφώνησαν μὲ τὸν Ἀρσίτην ὄχι μόνον διότι ὑπώπτευον τὸν Μέμνονα, ἀλλὰ καὶ διότι ἐθεώρουν ὑδριστικὴν τὴν πρότασιν αὐτοῦ.—*τῆς ἐν βασ οὐνεα* = ἵνα διατηρῆ πλησίον τοῦ βασιλέως τὴν ὑπόληψίν του.

Γ'. Ἡ παρά τὸν Γρανικὸν ποταμὸν μάχη (334 π. Χ.)
α'.) Τὰ πρὸ τῆς μάχης. (Κεφ. 13—14).

Κεφ. 13. *Ἐν τούτῳ*, δηλ. τῷ χρόνῳ, καθ' ὃν ἐκ τῆς Τρωάδος ἐβάδιζε πρὸς συνάντησιν τῶν Περσῶν.—*συντεταγμένῳ*, πρὸς ἄμυναν ἐνδεχομένης προσβολῆς.—*διπλὴν φάλαγγα*, ἐπειδὴ τὸ στενὸν τοῦ χώρου δὲν ἐπέτρεπε τὴν παράταξιν τῶν ὀπλιτῶν εἰς μίαν φάλαγγα, οἱ ὀπλιταὶ παρετάχθησαν εἰς δύο μικρὰς σειράς, τὴν μίαν παραπλεύρως τῆς ἄλλης.—*τὰ σκευοφόρα (ζῶα)* = τὰ μεταγωγικά.—*οἱ προκατασκευασμένοι* = ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἐμελλον (γὰ προχωρήσουν καὶ) γὰ κατοπεύσουσιν.—*σαρισσοφόροι* = οἱ φέροντες σάρισσαν (μακρὸν δόρυ μήκους 4-5 μέτρων, τῶν δὲ ἰππέων βραχύτερον).—*οἱ ἀπὸ τῶν σκοπῶν* = οἱ προκατασκευασμένοι.—*σπουδῆ ἐλαύνω* = δρομαίως τρέχω (ἔφιππος).—*ἐφροσταναι* = ὅτι εἶχον σταθῆ.—*ἐνθα δὴ* = τότε πλέον.—*τὴν στρατιάν..ὡς μαχουμένους* = τοὺς στρατιώτας πρὸς μάχην.—*ὡς ἔχομεν* = ὅπως εἴμεθα (συντεταγμένοι).—*λείπομαί τινός τινι* = εἶμαι κατώτερός τινος κατὰ τι.—*αὐλίξομαι* = στρατοπεδεύω.—*ταύτη* = ἕνεκα τούτου.—*(δοκῶ) παρέξειν τῷ στρατιῶ* = νομίζω ὅτι θὰ εἶναι δυνατὸν εἰς τὸν στρατόν.—*διαβάλλω τὸν πόρον* = περνῶ τὸν ποταμὸν.—*ὑποφθάσομεν περᾶσαντες* = θὰ προλάβωμεν γὰ περάσωμεν.—*μοι δοκοῦμεν (= δοκῶ)* = φρονῶ.—*ἐπιχειρῶ τῷ ἔργῳ* = ἀρχίζω τὴν μάχην.—*ἐν μετώπῳ ..κατὰ κέρασ'* ἢ *ἐν μετώπῳ παράταξις* (= ἐν φάλαγγι, ἐν ἐκτεταμένῃ γραμμῇ) εἶχεν εὐρὴ μέτωπον καὶ μικρὸν βάθος, ἐνῶ ἢ *κατὰ κέρασ'* εἶχε μέτωπον 2-4 ἀνδρῶν καὶ βάθος πολλῶν.—*εἰσὶν αἱ αὐτῶν (εἰσι)* = τιγὲς αὐτῶν (εἶναι) = εἰς τινα μέρη αὐτῶν εἶναι ἤπερ

ἦπερ ἀσθενέστατον=ἐν ἣ (παρατάξει) εἴμεθα ἀσθενέστατοι.—
ἐκβαίνουσιν (ἡμῖν), μτχ. ὑποθετική.—σφάλμα=ἀτύχημα.—χα-
λεπὸς=ἐπιζήμιος.—σφαλερὸν ἐς τὴν κρίσιν...=ἐπικίνδυνον εἰς
τὴν ἔκβασιν τοῦ θλου πολέμου.—ἐμφαυλίζω τι=ἐξευτελίζω τι.—
εἴρω=ἐμποδίζω.—ὡς ἔχομεν=ἀμέσως τώρα.—πρὸς τῆς δό-
ξης=ἀρμόζων εἰς τὴν δόξαν.—δξύτης=ὀρητικότης.—ποιοῦ-
μαι=ἡγοῦμαι.—τοῦ σφῶν (=δαυτῶν) δέους=τοῦ φόβου των
(πρὸς ἡμᾶς),—ἐν τῷ παραυτίκα=ἀμέσως.

Κεφ. 14. Ἠγησόμενον=ἵνα ἀναλάβῃ τὴν διοίκησιν.—παρά-
γω=προχωρῶ.—προειάχθησαν αὐτῷ τοῦ δεξιοῦ=ἐτάχθησαν
ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἄκρον δεξιόν.—ἐπιτάττωμαι τινι=τάσσομαι πλη-
σίον τινός.—ἴλη=ἵππικὸν σῶμα 150-300 ἵππέων.—ἔχομαι τινος
=εἶμαι πλησίον τινός.—οἱ ὑπασπισταὶ τῶν ἐταίρων· σῶμα ἐλα-
φροῦ πεζικοῦ ὡς οἱ πελτασταὶ τοῦ Ἰφικράτους· ἔφερον δὲ ἀσπίδα
ἐλαφράν, θώρακα λινοῦν, ξίφος μακρὸν καὶ ἀντὶ σαρίσσης δόρυ βρα-
χύ.—ἐπὶ τούτοις (ἐτάχθη)=πλησίον τούτων ἐτάχθη.—φάλαγξ
=τάξις.—ἐπὶ δὲ=πλησίον δέ.—ῶν=οὔτοι ῶν.—ἔστε ἐπὶ τὸ
μέσον=μέχρι τοῦ μέσου.—ἀποδέω=ὑπολείπομαι.—παρατείνω
τῷ ποταμῷ=παρατάσσω κατὰ μῆκος τοῦ ποταμοῦ.—καὶ γὰρ=
διότι.—ὑπερδέξιος=ὑπερύψηλος.—τὰ χωρία=τὸ ἔδαφος. ἦ...
ταύτη=ἔπου...ἐκεῖ.—τῇ ξὺν ἐκπλήξει θεραπεία=ἐκ τῆς μετὰ
σεδασμοῦ συμπεριφορᾶς.—ἐπέχω=εὐρίσκομαι· ἢ μτχ. ἐπέχοντα
ἐκ τοῦ καθεώρων.—ἐπέταξαν τῇ ὄχθῃ=παρέταξαν πλησίον τῆς
ὄχθης.—χρόνον=ἀρκετὸν χρόνον.—ἐφροσῶτες=ἰστάμενα.—ἄ-
κρον=ὄχθη—ὑπὸ τοῦ ὀκνεῖν τὸ μέλλον=ἐπειδὴ ἐφοβοῦντο τὴν
ἄγνωστον ἔκβασιν τοῦ ἀγῶνος.—πολλῇ=βαθεῖα—ὡς ἐπικεισό-
μενοι (αὐτοῖς) ἐκβαίνουσιν (ἐκ τοῦ ποταμοῦ).—ἐγκαλεύομαι τινι
=προτρέπω τινά.—ἀγαθὸς=ἀνδρεῖος.—(Ἄλέξ. ἔταξεν) Ἀμύν-
ταν προσέβαλεῖν ἔχοντα...=ὁ Ἄλέξ. διέταξε τὸν Ἀμύνταν νὰ ρι-
φθῇ πρῶτος (εἰς τὸν ποταμὸν) ἔχων...—δῆ=βεβαίως.—ἡγεμονία
ἢ πρώτη θέσις, τὴν ὁποῖαν τὰ διάφορα σῶματα τοῦ στρατοῦ ἐλάμ-
βανον διαδοχικῶς καθ' ἑκάστην.—ὑπὸ σαλπίγγων τε καὶ τῷ
Ἐνυαλίῳ ἀλαλάζοντας=ὑπὸ τὸν ἦχον τῶν σαλπίγγων καὶ φω-
γάζοντες ἀλαλά πρὸς τιμὴν τοῦ Ἐνυαλίου (θεοῦ τοῦ πολέμου).—
αἰεὶ=βαθμηδόν.—παρατείνω τὴν τάξιν=ἐκτείνω τὴν φάλαγγα.
—λοξῆ, καλεῖται ἢ παράταξις κατὰ τὴν ὁποῖαν ἡ μία πτέρυξ

πλησιάζει καὶ ἀγωνίζεται πρὸς τοὺς ἐχθρούς, ἢ δὲ ἄλλη ἀποσύρεται (ἀπομακρύνεται) σχεδὸν ὀπισθεν τῆς πρώτης.—**ἧ παρεΐλκε τὸ ρεῦμα**—κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ρεύματος.—**κατὰ κέρας**—ἀπὸ τὰ πλάγια.—**ἀλλὰ καὶ αὐτός...προσμεΐξῃ αὐτοῖς**—ἀλλ' ἵνα καὶ αὐτὸς (ὡς οἱ Πέρσαι)... συμπλακῇ πρὸς αὐτούς.—**ὡς ἀνυστὸν**—κατὰ τὸ δυνατόν.—**τῆ φάλαγγι**—κατὰ μέτωπον.

β'. Διεξαγωγή τῆς μάχης. (Κεφ. 15).

Ἡ...ταύτη—ἰδέ κεφ. 14).—**προσέχω**—πλησιάζω.—**ἐβαλλον**—ἔρριπτον ἀκόντια.—**ἐξ ὑπερδεξίου**—ἀπὸ ὑψηλᾶς θέσεως.—**ἔστι ἐπὶ τὸ**—ἕως τὸ.—**ἦν ὠθισμὸς τῶν ἱππέων**—ἐωθοῦντο οἱ ἱππεῖς (τῶν δύο στρατῶν).—**τῶν μὲν** (Μακεδ.)... **τῶν δὲ** (Περσῶν) δηλ. **πειρωμένων** (μτχ. αἰτιολ.).—**παλιτῶν ἄφεις (ἦν)**—παλιτὰ ἀφίετο (=ἐβάλλοντο ἀκόντια).—**ξυστὸν**—δόρυ.—**ἐξ οὐ βεβαίου**—ἀπὸ ἑδαφὸς ὄχι ἀσφαλὲς (λασπῶδες καὶ ὀλισθηρὸν).—**οἱ δὲ Πέρσαι ἐξ ὑπερ...**—οἱ δὲ Πέρσαι (οὐκ ἐκακοπάθουν μαχόμενοι) ἐξ ὑπερ...—**ἄλλως τε καὶ**—καὶ πρὸς τοῦτοις ἀκόμη.—**Μέμωνων**, Ρόδιος στρατηγὸς τῶν Περσῶν εἰς τὴν Μ. Ἀσίαν.—**κινδυνεύω**—μάχομαι.—**πρὸς αὐτῶν**—ὑπ' αὐτῶν.—**ὄσοι γε μὴ... αὐτῶν**—ὅσοι βεβαίως ἐξ αὐτῶν δὲν...—**ἀποκλίνω**—καταφεύγω.—**πελάζω**—πλησιάζω.—**ἅμα οἷ**—μαζί του.—**ἵνα τὸ πᾶν στίφος**—ὅπου τὸ πυκνότερον πλῆθος.—**ξυνειστήμει**—εἶχε συναφθῆ.—**ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις τῶν τάξεων τοῖς Μακεδόσι**—ἢ μία τάξις τῶν Μακεδ. κατόπιν τῆς ἄλλης.—**τι ἐφώκει**—ὠμοίαζε κάπως.—**ξυνέχομαι**—συνωθοῦμαι.—**οἱ μὲν... οἱ δέ**, δηλ. **πειρώμενοι**.—**ἐς ἅπαν**—ἐντελῶς.—**βιάζομαι τινα**—μὲ βίαν ἐξωθῶ τινα—**ἐκ τούτου**, δηλ. τοῦ χρόνου.—**ξυστὸν κρανέϊον**—δόρυ ἀπὸ ξύλον κρανιάς, τὸ ὁποῖον εἶναι σκληρὸν καὶ ἐλαστικόν.—**ἐνθα δὴ**—τότε ἀκριδῶς.—**ἀναβολεύς**—ὁ ἱπποκόμος ὁ βοηθῶν τινα γὰ ἱππεύσῃ.—**τῷ δὲ καὶ αὐτῷ... τὸ δόρυ**—ἀλλὰ καὶ τούτου ἐπίσης τὸ δόρυ.—**πονοῦμαι**—μὲ ὀρμὴν μάχομαι.—**κεκλασμένον**, τοῦ **κλωμαι**—συντριβομαι.—**τῷ ἡμίσει**, ἀφοῦ ἔσπασε τὸ δόρυ καὶ ἔχασε τὴν αἰχμήν, ἐχρησιμοποίησε τὸ ἄλλο ἄκρον ὡς αἰχμήν, δηλ. τὸν σωρωτήρα.—**οὐκ ἀφανῶς**—γενναίως.—**ἐκέλευε**—παρεχάλει.—**καὶ ὅς**—καὶ οὕτως.—**ἐπάγοντα ἅμα οἷ ὥσπερ ἔμβολον τῶν ἱππέων**—ἰδηγοῦντα μαζί του εἰς σφηνοειδῆ παράταξιν λέγεται δὲ

σφηνοειδῆς ἢ παρατάξις, ὅταν τὸ μέτωπον συμπτυκνωθῆι τόσον ὥστε ἢ ὅλη παρατάξις νὰ σχηματίσῃ τρίγωνον ἰσοσκελές, τοῦ ὁποίου ἢ κορυφή νὰ εἶναι πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἐχθροῦ. — **παίω** = κτυπῶ. — **κοπίς** = ξίφος καμπύλον. — **Ροισάκης**, ἀδελφὸς τοῦ Μιθριδάτου. — **τὴν πληγὴν ἔσχε** = τὸ κτύπημα ἐματαίωσε. — **Σπιθριδάτης**, σατράπης Λυδίας καὶ Ἰωνίας. — **ἀνετίετατο μὲν... ὑποφθάσας δὲ...** = εἶχεν ὑψώσει... ὅτε προφθάσας... — **ἐπεμβαίνοντες αἰεὶ** = ἐξερχόμενοι κατόπιν συνεχῶς. — **τῶν ἱππέων ὅσοις προὔχῳρει** = τόσοι ἀπὸ τούς ἱππεῖς εἰς ὅσους ἦτο δυνατόν. — **προσγίγνομαι τι** = ἐνώνομαι μέ τινα.

γ'. Ἀποτέλεσμα τῆς μάχης καὶ ἀπώλειαι τῶν ἀντιπάλων. (Κεφ. 16).

Πρὸς τῶν ἱππέων = ὑπὸ τῶν ἱππέων. — **ἐγκλίνω (ἐνδίδωμι)** = ὑποχωρῶ. — **τὸ μέσον αὐτοῖς** = τὸ μέσον αὐτῶν. — **παραρρῆγνυμαι** = ἀποσπῶμαι (ἀπὸ τὴν γραμμὴν τῆς παρατάξεως). — **τὰ ἔφ' ἐκάτερα** = καὶ αἱ δύο πτέρυγες. — **καρτερά** = γενική. — **ἧ** = ἐκεῖ ὅπου. — **ἐκπλήξει μᾶλλον τι τοῦ παραλόγου** = μᾶλλον ἀπὸ ἐκπλήξιν διὰ τὸ ἀπροσδόκητον (τόλμημα τοῦ Ἀλεξ.). — **βέβαιος λογισμὸς** = σταθερὰ ἀπόφασις. — **πάντη** = ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη. — **ἐν μέσῳ... αὐτοῦς** = αὐτοῦς συλληφθέντας ἐν τῷ μέσῳ. — **δι' ὀλίγου** = ἐντὸς ὀλίγου χρόνου. — **ὅτι μὴ** = ἐκτός ἐάν. — **ζωογῶ (έω)** = αἰχμαλωτίζω. — **ἀποθνήσκει αὐτὸς πρὸς αὐτοῦ** = αὐτοκτονεῖ. — **πιαῖσμα** = ἦπτα. — **εἰκὼν** = ἀνδριάς. — **Δίον** πόλις εἰς τὸν Θερμακικὸν κόλπον καὶ εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Ὀλύμπου, ὅπου ἴσταντο καὶ οἱ ἀνδριάντες τῶν βασιλέων τῆς Μακεδονίας. — **Δύσιππος**, γλύπτης ἐκ Σικυῶνος, ἀκμάσας τὸν 4ον π. Χ. αἰῶνα, ὅστις προτιμηθεὶς κατεσκευάζε τοὺς ἀνδριάντας τοῦ Ἀλεξ., ὡς ὁ ζωγράφος Ἀπελλῆς τὰς εἰκόνας του. — **κόσμος** = στρατιωτικαὶ τιμαί. — **ἀτέλεια τῶν κατὰ τὴν χώραν (γίγνομένων)** = ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τοῦ φόρου τῶν γεωργικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν προϊόντων. — **λειτουργίαι τῷ σώματι** = ἀγγαρεῖαι. — **εἰσφοραὶ κατὰ τὰς κτήσεις** = ἐκτακτοὶ συνεισφοραὶ ἀνάλογοι πρὸς τὰς περιουσίας ἐκάστων. — **ἐπελθὼν αὐτὸς** = ὁ ἴδιος ἐπισκεφθεὶς. — **καὶ ὅπως τις... καὶ παρασχὼν οἱ** (= ἐπιτρέψας αὐτῷ, δηλ. εἰς ἕκαστον τῶν τραυματιῶν) **εἰπεῖν τε καὶ ἀλαξονεύσασθαι ἐρόμενος ὅπως τις καὶ ὅτι**

πράττων ἐτιρώθη.—δήσας ἐν πέδαις=δέσας μὲ χειροπέδας.—ἐργάζεσθαι, δηλ. τὴν γῆν.—παρὰ τὰ κοινῇ δόξαντα τοῖς Ἑλλ.=ἐναντίον τῆς κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ἑλλ. (ἐν Κορίνθῳ).—ἐν πόλει=εἰς τὴν ἀκρόπολιν.—ἐπίγραμμα=ἐπιγραφή.—ἀπὸ τῶν βαρβάρων... δηλ. ἀνατιθέασι=ἀφιερώνουσι τὰς πανοπλίας αὐτὰς ἀπὸ τὰ ἐκ τῶν βαρβάρων λάφυρα.

BIBLION ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Δ'. Ὁ Ἀλέξανδρος εἰς Γόρδιον. (Κεφ. 3).

Γόρδιον, παλαιὰ πρωτεύουσα τῶν βασιλέων τῆς Φρυγίας πλησίον τοῦ Σαγγαρίου.—παρέρχομαι=φθάνω.—ἄκρα=ἀκρόπολις. Ἰνα=ἕπου.—ζυγός=τὸ ξύλον τὸ ὁποῖον δένεται σταυροειδῶς ἐπὶ τοῦ ρυμοῦ (δηλ. τοῦ μακροῦ ξύλου ἐκατέρωθεν τοῦ ὁποίου ζευγνόμενα τὰ ὑποζύγια σύρουσι τὴν ἄμαξαν).—λόγος πολλὸς κατέχει=ὑπάρχει παράδοσις πολὺ διαδεδομένη.—πρόσχωροι=γείτονες. ἄμαξεύω=μεταχειρίζομαι εἰς τὴν ἄμαξαν.—ἐπιμεῖναι καθήμενον=ἔτι ἔμεινεν εἰς τὸν ζυγὸν καθήμενος.—βουλυτὸς (βοῦς-λύω)=ἑσπέρα.—ἰέναι κοινώσονται=ἔτι ἐπορεύθη γὰρ ἀνακρινώση.—ὑπὲρ τοῦ θείου=περὶ τοῦ θείου (σημείου).—Τελμισσός, πόλις τῆς Καρίας.—σοφὸς ἐξηγεῖσθαι=ἔμπειρος εἰς τὸ νὰ ἐξηγῇ.—ἀπὸ γένους=κληρονομικῶς.—προσάγω=πλησιάζω.—ἐντυγχάνω=συναντῶ.—ὅπως οἱ ἔσχε=πῶς συνέβη εἰς αὐτόν.—ἐς τὸν αὐτὸν τόπον, ἕπου δηλ. ἐκάθισεν ὁ ἀετὸς εἰς τὸν ζυγόν. καί, δεηθῆναι γὰρ... ὑπετίθειτο τὸν Γόρδιον=καί, (ἐλέγετο ὅτι) ἐπειδὴ παρεκάλεσεν αὐτὴν (ὁ Γόρδιος) ν' ἀκολουθήσῃ αὐτὸν καὶ νὰ ὑποδείξῃ τὸν τρόπον τῆς θυσίας, ἐθυσίασεν ὁ Γόρδιος, ὅπως ἐκείνη ὑπέδειξε.—ξυγγίγνομαι ἐπὶ γάμῳ τινὶ=συμφεύομαι τινα.—ἐν τούτῳ, δηλ. τῷ χρόνῳ —στάσει πιέζεσθαι ἐν σφίσι=στασιάζειν ἀλλήλοις.—ἐπιστῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ=ἔτι παρουσιάσθη εἰς τὴν συνέλευσιν.—ξυμβαλόντας τὸ μαντεῖον=ἀφ' οὗ συνεδύασαν τὸν χρησμόν (μὲ τὴν ἐμφάνισιν τῆς ἀράξης).—γνώναι=ἔτι ἐνόησαν.—χαριστήριον=ὡς εὐχαριστήριον (δῶρον).—χοῆναι=ἔτι ἦτο πεπρωμένον.—ἀπόρως ἔχω.=ἀδύ-

κατῶ.—μὴ ἐργάσῃται κίνησιν=μὴπως κάμη κακὴν ἐντύπωσιν.—
 ἐξελόντα τὸν ἔστορα=ἀφου ἀφῆρεσε τὸν πασσαλίσκον.—τύλος=
 καρφὶ ξύλινον μὲ κεφάλι.—διαβάλλομαι διαμπᾶξ=διαπερῶμαι
 πέρα πέρα.—τὰ ἀμφὶ τῷ δεσμῷ=τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν δεσμόν.
 —ἰσχυρίζομαι=βεβαιώνω—δ' οὖν=πάντως ἕμως.—ὡς τοῦ
 λογίου ξυμβεβηκότος=μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ὁ χρησμός ἐξεπλη-
 ρώθη.—σέλας=λάμπις.—ἐπισημαίνω=ἐπιβεβαιώνω.—ἐπὶ τού-
 τοις=κατόπιν τούτων.—φήνασι τοῦ ῥ. φαίνω=φαγερόνω.

Ε'. Ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ὁ ἰατρός του Φίλιππος. (Κεφ. 4).

κάματος=κόπος.—νήχομαι=κολυμβῶ.—καύματι ἔχομαι=
 κατέχομαι ἀπὸ ζέστη (ζεσταίνομαι πολύ).—οἷα ἀνισχουσῶν τῶν
 πηγῶν οἷ=ἐπειδὴ ἀρχίζουσι αἱ πηγαὶ αὐτοῦ.—βιώσιμος=δὲ δυ-
 νάμενος γὰ ζήσῃ.—ἐς τὰ μάλιστα πιστευόμενον (τῷ Ἀλεξ.)=
 ἀπολαύοντα μεγίστης ἐμπιστοσύνης τοῦ Ἀλεξ.—οὐκ ἀδόκιμος=
 εὐπόλητος.—καθαίρω τινὰ φαρμάκῳ=παρέχω εἰς τινὰ κα-
 θαρκτικόν.—κύλιξ=ποτήριον.—διαφθείρομαι χρήμασι=δωρο-
 δοκεῖσθαι, λαμβάνω χρήματα διὰ τὰ κάμω κακόν.—ἐνδηλος=
 πολὺ φανερός.—ὅτι καλῶς ἔχει οἱ τὰ τοῦ φαρμάκου=ὅτι καμ-
 μίαν ἀνησυχίαν δὲν εἶχε ὡς πρὸς τὸ φάρμακον.—πρὸς τὴν ἐπι-
 στολὴν=εἰς τὴν θεάν τῆς ἐπιστολῆς.—ἐς τὰ ἄλλα, δηλ. φάρ-
 μακα.—ἐπαγγέλλομαι=ὑπόσχομαι.—δαΐζω=καλυτερεύω.—βέ-
 βαιος ἐς τὸ ἀνύποπτον..=βέβαιος ὅτι καμμίαν ὑποψίαν δὲν εἶχεν
 εἰς τὴν εἰλικρίνειαν αὐτῶν.—ἐρρωμένος=θαρραλέος.

ΣΤ'. Προσλαλιὰ Ἀλεξάνδρου πρὸς τοὺς στρατηγούς
 πρὸ τῆς ἐν Ἰσοφ μάχης. (Κεφ. 7, § 3-9).

καρναλιῶ=προτρέπω.—ἐκ τῶν ἤδη σφίσι καλῶς κενι-
 στευμένων=ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἐνδόξως διεξαχθέντων ἀγώνων.
 ἔγω ἐπὶ νοῦν τινι=ἐμβάλλω εἰς τὸν νοῦν τινος.—καθείργνυμι
 =ἐγκλείω.—εὐρουχωρία, εἶναι ἡ μεγάλη πεδιάς τῶν Σώχων τῆς
 Σορίας, ὅπου εἶχε στρατοπεδεύσει ὁ Δαρεῖος.—ἵνα=ὅπου.—ξύ-
 μειρον τὸ χωρίον=κατάλληλος ἡ τοποθεσία.—ἀχεῖτος=ἀνω-
 φελής.—οὔτε τὰς γνώμας παραπλησίσις=οἱ ὅποιοι δὲν εἶναι
 ἴσοι...—Μακεδόνας..αὐτοὺς ἀσκουμένους..ἐς χεῖρας ἤξειν
 .. Πέρσας... ἐκ πάνυ πολλοῦ (χρόνου) τρυφῶσι καὶ δού-

λοις.—*τροφῶ*=ζῶ βίον μαλθακόν.—*Ἕλληνες Ἕλλησιν* (ἐς *χεῖρας ἤξουσι*).—*πολλῶ*· πιθανῶς ἐλάβανον ἓνα δαρεικὸν κατὰ μῆνα.—τὰ ἀπαρέμφατα *ἤξειν, μάχεσθαι, ἀντιτάξασθαι, ἀντιστρατηγεῖν*, ἐκ τοῦ ἐγγουμένου ἔλεγεν ὁ Ἀλέξ.—*ἄπονος*=ὀκνηρός.—*ἐπὶ δέ*=προσέτι δέ.—*ἐς πλεονεξίαν τοῦ ἀγῶνος ἐπεξήξει*=ἔλεγεν εἰς ἀπόδειξιν ὅτι θὰ νικήσουν οἱ Μακ. εἰς τὸν ἀγῶνα.—*ἄθλον*=βραβεῖον.—*κρατήσειν* (τοὺς Μακ.)=ὅτι θὰ νικήσουν οἱ Μακ.—*ὅ,τι περ ὄφελος*=τοὺς ἀρίστους.—*καὶ* (ἐπεδείκνυν) ὡς...—*ἐπὶ τῷδε τῷ ἀγῶνι*=μετὰ τοῦτον τὸν ἀγῶνα...—*ὅτι μὴ*=εἰ μὴ.—*πέρας ἐπιτίθημι τινι*=τερματίζω τι.—*ἐπὶ τούτοις*=μετὰ ταῦτα.—τὰ ἐς τὸ κοινὸν ξὺν λαμπρότητι πεπραγμένα=τὰ κοινὰ λαμπρὰ κατορθώματα.—*καὶ εἰ δὴ τῶ ἰδίᾳ τι διαπρεπὲς ἐς κάλλος τετολμημένον (ἦν)*=καὶ ἐὰν μάλιστα κατ' ἰδίαν εἶχε πραχθῆ ὑπὸ τινος τόλμημα ἔξοχον καὶ ἔνδοξον.—*ἀνακαλῶν*=προσφωνῶν.—*τὸ αὐτοῦ οὐκ ἀκίνδυνον*=τὸ ριψοκίνδυνον ἑαυτοῦ.—*ὡς ἀνεπαχθέστατα*=πολὺ μετριοφρόνως.—*ὡς*=λέγων ὅτι.—*οὐδὲν τι... σφίσιν ἐπειοικότες*=καίτοι καθόλου δὲν ἠδύναντο νὰ συγκριθοῦν πρὸς αὐτοὺς (τοὺς Μακεδ.).—*ἀξίωσις*=ἀξία.—*αὐτοσχεδιασθέντων*=προχείρως παρασκευασθέντων (βλ. Ξενοφ. Ἀνάβ. III, 3, 20).—*πρὸς αὐτῆ Βαβυλῶνι*=πλησίον αὐτῆς τῆς Βαβυλῶνος.—*ὄσα κατιόντων... σφίσιν ἐπεγένετο*=ὄσα ὅτε ἐπέστρεφον... προσέβαλον αὐτούς.—*ἐπῆλθον*=ἐπέρασαν.—*ἐς παράκλησιν*=πρὸς παρόρμησιν.—*εἰκὸς παραινέσθαι*=πρέπον εἶναι νὰ λέγωνται.—*ἄλλος ἄλλοθεν*=ἀπὸ ἄλλων τὰ μέρη.—*δεξιοῦμαι*=χαίρειζω λαμβάνων τὴν δεξιάν.—*τῷ λόγῳ ἐπαίροντες*=ἐξάπτοντες (αὐτὸν) διὰ προτροπῆς.

Ζ΄. Ὁ Ἀλέξανδρος μετὰ τὴν ἐν Ἴσσοῦ νίκην ἐπισκέπτεται τοὺς τραυματίας, θάπτει τοὺς νεκροὺς μεγαλοπρεπῶς, τιμᾷ τοὺς ἀριστεύσαντας καὶ περιποιεῖται τὴν οἰκογένειαν τοῦ Δαρείου. (Κεφ. 12. § 1-8).

ὁ δέ... *ἐπῆλθε*=ἐπεσκέφθη δ' ὅμως.—*ἐπικοσμῶ*=ἐπαινῶ.—*ξυγγιννώσκω τινί τι*=γνωρίζω περὶ τινός τι.—*ξυμφωνούμενον*=ὁμοφώνως ἐπιθεβαιούμενον.—*ὡς ἐκάστους*=ἐκάστους.—*ξὺν τῇ ἀξίᾳ*=κατὰ τὴν ἀξίαν των.—*αὐτῆς, ἧ*=κατ' αὐτὴν τὴν νόκτα, κατὰ τὴν ὁποίαν.—*ἐξηρημένη ἦν αὐτῷ*=ὡς ἐξαίρετον δῶρον.

εἶχε δοθῆ εἰς αὐτὸν (ὑπὸ τῶν Μακ.).—**οἰμωγῇ**=θρήγος.—**πυθέσθαι**=ἔτι ἠρώτησε (λέγουσι).—**αἴτινες...καὶ ἀνθ' ὅτου**=τίνες... καὶ διατί.—**κάνδυσ** (=ουός)=μανδύας.—**ὡς ἐπὶ τεθνεῶτι Δ.**= νομίζουσαι ὅτι ὁ Δ. ἔχει φονευθῆ.—**ξυγχωρεῖ τὴν θεραπείαν τὴν β.**=παραχωρεῖ τοὺς βασιλικοὺς θεράποντας.—**κόσμος**=τιμαὶ (βασιλικά).—**γενέσθαι οἱ τὸν πόλεμον**=πολεμῆσαι αὐτόν.—**κατ' ἔχθραν**=διὰ προσωπικὴν ἔχθραν.—**διαπεπολεμησθαι ἐν νόμῳ**=ἔτι ἔχει διεξαχθῆ ὁ πόλεμος νομίμως.—**ἀμφιγνοῶ**=εὐρίσκομαι εἰς ἀμφιβολίαν.—**ἐστάλθαι**, τοῦ στέλλομαι=στολίζομαι. **καταιδοῦμαι τῇ διαμαρτία**=κατεντροπιάζομαι διὰ τὸ λάθος.—**τῆς κατοικίσεως...πίστεως...τιμῆς**, γεν. τῆς αἰτίας.—**κατοικίσις**=εὐσπλαχνία.—**πίστις**=ἐμπιστοσύνη.—**πιθανός**=πιστευτός.—**ὡς ἂν πράξας καὶ εἰπὼν**=ἔτι ἠδύνατο νὰ πράξῃ καὶ νὰ εἴπῃ.—**καὶ ἐπὶ τῷδε**=ἀκόμη καὶ διὰ τοῦτο.

Η'. Ἐπιστολὴ Δαρείου πρὸς Ἀλεξάνδρον καὶ Ἀλεξάνδρου πρὸς Δαρεῖον. (Κεφ. 14, § 1-9).

Μάραθοι, πόλις τῆς Φοινίκης.—**ἀπὸ γλώσσης ἔδομαι**=προφορικῶς παρακαλῶ. **Ἀρταξέρξης**, ὁ Ὡχρος, βασιλεύσας τὸ 359—338 π. X.—**ἤρξεν ἀδικίας**, ἀποστείλας, (337 π. X.) εἰς Ἀσίαν τὸν Παρμενίωνα πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν αὐτόθι Ἑλλήνων. **ἄχαρι**=κακόν.—**ἐξ οὗ**, δηλ. χρόνου.—**ἀμυνῶν τῇ χώρᾳ**=ἵνα ὑπερασπίσῃ τὴν χώραν του.—**ἀνασφίζω**=σφίζω τι, τὸ ὁποῖον κινδυνεύει.—**οὕτω κριθῆναι**=ἔτι τοιαύτην ἔκδοσιν ἔλαβε.—**ὑπὲρ τούτων**=περὶ τούτων.—**τὰ πιστὰ**=ἔνορκοι διαβεβαιώσεις.—**ὑπὲρ Ἀλεξ.**=ἐξ ὀνόματος τοῦ Ἀλεξάνδρου.—**ἀντιγράφα**=διὰ γράμματος ἀπαντῶ.—**οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι**, Δαρεῖος καὶ Ἑρξῆς.—**ὑπαρξάντων ὑμῶν**, δηλ. τῆς ἔχθρας.—**Πέρρινθος**, νῦν **Ἡράκλεια**, πόλις τῆς Θράκης εἰς τὴν Προποντίδα· ταύτην ἐπολιόρχησεν ὁ Φίλιππος (341), διότι ἀπέκλινε πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, καὶ ἐσώθη διὰ τῆς βοηθείας τῶν Περσῶν.—**τοῦ πατρὸς ἀποθανόντος**, τὸ 336 π. X. ἐν Αἰγαῖς ὑπὸ τοῦ σωματοφύλακος Πανσαίου, ὅτε ἐτέλει τοὺς γάμους τῆς θυγατρὸς του Κλεοπάτρας μετὰ τοῦ βασιλέως τῆς Ἠπείρου Ἀλεξάνδρου.—**ὁμεις συνετάξατε**=σεῖς παρεσκευάσατε (ἐθάλατε).—**Βαγώας**, χιλιάρχος, δηλητηριάσας τὸν Ἀρταξέρξην καὶ ἀναβιβάσας εἰς τὸν θρόνον τὸν υἱὸν αὐτοῦ

Ἄρσην ἐδολοφόνησε καὶ τοῦτον, ἵνα ἀναβιβάσῃ τὸν Δαρεῖον Γ'. Κοδομαννὸν λεγόμενον.—οὐ δικάως, διότι ὁ Δαρεῖος παρηγκώ- νισε τὸν υἱὸν τοῦ Ὁρχου Βισθάνην.—ἔσται σοι=θα λάβῃς.— ἐπιστέλλω ἐξ ἴσου=γράφω ἐπιστολὴν ὡς ἴσος πρὸς ἴσον.—εἶ του δέη=εάν ἔχῃς ἀνάγκην τινός.—οὐ ἂν ᾔς=ἔπου καὶ ἂν εὕρισκεσαι.

Θ'. Ὁ Ἀλέξανδρος καὶ οἱ πρέσβεις Ἀθηνῶν, Σπάρτης, καὶ Θηβῶν. (Κεφ. 15, 1-6).

Ἐπει δὲ ἔμαθε τὰ τε χρήματα...=ἐπει δὲ ἔμαθεν ὅτι ἐάλωκε τὰ χρήματα.—ἀμφ' αὐτὰ=ὡς φύλακες αὐτῶν.—Ἰφι- κράτης, περιώνυμος στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων ἀκμάσας 400—350 π. Χ.—κατοίκιτισις=ἐνδειξις εὐσπλαγγίας.—συγγνωστὰ δε- δρακέναι=ἔτι εἶχον πράξει ἄξια συγχωρήσεως.—εὕρισκομαί τι =ἐπιτυχάνω τι, ἀνεύρισκω τι.—ἐνθυμοῦμαι=κρίνω.—ἐπιεικῆ =δίκαια, ἄξιοπρεπῆ.—αἰδοῖ τοῦ γένους=ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὴν οἰκογένειαν.—ιδίᾳ=ιδιαιτέρως, πρὸς ἴδιον λ)σμόν.—οἱ πρὸς γέ- νους=οἱ συγγενεῖς.—ὅ,τι καὶ λόγου ἄξιον=ὅπωςδῆποτε ἄξιον λόγου.—ἄδεσμος φυλακῆ=εἶναι ἢ σημερινῆ ἀστυνομικῆ ἐπιτή- ρησις, ἐπὶ λόγῳ τιμῆς.

Ι'. Ὁ Ἀλέξανδρος ἀποφασίζει νὰ πολιωρήσῃ τὴν Τύ- ρον. (Κεφ. 15, § 6—7. Κεφ. 16, § 7—8. Κεφ. 17, § 1—4).

Ἐντεῦθεν, δηλ. ἐκ Σιδῶνος, πόλεως τῆς Φοινίκης πρὸς Β. τῆς Τύρου.—ὡς ἐγνωκότων=λέγοντες ὅτι εἶχον ἀποφασίσει.— ἐπαγγέλλω=διατάσσω.—τῷ Ἡρακλεῖ τῷ Τυρίῳ, Τύριον Ἡρα- κλέα ὀνομάζει ὁ συγγραφεὺς τὴν Φοινικικὴν θεότητα Μελκάρθ, πολιούχον τῆς Τύρου, ἀντίστοιχον ἐν μέρει πρὸς τὸν Ἡρακλέα τῶν Ἑλλήνων. Μεγαλοπρεπῆς δὲ γὰρ αὐτοῦ εὕρισκετο εἰς τὴν ἀκρόπολιν τῆς Τύρου.—ὡς... τοῦτο γενησόμενον=διότι ἐνό- μιζον ὅτι τοῦτο θὰ εἶναι.—πρὸς ὀργὴν=μὲ ὀργὴν.—διώκειν, ὑποκ. ἡμᾶς.—ὑπολείπομαί τι=ἀφήνω τι ὀπίσω.—ἀμφίβολος= ἀβέβαιος, ταλαντευόμενος.—τῶν ἐπὶ θαλάσση=τῶν παραθαλασ- σίων.—ἐκτοῦ εὐθέος=φανερὰ.—ἐξαιρεθείσης=κυριευθείσης.— μεταχωρῶ=μεταβιβάζομαι, προστίθεμαι.—ἐρέται=κωπηλάται. ἐπιβάται=οἱ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ὀπλίται.—ἐπὶ τῷδε=

μετὰ τοῦτο.—**προσχωρήσει ἡμῖν**—θὰ παραδοθῆ εἰς ἡμᾶς.—**ἐξ ἐπιπλου**—μὲ ἔφοδον τοῦ στόλου.—**εὐμαρῶς**—εὐκόλως.—**ὁ στόλος ἡμῖν γίνγεται εὐμαρῶς ἐν ταύτῳ**—ἡ ἐκστρατεία καθίσταται εἰς ἡμᾶς συγχρόνως εὐκολος.—**παραστησαμένοις**—ἐάν ὑποτάξωμεν.—**στόλος**—ἐκστρατεία.—**μετὰ τοῦ ἐς τὰ οἴκοι ἀσφαλοῦς**—μετὰ τῆς ἀσφαλείας τῆς εἰς τὴν πατρίδα ἐπανόδου.—**ἀξίωσις**—ὑπόληψις, ἀξίωμα, κῦρος.—**ἀποτεμημένοι Περσῶν**—ἀποσπάσαντες ἀπὸ τοὺς Πέρσας.—**τὴν ἐπὶ τὰδε**—τὴν ἐντεῦθεν.—**ἐπιχειρῶ τι**—προσβάλλω, ἐφορμῶ κατὰ τινος.

ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

Ὁ Λουκιανὸς ἐγεννήθη εἰς τὰ Σαμόσατα τῆς Συρίας (125 μ. Χ.). Ἀφοῦ ἔμαθε τὰ πρῶτα γράμματα εἰς τὸ σχολεῖον προωρίσθη ὑπὸ τῶν πτωχῶν γονέων του διὰ τὴν ἔρμολυφικὴν τέχνην. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἠσθάνετο μεγάλην κλίσιν πρὸς τὰ γράμματα, κατέλιπε τὴν τέχνην πολὺ γρήγορα καὶ ἐπεδόθη μὲ ζῆλον εἰς τὴν σπουδὴν τῆς ρητορικῆς καὶ τῆς φιλοσοφίας, τὰς ὁποίας ἐσπούδασεν εἰς Σμύρνην τῆς Μ. Ἀσίας. Μετὰ τὸ τέλος τῶν σπουδῶν του περιηγήθη τὴν Μ. Ἀσίαν, Μακεδονίαν, Ἑλλάδα, Ἰταλίαν καὶ Γαλατίαν ἐπιδεικνύων τὴν ρητορικὴν του τέχνην εἰς κάθε εὐκαιρίαν, ἰδίως ὅμως εἰς τὰς πανηγύρεις, ὡς λ. χ. εἰς τὴν Ὀλυμπίαν, ὅπου πολλάκις μετέβη.

Ἐπὶ πολὺν χρόνον ἔμεινεν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Ἀντιόχειαν, ὅπου διεκρίθη ὡς δικηγόρος. Κατὰ τὰ τελευταῖα δὲ ἔτη τοῦ βίου του ἦλθεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ὅπου ἔλαβε δημοσίαν θέσιν καὶ ὅπου ἀπέθανε μετὰ τὸ 180 μ. Χ.

Τοῦ Λουκιανοῦ σφύζονται 82 συγγράμματα, εἰς τὰ ὁποῖα μὲ μεγάλην εὐφυΐαν, ἐπιμέλειαν, ἐπιδεξιότητα, χάριν καὶ φιλοκαλίαν ἀνατέμνει τοὺς ἀνθρωπίνους χαρακτῆρας καὶ τὰς ἀνθρωπίνους ἀδυναμίας καὶ σκώπτει κάθε τι τὸ ὁποῖον δὲν εὐρίσκει σύμφωνον πρὸς τὰς νεωτεριστικὰς ἰδέας του.

Οἱ Νεκρικοὶ Διάλογοι. Οὗτοι ἐγράφησαν εἰς τὰς Ἀθήνας 166 ἢ 167 μ. Χ. καὶ εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον σύντομοι. Εἰς τοὺς νεκρικοὺς διαλόγους ὑποδύονται κωμικὸν πρόσωπον νεκροὶ διάφοροι, εὐτραπέλως δὲ καὶ παιγνιωδῶς γελωτοποιοῦνται καὶ διασύρονται πλημμελήματα καὶ ἀδυναμίαι ἐν γένει τῶν ἀνθρώπων, ἦθη καὶ ἔθιμα τῆς ἐποχῆς τοῦ συγγραφέως καὶ διάφορα πρόσωπα ἱστορικά.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ
ΝΕΚΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ
—
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1.

Διογένους και Πολυδεύκους.

§ 1. *Πολύδευκες*: ὁ Κάστωρ καὶ ὁ Πολυδεύκης, οἱ Διόσκουροι ἐπικαλούμενοι, ἦσαν τέκνα τῆς Λήδας· ὁ μὲν Κάστωρ ἐκ τοῦ Τιγδάρεω καὶ διὰ τοῦτο θνητός, ὁ δὲ Πολυδεύκης ἐκ τοῦ Διὸς καὶ διὰ τοῦτο ἀθάνατος. Φορευθέντος εἰς τινα συμπλοκὴν τοῦ Κάστορος, ὁ Πολυδεύκης παρεκάλει τὸν Δία νὰ θανατώσῃ καὶ αὐτόν. Τὴν ἀδελφικὴν ταύτην ἀγάπην θαυμάσας ὁ Ζεὺς ἐμοίρασε τὴν ἀθανασίαν τοῦ Πολυδεύκους εἰς ἀμφοτέρους. Διὰ τοῦτο τὴν μίαν ἡμέραν ἀνέρχεται εἰς τὸν Ὀλυμπον ἐκ τοῦ Ἄδου ὁ εἰς καὶ τὴν ἄλλην ὁ ἄλλος.—*σὸν γάρ ἐστιν*—διότι εἶναι ἡ σειρά σου.—*Μένιππον τὸν κύνα* (=τὸν κυνικὸν φιλόσοφον) ὁ τελευταῖος τῶν κυνικῶν, μαθητῆς τοῦ Διογέους ἐκ Φοινίκης.—*Κράνειον*, ἄλλος κυπαρίσσω καὶ γυμναστήριον μετὰ παλαίστρας, πρὸ τῆς ἀνατολικῆς πύλης τῆς Κορίνθου.—*ἐν Δυκείῳ*, τοῦτο ἦτο γυμναστήριον μετὰ στοῶν πρὸς περίπατον ἔξω τῶν Ἀθηῶν πρὸς ἀνατολὰς, εἰς τὴν σημερινὴν μονὴν τῶν Ἀσωμάτων, ὅπου ἐδίδασκεν ὁ Ἀριστοτέλης καὶ οἱ διάδοχοί του.—*εἰπεῖν*—εἰπέ.—*ἤκειν*—νὰ ἔλθῃς.—*ἐνθάδε*—εἰς τὸν Ἄδην.—*βεβαίως*—χωρὶς ἀμφιβολίαν.—*ἀγεννῆς*—ἀνανδρος, ἀδύνατος.—*τῶν ἄνω* δηλ. ἀγαθῶν, τὰ ὅποια ἐστερήθησαν.—*τὴν πήραν*, ἦτο δερμάτινος ὁδοιπορικὸς σάκκος (ταγάρι, τρουθᾶς).—*θέρμοι*—λούπινα.—*Ἐκάτης δεῖπνον*, αἱ τροφαὶ αἱ προσφερόμεναι εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνός, εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς νέας σελήνης πρὸ τῶν εἰς τὰ σταυροδρόμια ἀγαλμάτων τῆς Ἐκάτης—Σελήνης, ἵνα μὲ αὐτὰς κατὰ τὴν δοξασίαν τοῦ ἀμορφώτου λαοῦ ἀναπτυχθῇ εὐκόλως ἡ νέα σελήνη.—*ἐκ καθα-*

σίον : καθάρσιον (δηλ. ἱερὸν) = θυσία πρὸς καθαρισμόν καὶ ἐξαγνισμόν ἀνθρώπου ἢ τόπου τινός.

§ 2. Ὅπως δὲ εἰδῶ... = εἰπέ μοι ὁποῖός τις ἐστίν, ὅπως εἰδῶ. — **τριβώνιον πολύθυρον** = ἐπανωφόρι κουρελιασμένον. — **ἐπιπτυχῆ** = ἐμβάλωμα. — **ἀπὸ τούτων** = ἀπὸ αὐτὰ τὰ γνωρίσματα. — **τὸ ὄλον** = γενικῶς. — **παρεγγύα** = παράγγελε. — **κέρατα φύουσι** = ἀπὸ τοῦ νὰ σχηματίζουσι σοφίσματα (σοφιστικούς συλλογισμούς)· μὲ τὴν αὐτὴν σημασίαν εἶναι καὶ τὸ **κροκοδείλους ποιοῦσι**. Ἐνταῦθα ὁ Δουκιανὸς ἐννοεῖ τὰ δύο γνωστὰ σοφίσματα τῶν ἀρχαίων, τὸν κερατίτην καὶ τὸν κροκοδειλίτην. Ἐλέγχει δὲ διὰ τῶν τοιούτων τοὺς συγχρόνους τοῦ φιλοσόφους, οἱ ὅποιοι δὲν ἤσχολοῦντο περὶ σπουδαῖα πράγματα. — **αἱ μτχ. ληροῦσι, ἐρίζουσι, φύουσιν, ποιοῦσι, διδάσκουσι** κατηγοριμ. ἐκ τοῦ **παύσασθαι**. — **παρ' ἐμοῦ** = ἐκ μέρους μου. — **τιμωροῦμαι ἑμαυτὸν** = βασανίζομαι. — **συντίθημι** = συνάγω. — **ἓνα ὀβολόν**, δηλ. τὸν τοῦ Χάρωνος. — **μετ' ὀλίγον**, δηλ. ὅταν ἀποθάνου. — **ξανθὴ κόμη**, ἔθεωρεῖτο ὡς προσὸν κάλλους. — **ὦ Δάκων**, ὀνομάζει οὕτω τὸν Πολυδεύκην ἀποδλέπων εἰς τὴν τοπικὴν καταγωγὴν του. — **τοὺς ἐκεῖ** = τοὺς ἐν τῷ Ἄδῃ. — **ἐκλύομαι** = εὐρίσκομαι εἰς παραλυσίαν. — **ἐπεὶ σοι δοκεῖ** = ἀφοῦ τὸ θέλησ. — **ἀπένεγκον**, τοῦ ῥ. **ἀποφέρω τινί τι** = μεταδίδω εἰς τινά τι.

2.

Πλούτων ἢ κατὰ Μενίππου.

§ 1. **φέρω** = ὑποφέρω. — **ποι** = κάπου ἄλλου. — **τῶν ἄνω**, δηλ. ἀγαθῶν. — **Μίδας**, ὁ περίφημος διὰ τὸν πλοῦτον βασιλεὺς τῆς Φρυγίας. — **Σαρδανάπαλλος**, βασιλεὺς τῶν Ἀσσυρίων, ἡδυπαθὴς, μαλθακὸς καὶ ἄσωτος. — **οἷς οὐκ ἀπέχρησε βιώναι** = εἰς τοὺς ὁποίους δὲν ἤρκεσεν ὅτι ἔζησαν (κακῶς). — **περιέχονται τῶν ἄνω** = ἐμμένουσιν εἰς τὰ ἐπὶ τῆς γῆς.

§ 2. **ἀνιάω ὦ** = πειράζω. — **οὐ χρεή**, δηλ. ἀνιᾶν αὐτούς. — **ὀμόσηφος ὢν** = ἀφοῦ ἐπιδοκιμάζῃς τοὺς στεναγμούς τούτων. — **ἐντροφῶ τινι** = ἐμπαίζω τινά. — **τὸ παράπαν** = μηδαμῶς. — **πολλῶν πτημάτων** δηλ. ἀφηρημένοι. — **ὄσου χρυσίου** = πόσον πολλοῦ χρυσίου. — **συνείρω** = συνάπτω.

3.

Ἑρμοῦ καὶ Χάρωνος.

§ 1. Χάρων, εἶναι ὁ πορθμεύς, ὁ φέρων τὰς ψυχὰς τῶν ἀποθνησκόντων εἰς τὸν Ἄϊδη. — ὠρίσθαι, ὀρίζομαι = ὀρίζω, τακτοποιῶ (τοὺς λογαριασμούς). — ἀπράγμων = εἰρηνικός, χωρὶς ἐνοχλήσεις. — ἐντειλαμένῳ (δηλ. σοι). — πολλοῦ λ. = ἀκριθὰ λέγεις. — Ἄϊδωνεύς, ἕτερος τύπος τοῦ Ἄϊδης. — τροπαιτῆρ = τὸ λωρὶ μὲ τὸ ὅποιον δένεται τὸ κουπί εἰς τὸν σκαλμόν. — ἀκέστραν ὑπὲρ τοῦ ἱστίου = βελόνην (σακκοράφαν) πρὸς διόρθωσιν τοῦ ἱστίου. — ἐπιπλάσσω = στουπῶνω, φράσσω τὰς ὁπὰς. — ὑπέρα = τὸ σχοινὶ μὲ τὸ ὅποιον ὑψώνεται καὶ καταβιβάζεται ἢ ἀντένα (τὸ κέρας). — ἄξια ὠνοῦμαι = εὐθηγὰ ἀγοράζω. — διαλανθάνω ἐν τῷ λογισμῷ = διαφεύγω εἰς τὸν λησμόν. — ἀποδίδωμι = πληρώνω. — παραλογίζομαι τὰ πορθμεῖα = ἀπατῶ εἰς τὸν λογαριασμόν τῶν ναύλων.

§ 2. εἰ καὶ = ἔστω καὶ ἄν. — ὄφλημα = χρέος. — ἐξωδωκῶς = πριαμένος. — τρυφή = ἀσωτία. — ἀγεννής (βλ. 1 § 1). — πικρῶς ἀπαιτῶ = ἐπανειλημμένως ζητῶ νὰ λάβω.

4.

Πλούτωνος καὶ Ἑρμοῦ.

§ 1. ᾧ οὐκ εἰσι = ὅστις δὲν ἔχει (παῖδας). — κλήρος = κληρονομία. — οἶόν τε ἦν = ἦτο δυνατόν. — κατασπάω ἐφεξῆς = σύρω, φέρω πρὸς τὰ κάτω τὸν ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου. — οὐ μὲν οὖν = τοῦναντίον. — οὐδὲν προσήκοντες = μὴ ἔχοντες καμμίαν συγγένειαν. — ραῖζω = καλύτερεύω, ἀναλαμβάνω ἐξ ἀσθενείας. — προαπίωσαν (τοῦ προάπειμι). — ἐπιχανόντες (τοῦ ἐπιχαίνω) = ἄς ἀπέλθουν πρὸ αὐτοῦ μείναντες μὲ τὸ στόμα ἀνοικτόν. — διαβουκολῶ = ἀπατῶ. — ἐλπίζω = δίδω ἐλπίδας. — καὶ ὅλως ἀεὶ... εἰοκῶς = καὶ ἐνῶ φαίνεται πάντοτε ὅτι εἶναι ἔτοιμος ν' ἀποθάνῃ. — ἔρρωται, τοῦ ρῆμι; — βόσκομαι = τρέφομαι. — τίθημι πρὸς τινα = παρασκευάζω διὰ τινα. — Ἰόλεως (ὁ), ἦρωσ τῆς Βοιωτίας καὶ ἰδίως τῶν Θηβῶν, ἔνθα ὑπῆρχε καὶ ἦρῶν αὐτοῦ. Εἰς τὸ ὄνομά του οἱ Βοιωτοὶ ὠρρίζοντο ἱερώτατον ὄρκον. Συνεδέθη ἑνωρὶς μὲ τὸν Ἡρακλέα, τοῦ ὁποίου ἐθεωρεῖτο ὁ πιστότατος σύντροφος καὶ ἡγίω-

ήνιοχος. Ἰδίως ἐξαίρεται ἡ συμμετοχὴ του εἰς τὸν φόνον τῆς Λερναίας Ὑδρας.—*ἀνηβάω*—γίνομαι πάλιν νέος.—*ἀμέλησον*—ἠσύχασε, μὴ σὲ μέλη.—*μετέρχομαί τινα*—ἐπιστρέφω ὀπίσω διὰ νὰ παραλάβω τινά.—*καθ' ἕνα ἐξῆς*—ἕνα ἕνα κατὰ σειράν.—*προθήβης* (—ου)—νέος.

5.

Ζηνοφάντου καὶ Καλλιδημίδου.

§ 1. *οἶσθα... ὅτι ἀπεπνίγην*.—*ἱκανὸν*—πρέπον.—*παρῆς*, τοῦ ρήμι;—*καὶ σύ που*—καὶ σὺ ἂν δὲν ἀπατώμαι.—*σύνειμί τι*—εὐρίσκομαι πλησίον τινός.—*τὰ πολλὰ*—ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, συνήθως.—*ἐπ' ἐμοὶ τεθνήξεσθαι*—ὅτι δὲν θά μὲ λησμονήσῃ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θανάτου του.—*ἐπιγίνομαι*—φθάνω.—*Τιθωνός*, υἱὸς Λασμέδοντος, τὸν ὁποῖον διὰ τὴν ὠραιότητά του ἀπήγαγεν εἰς Αἰθιοπίαν καὶ εἶχεν ὡς σύζυγον ἡ Ἥως ζητήσασα παρὰ τοῦ Διὸς δι' αὐτὸν τὴν ἀθανασίαν. Ἐπειδὴ δὲ ἐλησμονήσῃ νὰ ζητήσῃ καὶ τὴν αἰωνίαν νεότητα, ὁ Τιθωνὸς ἔφθασεν εἰς ἔσχατον γῆρας διατηρῶν μόνον τὴν ὀξεῖαν φωνὴν τοῦ τέττιγος, εἰς ὃν καὶ μετεμορφώθη τέλος.—*ἐπίτομος ὁδός*—τρόπος συντομώτερος.—*ἐπὶ τὸν κληῆρον*—πρὸς ἀπόκτησιν τῆς κληρονομίας.—*πριάμενος*, μτχ. ἄορ. τοῦ ρήμι;—*ἐπιεικῶς ζωρότερον*—παρὰ πολύ.—*ἐπωμοσάμην*, μ. ἄορ. α'. τοῦ ρήμι;

§ 2. *λουσάμενοι ἤκομεν*—ἀφ' οὗ ἐπεστρέψαμεν ἐκ τοῦ λουτροῦ.—*ὁ μειρακίσκος*—ὁ οἰνοχόος.—*καὶ μὴν...* *ἐπιγελῶν*—καὶ ὅμως δὲν ἔπρεπε νὰ χλευάζῃς ἄνδρα φίλον σου.—*ὑποταράσσομαι πρὸς τι*—ταράσσομαι κάπως διὰ τι.—*συνίημι*—ἐγνωθῶ.—*οἶα...* *εἴργασται*—δι' ὅσα ἔκαμε.—*ἐπίτομον* (δηλ. ὁδὸν) *τρέπομαι*—παίρνω τὸν συντομώτερον δρόμον.—*ἤκω*—ἔρχομαι.

6.

Κνήμωνος καὶ Δαμνίππου.

§ 1. *ὁ νεβρός τὸν λέοντα*, δηλ. *αἰρεῖ*. Παροιμία ἐπὶ πράγματος παραδόξου. Ὁ νεβρός, τὸ μικρὸν τῆς ἐλάφου, ἐλαμβάνετο ὡς σύμβολον τῆς δειλίας, ὁ δὲ λέων τῆς δυνάμεως καὶ ἀνδρείας.—*πυν-*

θάνη ὅ,τι...=ἔρωτᾷς διατί...—**κατασοφίζομαι**=ἀπατώμαι ἀπὸ τᾶς πονηρίας μου.—**ἔχω τινά**=κληρονομῶ τινά.—**τάμα**=τὴν περιουσίαν μου.—**ἐθεράπευον ἐπὶ θανάτῳ**=περιεποιούμην μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ τὸν ἴδω ἀποθνήσκοντα.—**προσέειμαι**=δέχομαι.—**τίθειμαι διαθήκας ἐς τὸ φανερόν**=κάννω διαθήκην ἐν τῷ φανερῷ.—**ζηλώω**=μιμούμαι.—**ἄφνω**=ἔξαφνα.—**τὸ τέγος**=ἡ στέγη.—**λάβραξ καὶ... συγκατασπάσας**=καταβροχθίσας ὡς λάβραξ μαζί μὲ τὸ δόλωμα καὶ τὸ ἄγκιστρον· τὸ λάβρακι εἶναι γνωστὸν διὰ τὴν λαϊμαργίαν του.—**τὸν ἀλίεα**, δηλ. **συγκατέσπασε**.

7.

Χάρωνος καὶ Ἑρμοῦ καὶ νεκρῶν διαφόρων.

§ 1. ὡς **ἔχει ἡμῖν**=πῶς ἔχουσι τὰ καθ' ἡμᾶς.—**ὑπόσαυρον**=ὀλίγον σαθρόν.—**διαρρεῖ τὰ πολλὰ**=εἰς πολλὰ μέρη διάρρει (κάννει νερά).—**οἰχήσεται περιτραπὲν**=θὰ ἀνατραπῆ τάχιστα.—**τοσοῦτοι**=τόσον πολλοί.—**νέω**=κολυμβῶ.—**εὐπλοήσομεν**=θὰ πλεύσωμεν ἀσφαλῶς.—**ἐπὶ τῆς ἡϊόνος**=ἐπὶ τῆς παραλίας.—**μέλει μοι**=φροντίζω.

§ 2. **ψιλός**=γυμνός.—**διαγιγνώσκω**=ἀκριθῶς ἐξετάζω.

§ 3. **τριβῶν**=ἐπανωφόρι.—**ἐπέραστος**=ἀξιαγάπητος.—**ἐρύθημα**=κοκκίνισμα.

§ 4. **εὐζωνος**=ἐλαφρός.—**πορφυρίς(-ίδος)**=πορφυρᾶ ἐσθῆς.—**διάδημα**=στέμμα.—**βλοσυρός**=ὁ ἔχων βλέμμα ἐμπνέον σέβας, φοβερός.—**τυφος**=ἀλαζονεῖα.—**βαρέω** (μεταδ.)=βαρύνω.—**ἔφαστις(-ίδος)**=πολυτελὲς ἐπανωφόρι.—**εἶεν**, ἡ εὐκτική αὕτη ἀπέδη ἐπίρρημα φανερῶνον συγκατάθεσιν· ὁ λέγων δηλ. ἀποδέχεται τὰ λεχθέντα, ἵνα μεταδῆ εἰς τὰ ἐπόμενα.

§ 5. ἡ **παλαιστρα**, ἦτο μέρος τοῦ γυμνασίου, εἰς τὸ ὅποιον ἐγυμνάζοντο ἄνδρες καὶ παῖδες, εἶτα δὲ καὶ ἀθληταί.—**τὰ κηρύγματα**, ἐννοεῖ τὰ κηρύγματα δι' ὧν ἀνεκηρύσσετο ὁ νικῶν.—**ἰσοστάσιος**=ἰσοδαρής.

§ 6. **Κράτων**, ἐκ Σικυῶνος, ἐν τῶν προσώπων τῶν νεκρικῶν διαλόγων.—**μαλακία**=μαλθακότης.—**τὰ ἐντάφια**=τὰ σάβανα.—**μέγαν τάφον... ἔχουσαν**=ὕψηλὸν μνημεῖον ἡγειραν.—**τί γὰρ ἂν καὶ πάθοιμι;**=διότι τί δύναμαι νὰ κάμω; (πρβλ. 13, § 2).

§ 7—8. *ὁ σεμνός* = ὁ σοβαρός. — *ἀπό γε τοῦ σχήματος* = τοῦλάχιστον ὅσον δύναται γὰρ συμπεράνη τις ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. — *βρενθύομαι* = καμαρώνω, ὑπερηφανεύομαι. — *ἐπηρκώς*, μτχ. πρκ. τοῦ ρήμ; — *ὁ ἐπὶ τῶν φροντίδων* = ὁ βυθισμένος εἰς σκέψεις. — *ὁ καθειμένος τὸν βαθὺν πώγωνα* = ὁ ἔχων μακρὸν καὶ πυκνὸν πώγωνα. — *γόης* = ἀπατεῶν. — *τερατεία* = διήγησις ἀλλοκότων συμβάντων καὶ παρὰ φύσιν πραγμάτων. — *σκέπομαι* = σκεπάζομαι. — *ἄπορος* = σοφιστικός. — *λόγος ἀκανθώδης* = λεπτολογία. — *ὑθλος* = μωρία. — *περικρύπτω* = με ἐπιμέλειαν κρύπτω.

§ 9. *λάσιος* = παχύς, πυκνός. — *μνᾶ*, αὕτη ἰσοδυναμεῖ πρὸς 136,5 δράμια περίπου. — *ἐπίκοπος* = ἐπικόπανος· τὸ χονδρὸν ξύλον ἐπὶ τοῦ ὁποίου οἱ κρεοπῶλαι λιανίζουσι τὸ κρέας. — *κινάβρα* = ἡ τοῦ γενείου δυσωδία. — *ὑπὲρ τὸ μέτωπον... ἐπῆρκεν* = διότι ὑπερηφανεύθη πολὺ. — *ἀνατείνω ἐμαυτὸν ἐπὶ τινι* = εἶμαι ὑπερήφανος διὰ τι. — *κάθαγμα*, λέγεται ἐπὶ ἀνθρώπων κακοποιῶν καὶ ἀχρήστων.

§ 10. *εὐφορος* = εὐκόλως μεταφερόμενος. — *ἀντιθέσεις καὶ παρισώσεις*, εἶναι ρητορικά σχήματα. — *περίσδος* = καλῶς τετορευμένη περίσδος λόγου (πρότασις). — *ἦν ἰδοῦ* = νά! ἰδοῦ. — *ἀπόγεια* = τὰ σχοινία μὲ τὰ ὁποῖα δέονται τὰ πλοῖα εἰς τὴν ξηράν. — *ἀποβάθρα* = ἡ σκάλα τοῦ πλοίου. — *ἀνασπᾶω (τὴν ἄγκυραν)* = σηκώνω τὴν ἄγκυραν.

§ 11. *ἀθάνατον... τὴν ψυχὴν*· ὁ Λουκιανὸς ἐνταῦθα ἐμπαίζει τοὺς συγχρόνους του φιλοσόφους, οἱ ὅποιοι ἐδίδασκον τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς χωρὶς γὰρ πιστεῦναι πραγματικῶς εἰς τοῦτο.

§ 12. *Δάμπιχος*, τύραννος τῆς ἐν Σικελίᾳ Γέλας. — *συνέχομαι* = κρατοῦμαι δέσμιος. — *βάλλομαι λίθοις* = λιθοβολοῦμαι. — *διέξιμι λόγους* = ἐκφωνῶ λόγους. — *κωκῶ* = δόδρομαι, μοιρολογῶ. — *ἐξάρχω* = κάμνω ἀρχήν. — *καθ' ἡσυχίαν* = χωρὶς γὰρ σὲ θρηνοῦν, ἄκλαυστος.

§ 13. *οἴκτιστον* = με τρόπον διεγείροντα μέγαν οἶκτον. — *γεννάδας* = γενναῖος, εὐγενής. — *εὐπλοεῖτε* = καλὸ ταξεῖδι. — *προῖωμεν* (ἐγγ. εἰς τὸ δικαστήριον) = ἄς προχωρήσωμεν... — *τι οὖν ἔτι καὶ μέλλετε*; = διατί λοιπὸν εἰσέτι βραδύνετε; — *τροχοὺς καὶ λίθους καὶ γῦπας*· διάφορα μέσα τιμωρίας ἐν τῷ Ἄδῃ. Ἐπὶ τροχοῦ

προσεδέθη ὁ Ἰζίων, ὁ Σίσυφος κυλῖει βράχον, ἵνα φέρῃ αὐτὸν ἐπὶ τῆς κορυφῆς λόφου, τὴν ὁποῖαν οὐδέποτε φθάνει, καὶ τὸ ἦπαρ τοῦ γίγαντος Τίτυοῦ κατατρώγουν δύο γῦπες.

8.

Κράτης καὶ Διογένους.

§ 1. **ὀλκὰς (-άδος)**, = πλοῖον ρυμουλκούμενον, ἐμπορικόν.—**ἀνεπιὸς** = ἐξάδελφος, — **ἀνάειο**², προστ. τοῦ ρ. **ἀναείρω** = σηκῶνω ἐπάνω. Λέγεται ἰδίως ἐπὶ τῶν παλαιστῶν, οἱ ὅποιοι ἀνασηκῶνουν ἀλλήλους, ἀγωνιζόμενοι νὰ καταβάλουν τὸν ἀντίπαλον.—**Κράτης**, Θηβαῖος κυνικὸς φιλόσοφος.—**ἠλικιώτης** = συνηλικιώτης.—**ὑπερβάλλομαί τινά τινα** = ἀμιλλῶμαι πρὸς τινα ποῖος νὰ υπερβάλῃ τὸν ἄλλον κατὰ τι.—**Καλδαῖοι**, μὲ τὸ ὄνομα τοῦτο εἶναι γνωστοὶ οἱ ἱερεῖς τῶν Βαβυλωνίων, ἄριστοι ἀστρολόγοι, προμαντεύοντες τὰ μέλλοντα ἐκ τῶν ἀστρῶν, διότι, ὡς ἐπίστευον, εἶχον ταῦτα μυστηριώδεις δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι ἐπέδρων εἰς τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων.—**τὰ τάλαντα** = ἡ ζυγαριά.—**ρῥέπω** = κλίνω.

§ 2. **Ἰάπυξ (-άπυγος)**, ἄνεμος βορειοδυτικὸς.—**Σικυῶν (-ώνος)**, πόλις εἰς τὰ παράλια τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, πλησίον τῆς Κορίνθου.—**Κίρρα**, πόλις τῆς Φωκίδος εἰς τὸν Κρῖσσαῖον κόλπον πλησίον τῶν Δελφῶν.

§ 3. **Ἀντισθένης**, ἰδρυτῆς τῆς κυνικῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς.—**κότινος** = ἀγριελαιά.—**δύο χοίνιας**, ὁ χοίνιξ ἦτο μέτρον σίτου, ἰσοδυναμοῦν πρὸς 150 δράμια περίπου, ἦτοι μίαν λίτραν.

§ 4. **διερρημότες** (μτχ. παρακ. τοῦ διαρρέω) **ὑπὸ τρυφῆς** = φθαρέντες, ἐξαντληθέντες ὑπὸ τῆς τρυφηλότητος.—**σαπρὸν** = τρυπημένον.—**σιέγω** = κρατῶ.—**τετροημένον**, μτχ. παρακ. τοῦ **τραόμαι**.—**Δαναοῦ παρθένοι**, ὁ Δαναὸς καὶ ὁ Αἴγυπτος ἦσαν τέκνα τοῦ Νεῖλου· ἐκ τούτων ὁ πρῶτος ἀπέκτησε 50 θυγατέρας, ὁ δὲ δευτέρος 50 υἱούς. Ἐκραγείσης ἔριδος μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν φεύγει ὁ Δαναὸς εἰς τὸ Ἄργος, ἐνθα ἐγίνε βασιλεὺς. Οἱ υἱοὶ τοῦ Αἰγύπτου καταδιώκουν αὐτὸν, ἀλλὰ εἰς τὸ Ἄργος συμφιλιοῦνται ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ δώσῃ ὁ Δαναὸς εἰς αὐτοὺς ὡς συζύγους τὰς 50 θυγατέρας του. Αὐταὶ ἔμωσ κατὰ συμβουλήν τοῦ πατρὸς των, ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ τοὺς ἐκδικηθῇ, εἰς μίαν νύκτα τοὺς

N. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ. Ἐκλογαὶ ἐκ τοῦ Ἄρρ. καὶ Δουκ. ἐκδ. Γ'. 24—10—32 6

φονεύουν, πλὴν τῆς μιᾶς. Αἱ 49 αὐται θυγατέρες τοῦ Δαναοῦ πρὸς τιμωρίαν κατεδικάσθησαν ἐν τῇ Ἄδῃ νὰ ἀντλοῦν συνεχῶς εἰς τρυπημένον πίθον, ἐξ οὗ καὶ ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν ματαίως τι πραττόντων «εἰς τὸν Δαναΐδων πίθον ὕδροφορεῖν».

9.

Ἄλεξάνδρου, Ἀννίβου, Μίνωος καὶ Σκηπίωνος.

§ 1. **προκρίνομαί τινος** = προτιμῶμαί τινος. — **Δίβυς**, εἶναι ὁ περίφημος στρατηγὸς τῶν Καρχηδονίων Ἀννίβας. — **οὐ μὲν οὖν** = ὅλως τοῦναντίον, παντάπασι. — **διαφέρω τινός** = ὑπερετῶ τινα. — **τὰ πολέμια** = κατὰ τὰ πολεμικά. — **ἐν μέρει.. εἰπάτω** = μὲ τὴν σειράν του ἅς ὀμιλήσῃ ἕκαστος.

§ 2. **ὠνάμην, τοῦ δύναιμαι** = ὠφελοῦμαι. — **ἐνταῦθα** = εἰς τὸν Ἄδην. — **ἐνέγκαιτό μου** = ἤθελε μὲ ὑπερτερεῖ. — **δι' αὐτῶν** = διὰ τῶν ἰδίων των δυνάμεων καὶ μέσων. — **περιβάλλομαι δύναμιν** = ἀποκτῶ δύναμιν. — **Ἰβηρία**, εἶναι ἡ Ἰσπανία. — **Κελτίβηρες**, λαὸς τῆς Ἰσπανίας. — **Γαλατῶν ἐσπερίων**, ἐννοεῖ ἐνταῦθα τοὺς πέραν τῶν Ἀλπεων Γαλάτας. — **μεγάλα ὄρη** = αἱ Ἄλπεις. — **Ἡριδανός**, εἶναι μυθικὸς ποταμὸς ταυτιζόμενος κατόπιν πρὸς τὸν Ροδανὸν ἢ τὸν Πάδον. — **κατέδραμον, τοῦ κατατρέχω** = ἐρημώνω, καταστρέφω. — **τῆς προὔχουσης πόλεως**, δηλ. τῆς Ρώμης. — **τοὺς δακτυλλοὺς μεδίμνοις ἀπομετρεῖσαι**, ἐννοεῖ τὴν ἐν Κάνναις μάχην, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐφονεύθησαν 70 χιλ. Ρωμαῖοι· ἵνα δὲ δείξῃ ὁ Ἀννίβας τὸ μέγεθος τῆς καταστροφῆς, ἔστειλεν εἰς Καρχηδόνα τρεῖς σάκκους πλήρεις χρυσῶν δακτυλίων, τοὺς ὁποίους εἶχεν ἀφαιρέσει ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν φονευθέντων Ρωμαίων. — **διέξιμι** = διηγούμαι· ἐννοεῖ τὸ ὄνειρον τῆς μητρὸς του Ὀλυμπιάδος, κατὰ τὸ ὅποιον κεραυνὸς ἔπεσεν ἐπὶ τῆς κοιλίας τῆς, ἐκ δὲ τῆς γενομένης πληγῆς ἐξήλθε πῦρ μέγα, τὸ ὅποιον διελύθη εἰς φλόγας διασκορπισθείσας πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις· ἐφανέρωνε δὲ τοῦτο τὴν κοσμοκρατορίαν τοῦ μέλλοντος νὰ γεννηθῇ. — **ἀντεξετάζομαί τινι** = παρατάσσομαι ἀπέναντι, ἀντιμετροῦμαι πρὸς τινα. — **καταγωνίζομαί τινα** = ἀγωνίζομαι κατὰ τινος.

§ 3. *ὄρη* = προθυμία. — *ὄλεθρος* = ἀναγδρος. — *ἐς δίαίταν τὴν Μηδικὴν μετεδιήτησεν ἑαυτὸν* = μετέβαλε τὸν τρόπον τοῦ βίου του καὶ ἔζη ὡς οἱ Μῆδοι. — *μιαιφονῶ τινα* = φονεύω τινά. *ἐπ' ὕψους* = ἐν ἰσότητι. — *μεταπέμπομαι* = ἀνακαλῶ· οἱ Καρχηδόνοι ἀνεκάλεσαν τὸν Ἀντίδαν, ὅτε Σικηπίων ὁ Ἀφρικανὸς μετέφερε τὸν πόλεμον ἀπὸ τῆς Ἰταλίας εἰς τὴν Ἀφρικὴν (204 π. X.). — *ῥαψοδῶ* = ἀπαγγέλλω. — *τῇ γνώμῃ... κεκορημένου* = τοῦ ὁποίου αἱ πράξεις εἶναι προῖον φρονήσεως μᾶλλον παρὰ τύχης. — *οὐκ ἀγεννήης* = ἀξιοσπερπής. — *μετέροχομαι* = ἐκδικουμαι.

§ 4. *τῇ Θηβαίων ἀπωλείᾳ*, ἐγγουεῖ τὴν τελείαν καταστροφὴν τῶν Θηβῶν (335). — *περιέπω τὴν ἀρχὴν* = μεταχειρίζομαι τὴν ἀρχήν. — *ἀγαπῶ* = εὐχαριστοῦμαι. — *ἐπινοῶ πᾶσαν τὴν γῆν* = διανοοῦμαι νὰ καταλάβω πᾶσαν τὴν γῆν. — *τὰ ἐν ποσὶ χειροῦμαι* = ὑποτάσσω τὰ πρὸ τῶν ποδῶν μου.

§ 5. *διαρκῶ* = ἀρκῶ. — *πηξαμένους* μτχ. τοῦ *πήγνυμαι* = κατασκευάζω. — *τὰ ἐν Τύρῳ*, ἐγγουεῖ τὴν πολιορκίαν καὶ ἄλωσιν τῆς Τύρου. — *Πῶρος*, ἡγεμὼν τῆς πέραν τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ χώρας, ὅστις ἀντέταξεν εἰς τὸν Ἀλέξανδρον στρατὸν μετὰ ἐλεφάντων.

§ 6. *φυγῇ* = ἐξορία· ὁ Ἀντίδης ἐκδιωχθεὶς ὑπὸ τῶν Καρχηδονίων κατέφυγεν εἰς τὸν Ἀντίοχον τῆς Συρίας καὶ κατόπιν εἰς τὸν Προυσίαν τῆς Βιθυνίας· ἵνα δὲ μὴ παραδοθῇ εἰς τοὺς Ῥωμαίους ἔλαβε δηλητηρίου καὶ ἀπέθανε (184 π. X.). — *προφανές* = ἀπηλλαγμένον δόλου καὶ ἀπάτης. — *τροφῆ* = τρυφηλὸς βίος. — *ἐκλελησθαί μοι δοκεῖ* = μοῦ φαίνεται ὅτι ἐλησμόνησε παντελῶς. — *Καπύη*, πόλις ἐν Καμπανίᾳ τῆς Ἰταλίας, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Ἀντίδης ἔζησε βίον ἄσικτον. — *μικρὰ τὰ ἐσπέρια δόξα* = θεωρήσας μικρὸν πρᾶγμα τὴν κατάκτησιν τῆς ἐσπερίας. — *Γάδειρα*, πόλις ἀρχαία εἰς τὰ ΝΔ παράλια τῆς Ἰσπανίας πλησίον τοῦ Γιβραλτάρ. — *ὑπάγομαι* = ὑποτάσσω. — *ὑποπιήσσω* = τρέμω, ζαρῶνω ἀπὸ τὸν φόβον μου. — *καὶ ταῦτα* = καὶ μόνον τὰ ὀλίγα αὐτά.

§ 7. *μὴ πρότερον*, ἐγγ. *δικάσης*. — *ὄς* = διότι ἐγώ. — *εὐγνώμων* = δίκαιος.

10.

Μενίππου καὶ Ταντάλου.

§ 1. *Τάνταλος*, βασιλεὺς τῆς Φρυγίας. — *οὕτως ἀργὸς εἶ ὡς...*

=πόσον δινηρός εἶσαι, ὥστε...—ἀρύω=ἀντλῶ.—οὐ φθάνω βρέξας=δὲν προφθάνω γὰ βρέξω.—τί δαί και δέη τοῦ πιεῖν;=ποῖα λοιπὸν ἀνάγκη εἶναι γὰ πίης;—τοῦτ' αὐτὸ ἢ κόλασις=ἴσα ἴσα αὐτὸ εἶναι ἢ κόλασις.

§ 2. τί οὖν σοι τὸ δεινὸν ἔσται;=ἀλλὰ διατί εἶναι τοῦτο φοβερὸν διὰ σέ;—ληρωῶ=ἀνοηταίνω, φλυαρῶ.—ὡς ἀληθῶς=πραγματικῶς.—ἄκρατος=εἰς μεγάλην ὀδόν.—ἀναίνομαι=ἀρνοῦμαι.—γένοιτό μοι μόνον=ἀρκεῖ γὰ εἶχον.—πίεται, μέλλ. τοῦ ρήμ. πίνω—τοῦ ὕδατος οὐχ ὑπομένοντος αὐτοῦς=τοῦ ὕδατος διαρρέοντος ἐκ τῶν χειρῶν των.

Χάρωνος καὶ Μενίππου.

§ 1. διαπορευμέω=μεταφέρω εἰς τὴν ἀπέναντι ἕχθην.—ἀγκω=πνίγω, στενοχωρῶ τινα διὰ χρέος.

§ 2. ὠνάμην, (βλ. θ § 2).—ὑπερεκτίνω τινός=πληρώνω ὑπὲρ τινός.—ἀφίσταμαι τινός=ἀπομακρύνομαι ἀπὸ τινός.—νεωλιῶ (-έω)=σύρω τὸ πλοῖον εἰς τὴν ξηράν.—αὐχέω=καυχῶμαι.—προῖνα=δωρεάν.—ἤνιλησα (ἐνν. τὸ ὕδωρ)=ἐκένωσα τὸ ὕδωρ ἐκ τῆς λέμβου.—τῆς κώπης συνεπιλαμβάνομαι=βοηθῶ εἰς τὴν κωπηλασίαν.

§ 3. χάριεν=νόστιμον.—πληγῆ=κτύπημα.—Ἐνάτης, (βλ. 1, § 1).—οὐδενὸς αὐτῷ μέλει=δὲν φροντίζει διὰ τίποτε.

12.

Νιρέως καὶ Θερσίτου καὶ Μενίππου.

§ 1. Νιρέως, ἐκ τῆς νήσου Σόμης ὁ ὠραιότατος ἐξ ὄλων τῶν εἰς Τροίαν στρατευσάντων Ἑλλήνων ('Ομ. Ἰλ. Β. 673), Θερσίτης δὲ ὁ ἀσχημότερος ('Ομ. Ἰλ. Β 216).—φοξός=δξύκέφαλος, πεπονοκέφαλος.—ψεδνός=μαθημένος, φαλακρός.—ἐμὲ τόν, δηλ. υἱόν.

§ 2. εὐθροπτος = εὐκόλως τρίβεται. — ἀλαπαδνός = ἀσθελής. — ἱκανός = ἀρκετός.

13.

Μενίππου καὶ Χείρωνος.

§ 1. Χείρων, υἱὸς τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Φιλύρας, κυνηγὸς ἀριστος, ὡς οἱ λοιποὶ Κένταυροι, ἀλλὰ πρὸ παντὸς ἰατρός. Ὁ ἀγαθὸς καὶ γλυκὸς χαρακτήρ του ἀποτελεῖ ἀντίθεσιν πρὸς τὸν χαρακτήρα τῶν λοιπῶν Κενταύρων. Ὅλοι οἱ Θεσσαλοὶ ἤρωες, ἐν οἷς καὶ ὁ Ἀχιλλεύς, ὑπῆρξαν μαθηταὶ του. Τρωθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους ἀποθνήσκει κληροδοτήσας τὴν ἀθανασίαν του εἰς τὸν Προμηθεά. Θεὸς ὢν, ὡς υἱὸς τοῦ Κρόνου. — ἀνέραστον χοῆμα = πρᾶγμα τὸ ὑποστον δὲν ἐπιθυμεῖ τις. — ἐξῆς = κατὰ σειράν. — ἐμπίμπλαμαι = χορταίνω. — προαιροῦμαι = προτιμῶ.

§ 2. ἡ (ἰσοτιμία) δημοτικῆ = κοινή, ἀγαπητή. — ἀνεπιδεής τινος = μὴ ἔχων ἀνάγκην τινός. — μὴ περιπίπτῃς σεαυτῷ = μήπως συλληφθῆς εἰς τὴν ἰδίαν σου παγίδα. — περιπέση εἰς τὸ αὐτὸ σοι ὁ λόγος = περιπέσης εἰς ἀντίφασιν. — προσκορῆς = ἀηδῆς. — τί ἂν πάθοι τις ; = τί δύναται τις νὰ κάμῃ ; (πρβλ. 7 § 6).

14.

Αἴαντος καὶ Ἀγαμέμνονος.

§ 1. μανεῖς, μετ. ἀορ. β' τοῦ ρήμ. ; — ἐμέλλησα (φονεῦσαι) = (ἐσκέφθην) ἠθέλησα νὰ φονεύσω. — ἦκε μιντευσόμενος ὁ Ὀδυσσεὺς κατήλθεν εἰς τὸν Ἄδην, ἵνα ἐρωτήσῃ τὸν μάντιν Τειρεσίαν (πρβλ. Ὅμ. Ὀδ. λ 90 καὶ ἐφεξῆς.)

ἀντεξετασθεῖς ἐπὶ τοῖς ὄπλοις (πρβλ. 9 § 2) = διαμφισθητήσας πρὸς με τὰ ὄπλα (τοῦ Ἀχιλλέως). — ἀνανταγώνιστος = χωρὶς ἀνταγωνιστήν. — ἀκονιτὶ = ἀμαχητί. — ἀνεψιοῦ ὁ Αἴας ἦτο ἐξ ἀδελφῶν τοῦ Ἀχιλλέως, διότι ὁ Τελαμών καὶ ὁ Πηλεὺς ἦσαν ἀδελφοί, τέκνα τοῦ Αἰακοῦ. — ἀπείρασθε τὸν ἀγῶνα = ἀπέσχετε τοῦ ἀγῶνος.

§ 2. ἐπιτήδειος = κατὰλληλος. — ἀντιποιοῦμαι = ἐγγείρω ἀξιώσεις. — κρατῶ τινος = νικῶ τινα. — καὶ ταῦτα = καὶ μάλιστα. — ἐπὶ Τρωσὶ δικασταῖς (πρβλ. Ὅμ. Ὀδ. λ 547, «παῖδες δὲ Τρώων δίκασαν»).

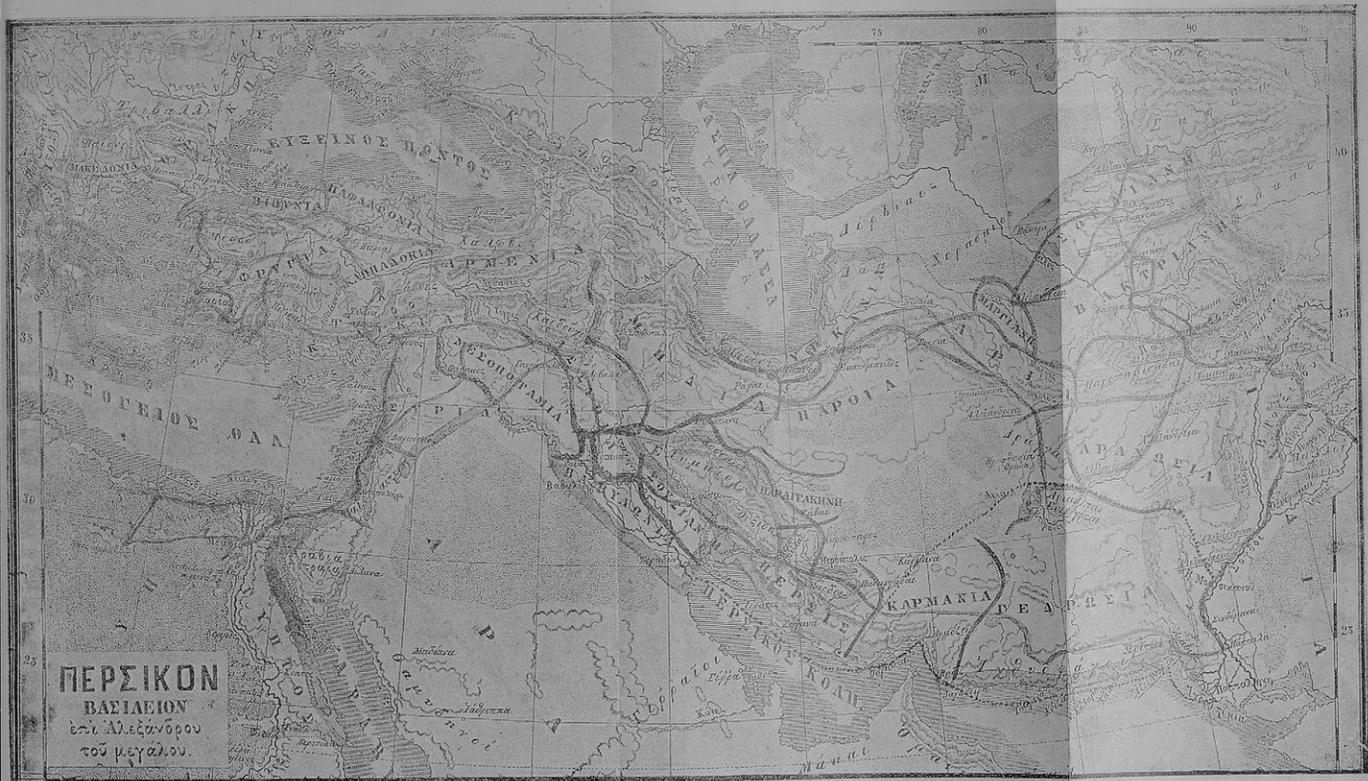
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ

Η ΤΥΡΟΣ

Ο ΕΛΛΗΝΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΡΙΣ

ΠΕΡΣΙΚΟΝ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ
ἐπί Αλεξάνδρου
του μεγάλου.

Ἀριθ. Πρωτ. 34942

Π ρ ὶ ς
τὸν κ. Μιχαὴλ Ζηγάκην
Βιβλιοκδότην

Ἐὸς Πεσμαζόγλου Ἐνταῦθα

Ἀνακοινοῦμεν ὑμῖν ὅτι δι' ὑμετέρας ταυταρίθμου πράξεως ἐκδοθείσης τὴν 10 Ἰουλίου ἔ. ἔ. καὶ δημοσιευθείσης τὴν 16ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 89 φύλλον τοῦ τεύχ. Β' τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐνεκρίθη συμφώνως πρὸς τὸν νόμον 3438 τὸ ὑφ' ὑμῶν ὑποβληθὲν πρὸς κρίσιν βιβλίον τοῦ κ. Νικ. Ι. Ζαφειρίου ὑπὸ τὸν τίτλον «*Ἐκλογαὶ ἐκ τῆς Ἀναβάσεως Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀρριανοῦ ἐκ τῶν Νεκρικῶν Διαλόγων τοῦ Λουκιανοῦ*» διὰ τοὺς μαθητὰς τῶν δύο κατωτέρων τάξεων τῶν γυμνασίων καὶ τῶν δύο τάξεων τῶν ἡμιγυμνασίων *διὰ μίαν πενταετίαν* ἀρχομένην ἀπὸ τοῦ σχολικόν ἔτος 1931—1932 ὑπὸ ὄρον ὅπως κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν ληφθοῦν ὑπ' ὄψει καὶ ἐκτελεσθοῦν αἱ τροποποιήσεις αἱ ὁποῖαι ὑπεδείχθησαν ὑπὸ τῆς οἰκείας ἐπιτροπῆς διὰ τῆς αἰτιολογικῆς τῆς ἐκθέσεως.

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Ἄρθρον 6 τοῦ ἀπὸ 21 Σεπ/βρίου Προεδρ. Διατάγματος.

Τὰ διδακτικὰ βιβλία τὰ πωλούμενα μακρὰν τοῦ τόπου ἐκδόσεώς των ἐπιτρέπεται νὰ πωλῶνται ἐπὶ τιμῇ ἀνωτέρα κατὰ 15% τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος διατάγματος κανονισθείσης ἄνευ βιβλιοσήμου τιμῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς δαπάνης συσκευῆς καὶ τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν, ὑπὸ τὸν ὄρον ὅπως ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ μέρους τοῦ ἐξωφύλλου ἢ τῆς τελευταίας σελίδος τούτου ἐκτυποῦται τὸ παρὸν ἄρθρον.